

Міністерство освіти і науки України

Левицька С.О.

ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Посібник

**«Затверджено Міністерством освіти і науки України
як посібник для студентів вищих навчальних
закладів»**

Рівне – 2008

УДК 657.37 (075.8)

ББК 65.052я73

Л 37

Затверджено Міністерством освіти і науки України (лист № 14 \18-Г-1857 від 16.07.08)

Рецензенти:

Кужельний Микола Васильович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку підприємницької діяльності Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана;

Мних Євген Володимирович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансового аналізу та контролю Київського національного торговельно-економічного університету;

Давидов Григорій Миколайович, доктор економічних наук, професор, декан факультету обліку і фінансів Кіровоградського національного технічного університету;

Данилюк Інна Григорівна, директор Аудиторської фірми «Інфо-сервіс-аудит» (м. Рівне).

Левицька С.О.

Л 37 Звітність підприємств: Навч. посібник. - Рівне: НУВГП, 2008. –

У навчальному посібнику розкривається методика підготовки основних форм звітності (фінансової, податкової, статистичної, спеціальної) суб'єктів підприємницької діяльності.

Посібник розраховано на студентів вищих навчальних закладів (спеціалістів, магістрів), які навчаються за спеціальністю «Облік і аудит». Книга буде корисною також керівникам підприємств, підприємцям, бухгалтерам-практикам, всім, кого цікавлять форми звітності підприємства, як інформаційне джерело контролю та аналізу господарської діяльності.

ISBN

© Левицька С.О., 2008

© НУВГП, 2008

ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

ЗМІСТ

ВСТУП	с.	4
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗВІТНОСТІ	с.	6
РОЗДІЛ 2. БАЛАНС ПІДПРИЄМСТВА.....	с.	9
РОЗДІЛ 3. ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ.....	с.	13
РОЗДІЛ 4. ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	с.	21
РОЗДІЛ 5. ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ.....	с.	26
РОЗДІЛ 6. ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК І ЗМІНИ У ФІНАНСОВИХ ЗВІТАХ	с.	29
РОЗДІЛ 7. ЗВЕДЕНА І КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ.....	с.	38
РОЗДІЛ 8. ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	с.	47
РОЗДІЛ 9. ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ.....	с.	51
РОЗДІЛ 10. СТАТИСТИЧНА І СПЕЦІАЛЬНА ЗВІТНІСТЬ	с.	83
ВИСНОВКИ.....	с.	98
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	с.	100
ДОДАТКИ.....	с.	106

ВСТУП

«Бухгалтерський облік є основою інформаційного забезпечення, тому не випадково у всьому світі він виступає не просто як один із видів людської діяльності, а й як важлива функція управління, як засіб для вирішення завдань економічного та соціального розвитку, як наука. Сутність обліку полягає в його розвитку в напрямі від простих форм до більш складних, від мистецтва до науки».

Кужельний М.В., Лінник В.Г.

Інформація про діяльність підприємства цікава багатьом – працівнику, засновнику (учаснику) підприємства, представникам контролюючих органів, і, врешті, просто жителям регіону, де господарює це підприємство. Кожному важливо, в першу чергу, проаналізувати систему визначальних показників, однак, всі плекають надію щодо достовірності інформації.

Інформація може бути у формі пояснювальної записки, переліку звітних форм (або поєднувати перелічене), але в **основі своїй передбачати систему показників, що є узагальненням результатів бухгалтерського обліку на звітну дату.**

Для забезпечення корисності звітних даних (а відтак, достовірності, своєчасності, об'єктивності) показники, визнані в звітних формах, повинні:

- відповідати за розрахунком чинному нормативному полю, що регламентує ведення обліку та підготовку звітності;
- мати єдину методологічну базу розрахунку;
- не суперечити Міжнародним стандартам бухгалтерського обліку та Міжнародним стандартам фінансової звітності;
- забезпечувати співставність для суб'єктів господарювання певного економіко-організаційного поля та ін.

Сприятимуть цим факторам, в першу чергу, такі питання як: стабільність та прозорість економіко-правової сфери діяльності підприємства, уніфікація звітних форм для уникнення дублювання інформації, гармонізація принципів бухгалтерського обліку та вимог податкового законодавства в питаннях визнання результатів діяльності юридичної особи тощо.

Окреслені критерії дієвості звітних форм та напрямки їх вдосконалення є предметом науково-практичних досліджень вітчизняних вчених, зокрема, М.В. Кужельного, М.Т. Білухи, В.В. Сопка, В.С. Рудницького, В.Г. Швеця, Ф.Ф. Бутинця, Є.В. Мниха та інших.

Але практика свідчить, що, на жаль, сьогодні ні за кількісним складом, ні за якісним наповненням звітність підприємства не є тією оперативною інформацією, на основі якої можна було б приймати ефективні адміністративні рішення, обґрунтовувати тактику та стратегію розвитку підприємства на перспективу.

Мета матеріалу посібника – розкрити методику підготовки основних форм звітності підприємства з урахуванням чинного нормативного поля, факторів розвитку суб'єкта господарювання на макро- та мікрорівнях.

Основними завданнями посібника є:

- дослідити узагальнення показників фінансової звітності на рахунках бухгалтерського обліку;
- розкрити методику підготовки показників податкової, статистичної та спеціальної форм звітності підприємств;
- розкрити концептуальні основи міжнародної практики підготовки фінансових звітів з метою обґрунтування доцільності їх впровадження вітчизняними підприємствами;
- закріпити навички підготовки основних форм звітності за допомогою прикладів заповнення звітності за даними господарської діяльності підприємства.

Ціль авторського підходу до підготовки матеріалів посібника – послідовно, доступно розкрити зміст та особливості визнання основних показників фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності. Отримані знання дозволять на теоретичному та практичному рівні здійснювати контроль та аналіз як в розрізі окремих операцій (видів) діяльності, так і в цілому по підприємству.

РОЗДІЛ 1. Загальні вимоги до звітності

Звітність підприємства класифікується:

1. Фінансова звітність – передбачає узагальнення даних бухгалтерського обліку на звітну дату. Складається з Балансу (Ф№ 1), Звіту про фінансові результати (Ф№ 2), Звіту про рух грошових коштів (Ф№3), Звіту про власний капітал (Ф№4), Приміток до фінансової звітності (Ф№5). При цьому річними є Ф№ 3, Ф№4, Примітки.
2. Податкова звітність – звітність підприємства по основних податках та обов'язкових платежах до бюджету і позабюджетних фондів. Звітні дані ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку з відповідним коригуванням в рамках податкового законодавства.
3. Звітність по страхових внесках до органів соціального страхування.
4. Статистична звітність – звітність підприємства в органи державної статистики, показники визнаються як в грошових, так і натуральних одиницях.
5. Спеціальна звітність подається з окремих питань за рішенням уряду по певних показниках діяльності підприємства (наприклад, перевищення фонду оплати праці для підприємств-монополістів та ін).

Фінансова звітність підприємств

Фінансова звітність подається:

- в статистичні органи управління по місцю реєстрації;
- до вищестоячої організації (власнику на вимогу);
- в обслуговуючий банк при наявності непогашених кредитних ресурсів;
- в Територіальне відділення Державної комісії цінних паперів і фондового ринку – підтверджену аудитором річну звітність до 1 травня для відкритих та закритих акціонерних товариств.

Квартальна звітність подається до 25 числа по закінченню звітного кварталу, річна – до 20 лютого після звітного року.

Стаття наводиться у фінансовій звітності, якщо відповідає таким критеріям: існує ймовірність надходження або вибуття майбутніх економічних вигод, пов'язаних з цією статтею; оцінку статті може бути достовірно визначено.

Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Перший звітний період новоствореного підприємства може бути меншим за 12 місяців, але не може бути більшим за 15 місяців. Звітним періодом підприємства, що ліквідується, є період з початку року до моменту ліквідації.

Якісні характеристики фінансової звітності регламентовано П(С)БО 1 [54]:

- Інформація, яка надається у фінансових звітах, повинна бути дохідлива.
- Фінансова звітність повинна містити лише доречну інформацію, що впливає на прийняття рішень користувачами.
- Фінансова звітність повинна бути достовірною.
- Фінансова звітність повинна надавати можливість користувачам порівнювати: фінансові звіти підприємства за різні періоди; фінансові звіти різних підприємств.

Фінансова звітність підприємства складається з урахуванням наступних **принципів**, дотримання яких підтверджується в наказі про облікову політику підприємства, зокрема:

- автономності підприємства, за яким кожне підприємство розглядається як юридична особа, відокремлена від власників;
- безперервності діяльності, що передбачає оцінку активів і зобов'язань підприємства, виходячи з припущення щодо безперервної діяльності підприємства;
- періодичності - припускає розподіл діяльності підприємства на певні періоди часу;
- історичної (фактичної) собівартості - визначає пріоритет оцінки активів, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання;
- нарахування та відповідності доходів і витрат, за якими для визначення фінансового результату звітного періоду слід зіставити доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів;
- повного висвітлення, згідно з яким фінансова звітність повинна містити всю інформацію щодо фактичних та потенційних наслідків операцій і подій, яка може вплинути на прийняття адміністративних рішень;
- послідовності: передбачає постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики. Зміну облікової політики необхідно обґрунтувати і розкрити у фінансовій звітності;
- обачності: методи оцінки, що застосовуються в бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат, завищенню оцінки активів і доходів підприємства;
- превалювання змісту над формою: операції повинні обліковуватись відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми;
- єдиного грошового вимірника: вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства у фінансовій звітності здійснюються в єдиній грошовій одиниці.

Рекомендовану структуру наказу наведено в додатку 1.

Питання для контролю

1. Як класифікується звітність підприємства ?
2. Назвіть річні форми фінансової звітності.
3. Кому подається фінансова звітність ?
4. Які граничні терміни подання квартальної та річної фінансової звітності ?
5. Зазначте критерії наведення статті у фінансовій звітності.
6. Який звітний період для складання фінансової звітності ?
7. Який період є звітним для підприємства, що ліквідується ?
8. Назвіть якісні характеристики фінансової звітності, регламентовані П(С)БО 1.
9. Перерахуйте принципи складання фінансової звітності підприємства.
10. Де визначається дотримання принципів складання фінансової звітності підприємства ?
11. Поясніть сутність принципу автономності підприємства.
12. Як ви розумієте принцип нарахування та відповідності доходів і витрат ?
13. Що означає принцип повного висвітлення ?
14. Поясніть сутність принципу обачності.
15. Як ви розумієте принцип превалювання змісту над формою ?

РОЗДІЛ 2. Баланс підприємства

Метою складання балансу є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан підприємства на звітну дату. Зміст і форма балансу, загальні вимоги до розкриття його статей регламентовано П(С)БО 2 [55].

Підсумок активів балансу повинен дорівнювати сумі зобов'язань та власного капіталу. Згортання статей активів та зобов'язань неприпустимо, крім випадків, передбачених відповідними П(С)БО. Основні дефініції статей балансу наступні.

Активи - ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до надходження економічних вигод у майбутньому. Актив відображається в балансі за умови, що оцінку його може бути достовірно визначено і очікується отримання в майбутньому економічних вигод, пов'язаних з його використанням.

Власний капітал - частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Довгострокові зобов'язання - всі зобов'язання, які не є поточними зобов'язаннями.

Пов'язані сторони - особи, стосунки між якими обумовлюють можливість однієї сторони контролювати іншу або здійснювати суттєвий вплив на прийняття фінансових і оперативних рішень іншою стороною.

Зобов'язання - заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди.

Еквіваленти грошових коштів - короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів та характеризуються незначним ризиком зміни вартості.

Фінансові інвестиції - активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора.

Поточні зобов'язання - зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців, починаючи з дати балансу.

Оборотні активи - грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Необоротні активи - всі активи, що не є оборотними.

Операційний цикл - проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отриманням коштів (еквівалентів грошових коштів) від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг.

Визнання статей балансу наведено в додатку 2. Зупинимось детальніше на окремих з них.

У статті "Незакінчене будівництво" відображається вартість незавершених капітальних інвестицій у будівництво, створення, виготовлення, реконструкцію, модернізацію, придбання необоротних активів (включаючи необоротні матеріальні активи, призначені для заміни діючих, й обладнання для монтажу), що здійснюється підприємством, а також авансові платежі для фінансування капітального будівництва.

Рядок 031 балансу містить дебетове сальдо рахунків 10 "Основні кошти" та 11 "Інші необоротні активи".

У Плані рахунків одним з критеріїв розподілу рахунка 14 "Довгострокові фінансові інвестиції" на субрахунки є пов'язаність сторін, іншим – метод обліку. В статті "Довгострокові фінансові інвестиції" окремо відображаються довгострокові фінансові інвестиції:

-які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств;

-інші фінансові інвестиції.

Дебетове сальдо рахунка 642 "Розрахунки за обов'язковими платежами" не може бути в повному обсязі віднесено в рядок балансу 170, що відображає дебіторську заборгованість за рахунками з бюджетом, оскільки деякі обов'язкові платежі можуть сплачуватися не до

бюджету.

Рядок балансу 210 “Інша поточна дебіторська заборгованість” містить дебетове сальдо рахунків переважно 3-го класу, які не можуть бути включені в інші рядки балансу. У цей рядок балансу включається дебетове сальдо субрахунку за обов’язковими платежами, що сплачуються не до бюджету.

У статті “Резервний капітал” наводиться сума резервів, створених, відповідно до чинного законодавства або засновницьких документів за рахунок нерозподіленого прибутку підприємства. Створення резервного фонду є обов’язковим для господарських товариств.

Підприємства, що є відповідно до законодавства страхувальниками, у випускному рядку 415 наводять суму страхових резервів.

У статті “Довгострокові кредити банків” відображається сума заборгованості підприємства банкам за отриманими від них позиками, яка не є поточним зобов’язанням.

У рядок балансу 500 “Короткострокові кредити банків” можна включити лише кредитове сальдо за рахунками 601, 602, 603, 604. Кредитове сальдо за рахунками 605 і 606 включено в рядок балансу 610 “Інші поточні зобов’язання”, оскільки воно не входить до складу інших рядків балансу, що належать до розділу IV “Поточні зобов’язання”, у тому числі і до складу рядка балансу 500 “Короткострокові кредити банків”.

Питання для контролю

1. З якою метою складається баланс підприємства?
2. Яке положення (стандарт) бухгалтерського обліку регламентує зміст і форму балансу?
3. Чому повинен дорівнювати підсумок активів балансу?
4. Дайте визначення поняття „активи”.
5. Як ви розумієте поняття „пов’язані сторони”?
6. Наведіть основні характеристики еквівалентів грошових коштів.
7. Дайте визначення поняття „операційний цикл”.
8. Що відображають у статті балансу „Незакінчене будівництво”?
9. Які ви знаєте критерії розподілу рахунка 14 „Довгострокові фінансові інвестиції” на субрахунки?
10. Які довгострокові фінансові інвестиції у відповідній статті балансу відображаються окремо?
11. Чому дебетове сальдо рахунка 642 „Розрахунки за обов’язковими платежами” не може бути в повному обсязі віднесено в рядок балансу 170?
12. У який рядок балансу включають дебетове сальдо субрахунку за обов’язковими платежами, що сплачуються не до бюджету?
13. Яка сума наводиться у статті балансу „Резервний капітал”?
14. Кредитове сальдо за якими рахунками можна включити у рядок балансу „Короткострокові кредити банків”?
15. У який рядок балансу потрібно включити кредитове сальдо за рахунками 605, 606 і чому?

РОЗДІЛ 3. Звіт про фінансові результати

Підготовку звітності за Ф№2 «Звіт про фінансові результати» регламентовано П(С)БО 3 [56]. Відповідно до методики підготовки Звіту фінансові результати діяльність підприємства класифікується наступним чином.

Фінансові результати від операційної діяльності (рах.791) – виникають за операціями

основної статутної реалізації, реалізації зайвих оборотних активів, внаслідок списання в кінці звітної періоду операційних витрат:

Дт 70, 71 – Кт 791 (без ПДВ)

Дт 791 – Кт 90 (23, 91), 92, 93, 94

Фінансові результати від операційної діяльності відображаються в рядках 100, (105) Ф№2, їх складові показники – в рядках 010-090.

У рядку 010 Звіту відображається загальний дохід (виручка від реалізації продукції, товарів, робіт або послуг), тобто без вирахування наданих знижок, повернення проданих товарів і непрямих податків (ПДВ, акцизного збору тощо). При цьому відображають загальну суму доходу як свого, так і суму, що належить комітенту, субпідряднику тощо.

Підприємства – торговці цінних паперів (ті, у кого така діяльність передбачена у статутних документах) в цьому рядку відображають загальний дохід від продажу цінних паперів (вартість їх продажу), а при здійсненні інших операцій з цінними паперами - відображають і суму винагороди.

У рядку 015 в дужках відображається сума ПДВ, що включена до складу доходу. Зазначимо, що сума ПДВ в цьому рядку не обов'язково повинна збігатися із сумою, що підлягає сплаті до бюджету і відображається в рядку Декларації з податку на додану вартість.

У рядку 020 "Акцизний збір" платники акцизного збору відображають суму акцизного збору (в дужках), яка врахована у складі доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

У рядку 025 (вільний рядок) відображаються суми інших податків і зборів (у дужках), що включаються до складу доходів. Підприємства-страховики в цьому рядку зазначають виплати страхових сум і страхових відшкодувань.

До податків і зборів, які відображаються в цьому рядку, відносяться: готельний збір; податок з реклами (при наданні рекламних послуг); збір на обов'язкове державне пенсійне страхування при здійсненні окремих операцій тощо.

У рядку 030 "Інші вирахування з доходу" відображаються надані знижки, повернення товарів та інші суми, що підлягають вирахуванню з доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Ці суми також зазначають у дужках.

У рядку 040 Звіту відображається собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), яка визначається з урахуванням застосовуваних підприємством методів оцінки вибуття запасів, установлених П(С)БО 9 [62].

У рядку 060 "Інші операційні доходи" відображається дохід від:

- операційної оренди активів;
- операційних курсових різниць;
- відшкодування раніше списаних активів;
- реалізації оборотних активів;
- реалізації іноземної валюти та ін.

У рядку 070 "Адміністративні витрати" відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства, зокрема:

- загальні корпоративні витрати;
- витрати на службові відрядження та утримання апарату управління підприємством;
- витрати на утримання необоротних активів загальногосподарського використання;
- винагороди за професійні послуги;

- витрати на зв'язок;
- амортизація необоротних активів загальногосподарського використання;
- витрати на врегулювання спорів у судових органах;
- податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі;
- плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків;
- інші витрати загальногосподарського призначення.

У рядку 080 "Витрати на збут" відображаються витрати підприємства, пов'язані з реалізацією продукції (товарів), витрати на утримання підрозділів, що займаються збутом продукції, на рекламу, доставку продукції споживачам тощо. До складу витрат на збут включаються:

- використані пакувальні матеріали для затарювання готової продукції на складах готової продукції;
- витрати на ремонт тари;
- оплата праці і комісійні винагороди продавцям;
- реклама і дослідження ринку (маркетинг);
- передпродажна підготовку товарів;
- відрядження працівників, зайнятих збутом;
- утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, пов'язаних зі збутом продукції, товарів, робіт, послуг;
- транспортування, перевалка і страхування готової продукції, транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції;
- гарантійний ремонт, гарантійне обслуговування;
- збут продукції, товарів, робіт, послуг.

У рядку 090 "Інші операційні витрати" відображаються:

- витрати на дослідження і розробки відповідно до П(С)БО 8 "Нематеріальні активи" [61];
- собівартість реалізованої іноземної валюти;
- собівартість реалізованих виробничих запасів;
- сума безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування у резерв сумнівних боргів;
- витрати від операційної курсової різниці;
- витрати від знецінювання запасів;
- нестачі і витрати від псування цінностей;
- визнані штрафи, пені, неустойки;
- витрати на утримання об'єктів соціально-культурного призначення;
- інші витрати операційної діяльності.

Фінансові результати від фінансових операцій (рах. 792) – виникають за результатами здійснення інвестиційних операцій, банківського обслуговування, утримання векселів та ін.

Кт 792 – Дт 72, 73 (без ПДВ!)

Дт 792 – Кт 95, 96

Показники, що формують фінансові результати від фінансових операцій визнаються в ряд. 110, 120, 140, 150.

У рядку 110 “Доход від участі в капіталі” відображаються доходи, одержані від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства (облік яких ведеться за методом участі в капіталі), пов’язані з часткою інвестора у чистих активах об’єкта інвестування.

У рядку 120 “Інші фінансові доходи” показуються доходи, що виникають у ході фінансової діяльності підприємства, а саме:

- дивіденди, що належить одержати;
- відсотки з облігаціями;
- інші доходи від фінансової діяльності, що відображаються по кредиту субрахунка 733.

У рядку 140 “Фінансові витрати” відображаються витрати фінансової діяльності підприємства, а саме:

- витрати, пов’язані з нарахуванням і сплатою відсотків тощо за банківський кредит;
- витрати, пов’язані із залученням позикового капіталу, зокрема, з випуском, утриманням і обігом власних цінних паперів; нарахуванням відсотків за договорами кредитування (небанківськими), фінансового лізингу тощо.

У рядку 150 “Втрати від участі в капіталі” відображаються втрати від зменшення вартості інвестицій, що виникають у процесі інвестиційної діяльності підприємства.

Результат від іншої звичайної діяльності (рах.793) – виникають за операціями, пов’язаними з утриманням необоротних активів, реалізацією фінансових інвестицій, безоплатним отриманням необоротних активів тощо.

Кт 793 – Дт 74

Дт 793 – Кт 97

Показники, що формують іншої звичайної діяльності, визнаються в ряд. 130, 160.

У рядку 130 “Інші доходи” показуються доходи, що виникають у процесі звичайної діяльності, але не пов’язані з операційною і фінансовою діяльністю підприємства:

- доходи від реалізації фінансових інвестицій;
- доходи від реалізації необоротних активів;
- доходи від реалізації майнових комплексів;
- доходи від курсових різниць за активами і зобов’язаннями в іноземній валюті, пов’язаними з фінансовою та інвестиційною діяльністю підприємства;
- доходи від безоплатно одержаних необоротних активів;
- доходи від списання кредиторської заборгованості, що не виникла в ході нормального операційного циклу, по закінченню строку позовної давності, від вартості негативного гудвілу тощо;

У рядку 160 “Інші витрати” відображаються витрати, що виникають у процесі звичайної діяльності підприємства, не пов’язані з операційною діяльністю, а також витрати страхової діяльності. До складу інших операційних витрат включаються:

- балансова вартість реалізованих фінансових інвестицій;
- балансова (залишкова) вартість реалізованих необоротних активів та інші витрати, пов’язані з їх реалізацією;
- балансова (залишкова) вартість реалізованих майнових комплексів та інші витрати, пов’язані з їх реалізацією;
- втрати за активами і зобов’язаннями неопераційної діяльності підприємства від зміни курсу гривні до іноземної валюти;
- суми знецінення (уцінки) необоротних активів і фінансових інвестицій;

- залишкова вартість списаних необоротних активів і витрати, пов'язані з їх ліквідацією.

У рядку 180 "Податок на прибуток від звичайної діяльності" відображається сума нарахованого податку на прибуток.

У бухгалтерському обліку нарахований податок на прибуток відображається записом Дт 981 "Податки на прибуток від звичайної діяльності" – Кт 6413 "Розрахунки за податком". У кінці звітної періоду субрахунок 981 закривається в дебет субрахунок 793.

Фінансовий результат від надзвичайних подій формується на рахунку 794:

Кт 794 – Дт 75

Дт 794 – Кт 99

У рядках 200, 205 "Надзвичайні: доходи, витрати" відображаються доходи і витрати, пов'язані з подіями або операціями, які відрізняються від звичайної діяльності підприємства, і не очікується, що вони будуть повторюватися періодично або в кожному звітному періоді.

До складу доходів від надзвичайних подій включаються визнані суми відшкодування, зокрема, відшкодування втрат страховими організаціями та ін. Сума доходу відображається в бухгалтерському обліку за кредитом рахунку 75 "Надзвичайні доходи".

До витрат від надзвичайних подій відносяться як прямі втрати за результатами цих подій, так і витрати на здійснення заходів, пов'язаних з попередженням, ліквідацією наслідків таких подій.

В рядку 210 "Податки з надзвичайного прибутку" відображається сума податку на прибуток, що підлягає сплаті з прибутку від надзвичайних подій.

У розділі II Звіту наводяться відповідні елементи операційних витрат (на виробництво, збут, управління, інші операційні витрати), понесені підприємством. Операційні витрати у цьому розділі відображаються за вирахуванням внутрішнього обороту, тобто тих витрат, які складають собівартість продукції (робіт, послуг), виготовленої та спожитої самим підприємством. Показники розділу II базуються на підставі даних, відображених в обліку на рахунках класу 8. Якщо ж підприємство застосовувало рахунки класу 9, то для заповнення цього розділу необхідно провести аналіз витрат по дебету рахунків 23, 91-94.

У рядку 230 "Матеріальні затрати" відображається вартість витрачених у виробництві (крім продукту власного виробництва): сировини, основних матеріалів, купівельних напівфабрикатів, комплектуючих виробів, палива та електроенергії, будівельних матеріалів, запасних частин, тари й тарних матеріалів, допоміжних та інших матеріалів (Дт80 - Кт 20,22,25...).

Собівартість реалізованих товарів підприємствами торгівлі в рядку 230 не відображається.

У рядку 240 "Витрати на оплату праці" відображаються суми заробітної плати за окладом і тарифами, премій, заохочень, матеріальної допомоги, компенсаційних виплат, оплати відпусток та іншого невідпрацьованого часу, інших витрат на оплату праці (Дт81 - Кт65).

У рядку 260 "Амортизація" відображається сума нарахованої амортизації необоротних матеріальних активів (Дт 83 - Кт 13).

У рядку 270 "Інші операційні витрати" відображаються витрати операційної діяльності, що не знайшли відображення у складі матеріальних витрат, витрат на оплату праці, відрахувань на соціальні заходи й амортизації: витрати на відрядження і послуги зв'язку, плата за розрахунково-касове обслуговування, втрати від операційних курсових різниць, суми податків, зборів (обов'язкових платежів), послуги сторонніх підприємств, втрати від псування цінностей і знецінювання запасів, суми фінансових санкцій тощо. Податок на прибуток у рядку 270 не відображається. (Дт84 - Кт64,68, 20...).

У рядку 280 "Разом" відображається арифметична сума рядків 230,240,250,260 і 270.

Сума витрат операційної діяльності, відображена у розділі I Звіту, не обов'язково повинна дорівнювати сумі операційних витрат, відображених у розділі II Звіту: в розділі II не

наводиться собівартість реалізованих товарів, запасів, іноземної валюти. Крім цього, до показників розділу II не включають собівартість продукції, робіт, послуг, що вироблені та спожиті самим підприємством.

Методику підготовки Ф№2 наведено в додатку 3.

Питання для контролю

1. Яким положенням (стандартом) бухгалтерського обліку регламентовано підготовку Звіту про фінансові результати?
2. Наведіть кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку, якими відображають фінансові результати від операційної діяльності.
3. Суми яких податків і зборів відображають у рядку 025 Звіту про фінансові результати?
4. Дохід від яких операцій відображається у рядку 060 звіту про фінансові результати?
5. Наведіть кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку, за допомогою яких обліковуються фінансові результати від фінансових операцій.
6. У якому рядку Звіту про фінансові результати відображають втрати від зменшення вартості інвестицій, що виникають у процесі інвестиційної діяльності підприємства?
7. Наведіть кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку, за допомогою яких обліковуються фінансові результати від іншої звичайної діяльності.
8. Який склад інших операційних витрат (рядок 090 Звіту про фінансові результати)?
9. Наведіть кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку, за допомогою яких обліковуються фінансові результати від надзвичайних подій.
10. У дебет якого субрахунка закривається у кінці звітного періоду субрахунок 981?
11. Які суми можуть бути включені до складу доходів від надзвичайних подій?
12. Які витрати підприємства вираховують з операційних витрат у другому розділі Звіту про фінансові результати?
13. На основі яких даних заповнюють показники другого розділу Звіту про фінансові результати?
14. Які витрати відображають у рядку 270 Звіту про фінансові результати?
15. Чи повинна сума витрат операційної діяльності, яка відображена у першому розділі Звіту про фінансові результати, дорівнювати сумі операційних витрат, відображених у другому розділі Звіту?

РОЗДІЛ 4. Звіт про рух грошових коштів

Метою складання Звіту є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у грошових коштах підприємства та їх еквівалентах (грошові кошти) за звітний період.

Відповідно до П(С)БО 4 в звіті розкриваються джерела надходження та видатків грошових коштів у розрізі таких видів діяльності, як **операційна, інвестиційна та фінансова** [57].

Операційна діяльність - основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, яка не є інвестиційною та фінансовою. Грошові потоки від **операційної** діяльності підприємства включають:

- надходження грошових коштів від продажу основної та допоміжної продукції (товарів, робіт, послуг), враховуючи грошові кошти в складі суми непрямих податків, зборів

(обов'язкових платежів), що включені до ціни її продажу;

- надходження грошових коштів від здачі майна в оренду;
- видаток грошових коштів на закупівлю сировини (товарів, робіт, послуг);
- виплати на погашення іншої кредиторської заборгованості, пов'язаної з операційною діяльністю (оплата електроенергії, опалення, МШП та ін.);
- виплати за розрахунками з персоналом;
- виплати відсотків за користування банківськими кредитами;
- виплати за податками та зборами та інші види виплат.

Інвестиційна діяльність - придбання та реалізація необоротних активів, а також фінансових інвестицій, що не є частиною грошових коштів та їх еквівалентів.

Грошові потоки від інвестиційної діяльності включають:

- надходження грошових коштів від: реалізації акцій, боргових зобов'язань та часток у капіталі інших підприємств; реалізації необоротних активів; від отримання дивідендів від інших підприємств; отримання раніше наданих іншим підприємствам позик та від інших операцій;
- видаток грошових коштів внаслідок придбання акцій, боргових зобов'язань та часток у капіталі інших підприємств, необоротних активів, майнових комплексів, надання позик іншим підприємствам тощо.

Фінансова діяльність – діяльність, що призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства.

Грошові потоки від фінансової діяльності включають:

- надходження грошових коштів від продажу власних акцій, боргових цінних паперів (облігацій) векселів, надходження у вигляді внесків або додаткових внесків до статутного фонду, отримання банківських кредитів та інші надходження;
- видаток грошових коштів внаслідок викупу власних акцій, боргових цінних паперів (облігацій), векселів, повернення раніше отриманих банківських кредитів, виплати дивідендів тощо.

Іншими словами, інвестиційна діяльність пов'язана із вкладенням фінансових коштів із метою отримання доходу, а фінансова – із залученням грошових коштів у результаті фінансових операцій.

Загальний прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування, який відображається у Звіті про фінансові результати, може складатись із прибутків (збитків) від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Тому для обчислення прибутку від операційної діяльності даний прибуток (збиток) повинен коригуватись на величини прибутків (збитків) від інвестиційної та фінансової діяльності (неопераційних) – прибутки (доходи) повинні відніматись, а збитки (втрати) додаватись до нього. В результаті цього буде отримано прибуток (збиток) тільки від операційної діяльності.

В таблиці 4.1 наведено алгоритм коригування показника нерозподіленого прибутку/непокритего збитку (ряд. 170,(175) Ф№2) на зміни в оборотних активах та поточних зобов'язаннях, визначені за даними Ф№1 «Баланс».

При визначенні змін в оборотних активах підприємства до цих змін не включаються:

- зміна заборгованості держави з податку на прибуток (у складі статті “Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом”);
- зміна суми авансів виданих, що не пов'язані з операційною діяльністю (для їх розмежування доцільно відкрити субрахунки типу “Аванси, видані в процесі операційної діяльності” та “Аванси, видані в процесі неопераційної діяльності”);
- зменшення дебіторської заборгованості акціонерів шляхом погашення

заборгованості з виплати дивідендів;

- зміна дебіторської заборгованості за реалізовані фінансові інвестиції, необоротні активи, майнові комплекси, якщо термін сплати такої заборгованості менше одного року;
- погашення дебіторської заборгованості необоротними активами;
- зменшення запасів у зв'язку з їх використанням для поліпшення необоротних активів (капітального характеру).

Таблиця 4.1.

Коригування показника нерозподіленого прибутку на зміни в оборотних активах та поточних зобов'язаннях

Статті Балансу	Зміни показника нерозподіленого прибутку	
	Додаються	Віднімаються
1	2	3
1. Оборотні активи		
1.1. Дебіторська заборгованість	Зменшення	Збільшення
1.2. Запаси	Зменшення	Збільшення
2. Витрати майбутніх періодів	Зменшення	Збільшення
3. Поточна заборгованість		
3.1. Кредиторська заборгованість	Збільшення	Зменшення
3.2. Розрахунки з бюджетом	Збільшення	Зменшення
3.3. Забезпечення наступних виплат	Збільшення	Зменшення

При визначенні змін у поточних зобов'язаннях до цих змін не включаються:

- зміна зобов'язань з податку на прибуток;
- погашення зобов'язань з ПДВ шляхом зменшення переплати з податку на прибуток;
- збільшення зобов'язань зі сплати податку з доходу, який нараховано на дивіденди;
- зміна зобов'язань за відсотками;
- зміна векселів виданих, що не пов'язані з операційною діяльністю;
- зміна суми авансів одержаних, що не пов'язані з операційною діяльністю;

- погашення зобов'язань необоротними активами;
- погашення зобов'язань викупленими власними акціями;
- зміна заборгованості з оплати придбаних необоротних активів, фінансових інвестицій, майнових комплексів, термін сплати яких менше одного року або операційного циклу;
- зміна заборгованості, що пов'язана з поліпшенням основних засобів.

Не беруться до уваги зміни в необоротних активах та довгострокових зобов'язаннях. Нерозподілений прибуток на кінець звітного періоду коригується на прибуток від здійснених в звітному періоді бартерних операцій.

Витрати по амортизації необоротних активів додаються до показника нерозподіленого прибутку, збитки від неосновної діяльності – додаються, відповідно прибутки – віднімаються.

Джерела інформації для заповнення Звіту в частині операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, наведено в таблицях додатка 4.

Питання для контролю

1. З якою метою підприємством складається Звіт про рух грошових коштів?
2. Яке положення (стандарт) бухгалтерського обліку регламентує підготовку Звіту про рух грошових коштів?
3. У розрізі яких видів діяльності у Звіті розкриваються джерела надходження та видатку грошових коштів?
4. Які надходження та видатки входять до складу грошових потоків від операційної діяльності підприємства?
5. Дайте визначення поняття „інвестиційна діяльність”.
6. Які надходження та видатки включають грошові потоки від інвестиційної діяльності підприємства?
7. Які надходження та видатки входять до складу грошових потоків від фінансової діяльності підприємства?
8. З яких прибутків/збитків складається загальний прибуток/збиток від звичайної діяльності до оподаткування, що відображається у Звіті?
9. Що необхідно здійснити для обчислення прибутку тільки від операційної діяльності підприємства?
10. Який алгоритм коригування показника нерозподіленого прибутку/непокритого збитку на зміни в оборотних активах та поточних зобов'язаннях?
11. На яку суму здійснюється коригування прибутку на кінець звітного періоду?
12. Зазначте зміни, які не враховуються при визначенні змін в оборотних активах підприємства.
13. Назвіть спосіб розмежування сум авансів, виданих у процесі операційної діяльності та авансів, що не пов'язані з операційною діяльністю.
14. Зазначте зміни, які не враховуються при визначенні змін у поточних зобов'язаннях (рядок 100 Звіту).
15. Із яких джерел береться інформація для занесення в звіт про рух грошових коштів в частині операційної, інвестиційної, фінансової діяльності?

РОЗДІЛ 5. Звіт про власний капітал

Власний капітал - це частина активів підприємства, що залишається після вирахування всіх його зобов'язань/

Частка власного капіталу в активах підприємства є різницею активів та зобов'язань на звітну дату:

$$\text{Капітал} = \text{Активи} - \text{Зобов'язання.}$$

Зміст і форму цього Ф№4 "Звіт про власний капітал" визначено П(С)БО 5 "Звіт про власний капітал" [58].

У даній формі представлено не лише структуру власного капіталу, але й постатейну деталізацію всіх факторів, що вплинули на його величину протягом звітного періоду.

В таблиці 5.1 зазначено причини, що призводять до зміни розміру власного капіталу, їх вплив на різні види власного капіталу (збільшення (+) або зменшення (-)) і взаємозв'язок показників Ф№4 "Звіт про власний капітал" з показниками Ф№1 "Баланс".

Таблиця 5.1

Зміни розміру власного капіталу

Статутний капітал (графа 3 ф. №4; рядок 300 ф. №1 "Баланс")	
- формування розміру с статутного капіталу; (+)	- зменшення номінальної вартості акцій ; (-)
- випуск нових акцій (для акціонерних товариств); (+)	- анулювання акцій, викуплених в акціонерів (на суму номінальної вартості); (-)
- збільшення номінальної вартості акцій; (+)	- повернення частки статутного капіталу при виході учасників – на суму, яка зафіксована в установчому договорі; (-)
- збільшення кількості акцій номінальної вартості; (+)	
- реінвестування дивідендів у вигляді акцій; (+)	
Пайовий капітал (графа 4 ф. №4; рядок 310 ф. №1 "Баланс")	
- реєстрація пайових внесків; (+)	
- повернення внесків (паїв) при виході учасника; (-)	
Додатково вкладений капітал (графа 5 ф. №4; рядок 320 ф. №1 "Баланс")	
- емісійний дохід (розміщення акцій за ціною, що перевищує їх номінальну вартість); (+)	
- реалізація викуплених акцій за ціною, що перевищує їх номінальну вартість; анулювання акцій власної емісії, ціна викупу яких менше номінальної вартості; (+)	
- анулювання акцій власної емісії, ціна викупу яких перевищувала номінальну вартість; (-)	
- реалізація викуплених акцій за ціною, що менше ціни викупу; (-)	
Інший додатковий капітал (графа 6 ф. №4; рядок 330 ф. №1 "Баланс")	
- дооцінка необоротних активів; (+)	- уцінка необоротних активів; (-)

- безплатно одержані необоротні активи; (+)	- нарахування амортизації за безплатно одержаними необоротними активами; (-)
Резервний капітал (графа 7 ф. №4; рядок 340 ф. №1 "Баланс")	
- спрямування частини прибутку на його формування та поповнення; (+)	
- виплати за рахунок резервного капіталу (дивіденди за привілейованими акціями; відсотки за облігаціями); (-)	
- покриття збитків; (-)	
Нерозподілений прибуток (графа 8 ф. №4)	
- чистий прибуток, одержаний за звітний період (рядок 350 ф.№1 "Баланс" або рядок 220 ф. №2 "Звіт про фінансові результати"); (+)	
- виплата дивідендів; (-)	
- чистий збиток за звітний період (рядок 350 ф.№1 "Баланс" або рядок 225 ф. №2 "Звіт про фінансові результати"); (-)	
- відрахування до резервного капіталу; (-)	
При коригуванні залишків на початок звітного періоду:	
- зміна облікової політики (рядок 020 ф. №4 "Звіт про власний капітал"); (+) або (-)	
- виправлення помилок (рядок 030 ф. №4 "Звіт про власний капітал"); (+) або (-)	
- інші зміни (рядок 040 ф. №4 "Звіт про власний капітал"); (+) або (-)	
Неоплачений капітал (графа 9 ф.№4; рядок 360 ф.№1 "Баланс")	
- заборгованість за внесками учасників до статутного капіталу; (+)	
- погашення заборгованості шляхом внесення внесків до статутного капіталу; (-)	
- заборгованість за неоплаченими акціями (частками), які раніше з метою перепродажу було викуплено в інших учасників; (-)	
Вилучений капітал (графа 10 ф.№4; рядок 370 ф.№1 "Баланс")	
- фактична собівартість акцій власної емісії (часток), викуплених в акціонерів (учасників); (+)	
- вилучення капіталу у випадку виходу учасника; (+)	
- реалізація (перепродаж) викуплених акцій власної емісії (часток) – на суму фактичної собівартості; (-)	
- анулювання викуплених акцій – на суму фактичної собівартості; (-)	

Загальна сума власного капіталу підприємства визначається таким чином:

$$\begin{aligned}
 & \text{ВК} = \text{ряд. 380 ф.№1 "Баланс"} \\
 & \text{або ВК} = (\text{ряд. 300} + \text{ряд. 310} + \text{ряд. 320} + \text{ряд. 330} + \text{ряд. 340} + / - \text{ряд. 350} - \text{ряд. 360} - \text{ряд. 370}) \\
 & \quad \text{ф.№ "Баланс"}
 \end{aligned}$$

Питання для контролю

1. Яку формулу застосовують для визначення частки власного капіталу в активах підприємства?
2. Назвіть положення (стандарт) бухгалтерського обліку, яке визначає зміст і форму звіту про власний капітал.
3. Що, крім структури власного капіталу, необхідно представити у формі № 4?
4. Перерахуйте причини, які призводять до збільшення статутного капіталу підприємства.
5. Який вплив на пайовий капітал здійснить повернення внесків (паїв) при виході учасника?
6. Як вплине на розмір додатково вкладеного капіталу анулювання акцій власної емісії, ціна викупу яких перевищувала номінальну вартість?
7. Який вплив на інший додатковий капітал здійснить дооцінка необоротних активів?
8. Наведіть причини, що призводять до зменшення нерозподіленого прибутку підприємства.
9. Яким чином може вплинути на нерозподілений прибуток чистий збиток за звітний період?
10. В результаті яких змін коригують залишки у Звіті на початок звітного періоду?
11. Назвіть причини, які призводять до зменшення неоплаченого капіталу.
12. Як вплине на розмір неоплаченого капіталу заборгованість за внесками учасників до статутного капіталу підприємства?
13. Вкажіть причини, що призводять до зменшення вилученого капіталу підприємства.
14. Охарактеризуйте вплив, який здійснить на вилучений капітал фактична собівартість акцій власної емісії (часток), викуплених в акціонерів (учасників).
15. Який порядок визначення загальної суми власного капіталу підприємства?

РОЗДІЛ 6. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах

В П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових Звітах» наведено класифікацію можливих помилок та методика їх виправлення [59]. Відповідно до стандарту виділяють такі можливі неточності в звітності: помилка, зміни облікової оцінки, зміни облікової політики, зміни явищ після дати балансу. На жаль, в стандарті наведено механізм виправлення помилки, але відсутнє поняття – «помилка»

Помилка – ненавмисне перекручення фінансової інформації в результаті арифметичних або логічних помилок в облікових записах і розрахунках, недогляду в дотримуванні повноти обліку, неправильного представлення в обліку фактів господарської діяльності, наявності складу майна, вимог і зобов'язань, невідповідність записів даним обліку.

В Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку (МСБО 8) [38] наведено поняття не суттєвої і суттєвої помилки, що приводять до невірному розрахунку фінансових результатів. Вони бувають: математичні, від невірному використанні методів обліку, за неувагою та як наслідок шахрайства. Така класифікація цікава, але згідно нашого законодавства не може бути використана. Тому в практичній діяльності можливо виділити два види помилок: помилки, які допущено в поточному періоді, та/або помилки, допущені у попередніх періодах.

Для виправлення помилки необхідно: з'ясувати суть помилки; визначити порядок відображення в бухгалтерському обліку операції для виправлення помилки та, водночас, правильність її відображення; провести (у разі необхідності) коригування даних фінансової звітності.

Виправлення помилок та зміни у фінансових звітах

Виправлення помилок у фінансовій звітності здійснюється згідно П(С)БО 6 у такому порядку:

- виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх періодах, здійснюється коригуванням сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року;

- виправлення помилок, що відносяться до попередніх періодів, потребує повторного відображення відповідної порівняльної інформації у фінансовій звітності.

Оскільки внаслідок підприємницької діяльності виникають невизначеності, багато статей фінансової звітності не можуть бути точно розраховано, а лише оцінено. Процес оцінки передбачає міркування, які ґрунтуються на останній і доступній інформації (оцінка безнадійних боргів, застарілих запасів чи термінів корисної служби, вигод від амортизованих активів тощо). Використання об'єктивних оцінок є важливою частиною складання фінансової звітності. Тому питання зміни в облікових оцінках суворо регламентується.

Зміни в облікових оцінках здійснюються у наступних випадках:

- зміна обставин, на яких базувалася оцінка;

- одержання додаткової інформації.

Облікова оцінка може переглядатися, якщо змінюються обставини, на яких базувалася ця оцінка, або одержано додаткову інформацію.

Наслідки змін **в облікових оцінках** включаються *до тієї ж статті* звіту про фінансові результати, яка раніше застосовувалася для відображення доходів чи витрат, пов'язаних з об'єктом такої оцінки.

Наслідки зміни облікових оцінок необхідно включати до звіту про фінансові результати у тому періоді, в якому відбулася зміна, а також і в наступних періодах, якщо зміна впливає на ці періоди.

Згідно з МСБО 8 результати змін у бухгалтерській оцінці повинні включатися до розрахунку чистого прибутку або чистого збитку:

- у періоді, коли відбулася зміна, якщо вона впливає лише на даний період;

- у періоді, коли відбулася зміна, і в наступних періодах, якщо ця зміна впливає і на інші періоди.

МСБО 8 встановлено, що результати змін у бухгалтерських оцінках повинні бути включені до тих самих класифікаційних статей звіту про прибутки і збитки, в яких раніше було враховано ці оцінки (причому характер і величина змін в оцінках, які впливають не тільки на поточний період, але й на наступний, розкриваються). Якщо не можна здійснити кількісну оцінку, інформація про це також підлягає розкриттю.

Зміни в обліковій політиці згідно з П(С)БО 6 можуть здійснюватися у випадках, якщо змінюються статутні вимоги або вимоги органу, який затверджує положення (стандарт) бухгалтерського обліку, або якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій чи операцій у фінансовій звітності підприємства. Це положення повністю відповідає параграфові МСФЗ 8. Не вважається зміною облікової політики встановлення облікової політики для:

- а) подій чи операцій, які відрізняються за змістом від попередніх подій чи операцій (що повністю відповідає МСФЗ 8);

- б) подій чи операцій, що не відбувалися раніше, що трохи відрізняється від МСФЗ 8, оскільки такий порядок поширюється на угоди й операції, які раніше не були істотними.

Якщо неможливо розрізнити зміни облікової політики та зміни облікових (бухгалтерських) оцінок, то це розглядається і відображається як зміни облікових оцінок (з відповідним розкриттям інформації).

Події, які відбулися після дати балансу (таблиця 6.1) і які надають додаткову інформацію про визначення сум, пов'язаних з умовами, що існували на дату балансу, можуть вимагати коригування певних статей активів та зобов'язань або розкриття інформації про ці події у примітках до фінансових звітів.

Таблиця 6.1

Орієнтовний перелік подій після дати балансу

Події, які надають додаткову інформацію про обставини, які існували на дату балансу	Події, які вказують на обставини, що виникли після дати балансу
1	2
Оголошення банкрутом дебітора підприємства, заборгованість якого раніше було визнано сумнівною	Ухвалення рішення про реорганізацію підприємства
Переоцінка активів після звітної дати, яка свідчить про стійке зниження їх вартості, визначеної на дату балансу	Придбання цілісного майнового комплексу
Продаж запасів, який свідчить про необґрунтованість оцінки чистої вартості їх реалізації на дату балансу	Рішення про припинення операцій, які становлять значну частину основної діяльності підприємства
Одержання від страхової організації матеріалів про уточнення розміру страхового відшкодування, переговори про яке велись на звітну дату	Знищення (втрата) активів підприємства внаслідок пожежі, аварії, стихійного лиха чи іншої надзвичайної події
Виявлення помилок чи порушень законодавства, які призвели до спотворення даних фінансової звітності	Ухвалення рішення про емісію цінних паперів
Одержання інформації про фінансовий стан та результати діяльності дочірніх та асоційованих підприємств, яка свідчить про стійке зниження вартості їх акцій на фондових біржах	Непрогнозовані зміни індексів цін та валютних курсів
	Укладання контрактів на значні капітальні та фінансові інвестиції
	Ухвалення законодавчих актів, які впливають на діяльність підприємства
	Дивіденди за звітний період, оголошені підприємством після дати балансу

Коригування активів та зобов'язань здійснюється шляхом сторнування та (або) додаткових записів в обліку звітного періоду, які відображають уточнення оцінки відповідних статей внаслідок подій після дати балансу.

Якщо події, які відбуваються після дати балансу, вказують на умови, що виникли після цієї дати, не вимагають коригування статей фінансових звітів - їх слід розкривати у примітках до фінансових звітів, якщо відсутність інформації про них вплине на здатність користувачів звітності робити відповідні оцінки й ухвалювати рішення.

П(С)БО 6 приділяє увагу приміткам до фінансової звітності. В примітках до фінансових звітів необхідно розкривати таку інформацію про виправлення помилок, які було допущено у попередніх періодах, зокрема:

- зміст і суму помилок;
- статті фінансової звітності минулих періодів, які було перераховано для повторного надання порівняльної інформації;
- факт повторного оприлюднення виправлених фінансових звітів чи недоцільність повторного оприлюднення.

Підприємству необхідно розкривати зміст і суму змін в облікових оцінках, що істотно впливають на поточний період або, як очікується, будуть істотно впливати на майбутні періоди.

При змінах в обліковій політиці підприємству слід показувати: причини та суть зміни; суму коригування нерозподіленого прибутку на початок звітного року чи обґрунтування

неможливості її достовірного визначення; факт повторного подання порівняльної інформації у фінансових звітах чи недоцільності її перерахунку.

Згідно з МСБО 10 вимоги щодо розкриття інформації докладно не визначено, але вказано [39]:

- інформація повинна відображати характер події;
- в інформації повинна бути надана розрахункова оцінка фінансових наслідків або зроблена заява про неможливість такої оцінки.

МСБО 8 містить також порядок розкриття інформації в разі припинення діяльності. Розкриттю підлягає: характер припиненої діяльності; дата припинення діяльності; форма припинення діяльності (продаж, закриття); прибуток (збиток) від припинення операцій та облікова політика, використана для розрахунку цього прибутку (збитку); виручка і прибуток (збиток) від припиненої діяльності у звичайних умовах за звітний період, разом з відповідними сумами для кожного із представлених минулих періодів.

Таким чином, норми П(С)БО 6 практично повністю відповідають нормам міжнародних стандартів фінансової звітності.

Виправлення помилок в податковій звітності

Оскільки податкові зобов'язання відповідно до чинного законодавства визначаються платником в деклараціях за кожен звітний період (місяць або квартал), то й уточнені декларації у разі виявлення помилок подаються платником за кожний відповідний звітний період.

На даний час для виправлення платником помилок, самостійно виявлених ним у поданій раніше податковій декларації законодавство замість подання нової податкової декларації, що містить виправлені показники (уточненої декларації), визначає два альтернативних шляхи:

- подання уточнюючого розрахунку;
- відображення відповідних показників у податковій декларації з податку на додану вартість відповідно за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки було самостійно виявлено.

Відповідно до п. 15.1.1 ст. 15 Закону України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" за N 2181-III [10] *податковий орган має право самостійно визначити суму податкових зобов'язань платника податків у випадках, визначених цим Законом, не пізніше закінчення 1095-го дня, наступного за останнім днем граничного строку подання податкової декларації, а у разі, коли така податкова декларація була надана пізніше, - за днем її фактичного подання. Якщо протягом зазначеного строку податковий орган не визначає суму податкових зобов'язань, платник податків вважається вільним від такого податкового зобов'язання.*

Аналогічно пп. 15.3.1 ст. 15 цього Закону передбачено, що заяви на повернення надміру сплачених податків, зборів (обов'язкових платежів) або на їх відшкодування у випадках, передбачених податковими законами, можуть бути подані не пізніше 1095 дня, наступного за днем здійснення такої переплати або отримання права на таке відшкодування.

Таким чином, будь-які помилки, виявлені платником податків або податковими органами після закінчення терміну 1095 днів, що настає за останнім днем подачі декларації про прибуток підприємства, не підлягають виправленню, а суми відповідних податків не донараховуються та не повертаються.

Виправлення помилок у звітності страхувальників по коштах загальнообов'язкового державного соціального страхування

Порядок розроблено у відповідності з Законом України "Про **загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності**

та витратами, зумовленими народженням та похованням" від 18 січня 2001 року за №2240-III та на підставі Закону України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" від 21 грудня 2000 року за №2181-III, а також Інструкцією про порядок надходження, обліку та витрачання коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, затвердженої постановою правління Фонду від 26 червня 2001 року за №16.

У разі, якщо страхувальник самостійно, до початку перевірки органом Фонду, виявив помилки, що містяться у раніше поданій ним звітності, і які стосуються правильності нарахування суми страхових внесків до Фонду та витрат за загальнообов'язковим соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням, то такий страхувальник повинен вжити невідкладних заходів щодо їх виправлення шляхом письмового повідомлення про факт та зміст помилок робочому органу Фонду за місцем реєстрації, у якому мають бути відображені причини виникнення помилок та надано розрахунок сум донарахованих (зменшених) внесків.

Аналогічно виправляються помилки по коштах на **обов'язкове державне пенсійне страхування**.

Письмове повідомлення надсилається за підписом керівника та головного бухгалтера або фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності і зберігається у страхувальника (копія) та робочому органі Фонду разом із звітом страхувальника за той період, в якому це повідомлення отримане.

Страховальник при виявленні помилки, що спричинила появу заборгованості страхувальника перед Фондом, повинен донарахувати та сплатити суму пені, розраховану на суму недоплати. Пеня обчислюється виходячи з 120 відсотків облікової ставки Національного банку України, що діяла на момент сплати, нарахованої на повну суму недоїмки (без урахування штрафів) за весь її строк.

Пеня на суму недоїмки не стягується, якщо існувала заборгованість за Фондом перед страхувальником, і сума такої заборгованості перевищувала суму виявленої недоїмки на момент виявлення помилки.

Зайво перерахована сума пені за несвоєчасну сплату внесків підлягає поверненню страхувальнику за його письмовою заявою.

У разі самостійного повідомлення страхувальником робочому органу Фонду про факт виявлення помилки та перерахування нарахованих ним, у разі недоплати, страхових внесків та пені у повному обсязі до початку перевірки органом Фонду, штрафи до страхувальника не застосовуються.

При виявленні помилки органами Фонду, що спричинила наявність заборгованості страхувальника перед Фондом, страхувальник повинен здійснити відповідний розрахунок з Фондом шляхом перерахування належної до сплати суми страхових внесків до Фонду. За неповну сплату страхових внесків на страхувальника накладається штраф у розмірі та в порядку, визначеному законодавчими актами.

Страховальник при поданні звітності до робочого органу Фонду повинен відобразити помилки минулих звітних періодів звітного року шляхом коригування відповідних статей звітності.

Якщо платник страхових внесків до Фонду **загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття** допустив в Розрахунковій відомості помилку за минулі звітні періоди, виявив їх у майбутніх періодах, що призвело до недоплати страхових внесків, то такий страхувальник повинен відкоригувати такі показники у відповідних рядках в Розрахунковій відомості за наступний звітний період та сплатити суми донарахованих страхових внесків (недоїмки), якщо такі є, і самостійно нарахувати пеню на суму цих внесків за весь період прострочки.

Якщо платник страхових внесків до Фонду допустив в Розрахунковій відомості помилку за минулі звітні періоди, що призвело до переплати страхових внесків, то такий страхувальник повинен відкоригувати такі показники у відповідних рядках в Розрахунковій відомості за

наступний звітний період. Крім того, якщо платник дійсно має переплату до Фонду по страхових внесках, то суми надміру сплачених чи помилково сплачених страхових внесків повертаються платнику у 15-денний термін або, за його згодою, зараховуються в рахунок майбутніх платежів страхових внесків.

І в першому, і в другому випадку при розрахунку страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття платник повинен повідомити фахівців базового центру зайнятості, в якому він знаходиться на обліку, про факт виправлення самостійно виявленої помилки.

Питання для контролю

1. Перерахуйте можливі неточності в звітності, які виділяють згідно П(С)БО 6 „Виправлення помилок і змін у фінансових звітах”.
2. Дайте визначення поняття „помилка”.
3. Зазначте два види помилок, які виділяють у практичній діяльності.
4. Який порядок виправлення помилок у фінансовій звітності?
5. У яких випадках здійснюються зміни в облікових оцінках?
6. Наведіть причини виникнення помилок при підготовці поточного звіту та звітності попереднього періоду.
7. Вкажіть критерій визнання помилки фундаментальною.
8. Яким шляхом у звітності відображається вплив зміни облікової політики на події та операції попередніх періодів?
9. Назвіть приклади подій після дати балансу.
10. Яку інформацію про виправлення помилок, допущених у попередніх періодах, необхідно розкривати у примітках до фінансових звітів?
11. Опишіть дії підприємства у випадку самостійного виявлення помилки у податковій звітності.
12. Назвіть розмір штрафу, який самостійно нараховує і сплачує платник у випадку заниження податкового зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх періодах.
13. Опишіть дії страхувальника при виявленні помилки, що спричинила появу заборгованості страхувальника перед Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
14. За яких умов зі страхувальника не стягується пеня на суму недоїмки?
15. Який термін повернення платнику суми надміру сплачених чи помилково сплачених внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття?

Розділ 7. Зведена та консолідована фінансова звітність

Об'єднанням підприємств є з'єднання окремих підприємств у результаті приєднання одного підприємства до іншого або внаслідок одержання контролю одним підприємством над чистими активами та діяльністю іншого підприємства. Об'єднані підприємства, крім власної звітності,

складають і подають зведену фінансову звітність щодо всіх підприємств, які входять до їхнього складу. Об'єднання підприємств може відбуватися у вигляді придбання або у вигляді злиття (у цьому випадку жодна зі сторін не може бути визначена як покупець). Все це зумовлює вимоги до розкриття інформації, особливості складання фінансових звітів об'єднаних підприємств.

Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать підприємства, засновані на державній власності, та органи, які здійснюють управління майном підприємств, заснованих на комунальній власності, крім власних звітів, складають та подають зведену фінансову звітність щодо всіх підприємств, що належать до сфери їх управління. Зазначені органи також окремо складають зведену фінансову звітність щодо господарських товариств, акції (частки, паї) яких перебувають відповідно в державній та комунальній власності.

Зведена фінансова звітність складається за основною діяльністю підприємств промисловості, будівельних та проектних організацій, капітального будівництва, наукових організацій, постачальницько-збутових та підприємств і організацій торгівлі та громадського харчування, підприємств з виробництва сільськогосподарської продукції, побутового обслуговування, транспорту, зв'язку, житлово-комунального господарства, організацій з ремонту і утримання автомобільних шляхів, правлінь громадських організацій та їх підрозділів, інших видів діяльності.

До видів діяльності, щодо яких складається зведена фінансова звітність, належать [72]:

1. Основна діяльність підприємств промисловості.
2. Основна діяльність будівельних, монтажних, ремонтно-будівельних і бурових організацій.
3. Основна діяльність проектних, пошукових та геологічних організацій і топографо-геодезичних підприємств (експедицій).
4. Капітальне будівництво.
5. Основна діяльність наукових організацій.
6. Основна діяльність постачальницько-збутових організацій.
7. Основна діяльність підприємств і організацій торгівлі та громадського харчування.
8. Основна діяльність підприємств з виробництва сільськогосподарської продукції.
9. Основна діяльність підприємств побутового обслуговування.
10. Основна діяльність підприємств транспорту.
11. Основна діяльність підприємств зв'язку.
12. Основна діяльність організацій з ремонту і утримання автомобільних шляхів.
13. Основна діяльність підприємств житлово-комунального господарства.
14. Основна діяльність правлінь громадських організацій та їх підрозділів.
15. Інші види діяльності.

Консолідована звітність — це звітність групи підприємств. Тому, насамперед, бухгалтеру треба з'ясувати певну відмінність між юридичним та бухгалтерським розумінням об'єднання компаній. У юридичному сенсі групи компаній немає: материнська компанія і кожна з дочірніх компаній є окремими юридичними особами. Материнська компанія з юридичної точки зору не володіє активами дочірньої компанії — вона володіє акціями або частками дочірньої компанії. Вона також не володіє

прибутком дочірньої компанії, а тільки отримує дивіденди з цього прибутку. Материнське підприємство здійснює управління дочірніми підприємствами через участь у їхніх керівних органах та контролює всі їхні рішення.

Особливості та основні принципи об'єднання підприємств та складання консолідованої фінансової звітності розкриває П(С)БО 20. Відповідно до вимог цього Положення, при консолідації звітності підприємств, що входять у групу, у наступні періоди їх діяльності здійснюється виключення статей, які відображають взаємні внутрішньогрупові операції, з метою уникнення повторного рахунку і штучного завищення величини капіталу та фінансових результатів.

Відповідно до П(С)БО 20, частка меншості визначається як добуток відсотка голосів, що не належать материнському підприємству, відповідно до власного капіталу та чистого прибутку (збитку) дочірніх підприємств [72].

Частка меншості відображається в консолідованому балансі окремо від зобов'язань та власного капіталу материнського підприємства у вписуваному рядку 385 "Частка меншості". У консолідованому звіті про фінансові результати частка меншості у прибутку (збитку) відображається у вписуваному рядку 215 "Частка меншості".

Для здійснення зазначених вище коригувань складається робоча таблиця за показниками звітів усіх підприємств, які підлягають консолідації, коригувальні записи та інформацію про суми, що будуть формувати консолідовану звітність.

Зміст коригувальних записів наведено в таблиці 7.1. Регулюючі проведення допоміжні. Вони ніколи не відображаються на рахунках бухгалтерського обліку головного чи дочірнього підприємств. Консолідовані фінансові звіти пов'язані зі звітним підходом, який не впливає на рахунки цих підприємств.

Таблиця 7.1

Коригувальні записи, які здійснюються при консолідації фінансових звітів

№ з/п	Зміст коригувальних записів		
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.	Коригування балансової вартості фінансових інвестицій на дату консолідації	723 "Дохід від інвестицій в дочірні підприємства"	441 "Прибуток нерозподілений" та 141 "Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі"
2.	Виключення балансової вартості фінансових інвестицій в дочірні підприємства	Рахунки власного капіталу дочірнього підприємства (46, 42, 43 тощо); рахунки активів, які були дооцінені при придбанні (10, 11, 20, 18 тощо) 126 "Гудвіл"	141 "Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі"
3.	Нарахування амортизації гудвілу	Рахунки витрат	133 "Знос нематеріальних активів"
4.	Нарахування амортизації необоротних активів	Рахунки витрат	131 "Знос основних засобів" або 132 "Знос інших необоротних активів"
5.	Виключення внутрішньогрупового сальдо	682 "Внутрішні розрахунки" (кредиторська заборгованість)	682 "Внутрішні розрахунки" (дебіторська заборгованість)
6.	Виключення нереалізованих	70 "Доходи від	Рахунки запасів (20, 28 тощо)

№ з/п	Зміст коригувальних записів	Дебет	Кредит
1	2	3	4
	прибутків і збитків від внутрішньогрупових операцій	реалізації"	
7.	Виключення внутрішньогрупової реалізації	70 "Доходи від реалізації"	90 "Собівартість реалізації"

Слід зазначити, що перелік зазначених вище внутрішньогрупових операцій, які підлягають виключенню, не є вичерпним. Крім цього, до консолідованих звітів неправомірно включати показники підприємств, діяльність яких відрізняється суттєво.

Найбільш типовими прикладами внутрішньогрупових операцій, які повинні бути виключені при складанні консолідованого звіту про фінансові результати, є:

- 1) виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) дочірнім підприємствам;
- 2) собівартість продукції (товарів, робіт, послуг), реалізованої дочірнім підприємствам;
- 3) сплачені або отримані проценти по позиках, відповідно отриманих від дочірніх або наданих їм;
- 4) орендна плата або інші доходи, отримані від надання послуг дочірнім підприємствам;
- 5) орендна плата або інші витрати на послуги, надані дочірніми підприємствами;
- 6) дивіденди (сплачені, отримані).

На показники консолідованого Звіту про фінансові результати значний вплив мають внутрішньогрупові обороти з реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

В процесі підготовки консолідованих звітів необхідно враховувати такі ситуації:

- на кінець звітнього року підприємство групи реалізувало продукцію (роботи, послуги) іншому товариству цієї ж групи, а останнє потім повністю реалізувало цю продукцію споживачам поза групою (третім особам);
- на кінець звітнього року підприємство групи реалізувало продукцію (роботи, послуги) іншому товариству цієї ж групи, а останнє не реалізувало (повністю або частково) цю продукцію споживачам - третім особам.

У першому випадку при консолідації фінансових результатів прибуток (збитки) підприємств групи сумується. У той же час в консолідований звіт про фінансові результати не включається виручка від реалізації продукції (робіт, послуг), що відображає внутрішньогруповий оборот, а також відповідні затрати.

При складанні консолідованого балансу групи в пасиві на величину нереалізованого прибутку зменшується нерозподілений прибуток (збиток) звітнього року (отриманий за загальним правилом шляхом сумування аналогічних показників групи); в активі на величину нереалізованого прибутку зменшується вартість запасів (попередньо отримана шляхом сумування аналогічних статей балансів товариств групи). Це пов'язано з тим, що нереалізований прибуток знайшов відображення в запасах головного товариства.

Відповідно до П(С)БО 20, консолідована звітність містить Звіт про власний капітал [58] і Звіт про рух грошових коштів [57].

Основні коригування консолідованої звітності:

- 1) виключення балансової вартості інвестицій головного підприємства в капітали дочірніх і відповідне виключення часток головного підприємства у власних капіталах дочірніх товариств;
- 2) виключення залишків за взаємними розрахунками між головним підприємством і дочірніми;
- 3) виключення дивідендів, виплачених усередині групи, а також нереалізованих прибутків та збитків від внутрішньогрупових операцій, що знаходять відображення у балансовій вартості запасів;
- 4) нарахування амортизації гудвілу, а також суми дооцінки необоротних активів, яка виникла при дооцінці вартості активів до справедливої вартості на момент придбання;
- 5) якщо вкладення головного підприємства в дочірнє становить менше 100% капіталу останнього, то в консолідованому балансі і звіті про фінансові результати виділяється частка меншості - пропорційно частці решти акціонерів дочірнього товариства в статутному капіталі.

Згідно МСБО 27 [35], консолідовані фінансові звіти – фінансові звіти групи, подані як фінансові звіти єдиного підприємства. Материнська компанія повинна подавати консолідовані фінансові звіти. Проте, материнська компанія, яка є сама дочірнім підприємством, що знаходиться у повній власності або практично у повній власності, не повинна подавати консолідовані фінансові звіти.

До консолідованих фінансових звітів слід включати всі підприємства, які контролює материнська компанія, за винятком тих дочірніх підприємств, що вилучаються з певних причин. Контроль вважається існуючим, якщо материнська компанія володіє, прямо чи непрямо через дочірні підприємства, більш ніж половиною голосів підприємства, за винятком окремих випадків, коли можна чітко продемонструвати, що таке володіння не встановлює контроль. Контроль також існує, навіть коли материнській компанії належить половина або менше половини голосів підприємства при наявності:

- а) права на більш ніж половину голосів згідно з угодою з іншими інвесторами;
- б) права керувати фінансовою та операційною політикою підприємства згідно зі статутом або угодою;
- в) права призначати чи знімати більшість членів ради директорів або еквівалентного керуючого органу;
- г) права віддавати більшість голосів на зборах ради директорів або еквівалентного керуючого органу.

При підготовці консолідованого фінансового звіту фінансові звіти материнської компанії та дочірніх підприємств об'єднуються шляхом додавання відповідних показників за подібними статтями, такими як активи, зобов'язання, капітал, дохід та витрати.

Щоб консолідовані фінансові звіти надавали фінансову інформацію про групу як інформацію про єдине підприємство, необхідно зробити такі кроки:

- а) виключити балансову вартість інвестицій материнської компанії в кожне дочірнє підприємство і частку власного капіталу материнської компанії в кожному дочірньому підприємстві;
- б) визначити частку меншості в чистому прибутку консолідованих дочірніх підприємств за звітний період і коригувати відповідно до прибутку групи для одержання чистого прибутку, який можна віднести до власників материнської компанії;
- в) визначити частку меншості в чистих активах консолідованих дочірніх підприємств і подати в консолідованому балансі окремо від зобов'язань та акціонерного капіталу материнської компанії. Частка меншості в чистих активах складається:

- з суми на дату первісного об'єднання;
- з частки меншості в зміні капіталу з дати об'єднання [37].

Податки, які підлягають сплаті або материнською компанією, або її дочірніми підприємствами після розподілу материнській компанії прибутків, нерозподілених в дочірніх підприємствах, відображаються в обліку згідно з МСБО 12 "Податки на прибуток".

Внутрішньогрупові сальдо та внутрішньогрупові операції і нереалізований прибуток, який виникає в результаті, слід повністю виключити. Нереалізовані збитки, що виникають в результаті внутрішньогрупових операцій, слід також виключати, окрім випадків, коли витрати не можуть бути відшкодовані.

Фінансові звіти материнської компанії та її дочірніх підприємств, які використовуються при складанні консолідованих фінансових звітів, як правило, складаються на одну і ту ж дату. Якщо дати звітів є різними, дочірнє підприємство часто складає звіти з метою консолідації на ту саму дату, що і група. У випадках, коли це неможливо, можна використовувати фінансові звіти, складені на різні дати, за умови, що різниця не перевищує 3-х місяців. Принцип послідовності вимагає, щоб тривалість звітних періодів та будь-яка різниця у датах звітів залишалася однаковою від одного періоду до іншого.

Інвестиції в підприємство слід обліковувати згідно з МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані підприємства" [36].

Балансова вартість інвестицій на дату, коли підприємство перестає бути дочірнім підприємством, розглядається як витрати, починаючи з цієї дати.

Частку меншості слід відображати в консолідованому балансі окремо від зобов'язань та акціонерного капіталу материнської компанії. У прибутку групи частку меншості також слід відображати окремо.

Якщо дочірнє підприємство має кумулятивні привілейовані акції в обігу, які утримуються за межами групи, материнське підприємство обчислює свою частку прибутку або збитків після коригування на суму дивідендів на привілейовані акції дочірнього підприємства, незалежно від того, були дивіденди оголошені, чи ні.

В окремих фінансових звітах материнської компанії інвестиції в дочірні підприємства, які включаються до консолідованих фінансових звітів, слід:

а) обліковувати з застосуванням методу участі в капіталі, як зазначено в МСБО 28;

б) відображати за собівартістю чи сумою переоцінки згідно з обліковою політикою материнської компанії для довгострокових інвестицій.

Питання для контролю

1. Розкрийте сутність поняття „об'єднання підприємств”.
2. За якими видами діяльності складається зведена фінансова звітність?
3. Охарактеризуйте поняття „консолідована звітність”.
4. Яким чином материнське підприємство здійснює управління дочірніми підприємствами?
5. Який стандарт (положення) бухгалтерського обліку розкриває особливості та основні принципи об'єднання підприємств і складання консолідованої фінансової звітності?
6. Як відображається у консолідованому балансі частка меншості?
7. Чи можна включати до консолідованих звітів показники підприємств, діяльність яких відрізняється суттєво?
8. Опишіть ситуації, які необхідно враховувати при підготовці консолідованих звітів.
9. Які моменти передбачають основні коригування консолідованої звітності?
10. Які підприємства слід включати до консолідованих фінансових звітів?
11. Наведіть критерії, за яких контроль визнається існуючим.
12. Який порядок підготовки консолідованого фінансового звіту?
13. Зазначте кроки, необхідні для того, щоб консолідовані фінансові звіти надавали фінансову інформацію про групу як інформацію про єдине підприємство?
14. Коли слід почати обліковувати інвестиції в підприємство ?
15. Як розглядається балансова вартість інвестицій на дату, коли підприємство перестає бути дочірнім підприємством?

РОЗДІЛ 8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва

Закон України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність” [5] передбачає спрощення бухгалтерського обліку і скорочення кількості показників у фінансовій звітності (як у кварталній, так і в річній) для суб'єктів малого підприємництва (СМП).

До СМП – юридичних осіб належать підприємства, які відповідають таким параметрам:

- а) середньо облікова чисельність працюючих за календарний рік (звітний період) не перевищує 50

осіб;

б) обсяг річного валового доходу не перевищує 500000 євро.

Підприємства, які за результатами діяльності за минулий рік визнаються відповідно до чинного законодавства суб'єктами малого підприємництва, можуть застосовувати при підготовці фінансової звітності П(С)БО 25 [71].

Визнання статей звітних форм для СМП наведено в таблицях 1, 2 додатка 5. Зауважимо, що таблиця по заповненню звітних форм, які передбачені П(С)БО 25, складена, виходячи з того, що СМП використовує згідно своєї облікової політики План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [53] з використанням 8-го класу рахунків (без застосування класу 9).

П(С)БО 25 устанавлює зміст і форму **Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва в складі Балансу (форма № 1-м) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-м)** та порядок заповнення його статей. Показники цього звіту наводяться у тисячах гривень з одним десятковим знаком.

Суб'єкти малого підприємництва середньооблікову чисельність працюючих визначають у порядку, устанавленому Державним комітетом статистики України.

Суттєві відмінності має форма №2-м «Звіт про фінансові результати».

Так, в статті "**Інші операційні доходи**" відображаються суми інших доходів від операційної діяльності підприємства, крім доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових інвестицій) тощо.

У статті "**Інші операційні витрати**" відображаються: адміністративні витрати, витрати на збут; собівартість реалізованих оборотних активів (крім фінансових інвестицій); відрахування на створення резерву сумнівних боргів; списання безнадійних боргів; втрати від знецінення запасів; втрати від операційних курсових різниць; визнані економічні санкції; відрахування для забезпечення відшкодування наступних витрат; інші витрати, пов'язані з операційною діяльністю підприємства (крім витрат, що включаються до собівартості продукції (товарів, робіт, послуг). У цій статті також відображаються належна відповідно до чинного законодавства до сплати за звітний період сума єдиного податку, плата за спеціальний торговий патент і сума єдиного (фіксованого) податку для сільськогосподарських товаровиробників з конкретизованими назвою та сумою кожного податку (плати) у рядку 131.

У статті "**Інші звичайні доходи**" відображаються: дивіденди, відсотки, доходи від участі в капіталі та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій; дохід від реалізації фінансових інвестицій, необоротних активів і майнових комплексів; дохід від неопераційних курсових різниць; інші доходи, які виникають у процесі звичайної діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства.

У статті "**Інші звичайні витрати**" відображаються: витрати на сплату процентів та інші витрати підприємства, пов'язані із залученням позикового капіталу; втрати від участі в капіталі; собівартість реалізації фінансових інвестицій, необоротних активів, майнових комплексів; втрати від неопераційних курсових різниць; втрати від уцінки фінансових інвестицій та необоротних активів; інші витрати, які виникають у процесі звичайної діяльності (крім фінансових витрат), але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства.

У статті "**Збільшення (зменшення) залишків незавершеного виробництва і готової продукції**" показується збільшення або зменшення залишків незавершеного виробництва і готової продукції підприємства. Показник про зменшення залишків наводиться в дужках.

Суб'єкти малого підприємництва можуть усю суму витрат операційної діяльності з кредиту рахунків класу 8 "Витрати за елементами" списувати до дебету рахунку 79 "Фінансові результати". У таких випадках вартість залишку незавершеного виробництва і готової продукції визначається так:

- інвентаризацією на кінець звітного року (або кварталу) встановлюється залишок незавершеного виробництва, який оцінюється за прямими матеріальними витратами і прямими витратами на оплату праці з відображенням за дебетом рахунку 23 "Виробництво" і кредитом рахунку 79 "Фінансові результати";

- на підставі первинних документів, якими оформляється рух (виготовлення, передача в місця зберігання, відпуск на сторону, реалізація) готової продукції, підприємство забезпечує кількісний (оперативний) облік виробленої та відпущеної продукції, а також залишку готової продукції за центрами відповідальності. Залишок готової продукції, який встановлюється за даними кількісного (оперативного) обліку на дату балансу, оцінюється за справедливою вартістю (ціна реалізації за вирахуванням непрямих податків, витрат на збут і суми прибутку, виходячи з прибутку для цього конкретного виду готової продукції) і відображається у звітному місяці за дебетом рахунку 26 "Готова продукція" і кредитом рахунку 79 "Фінансові результати".

При заповненні статей про елементи витрат операційної діяльності (рядки 090-120) слід керуватися П(С)БО 16 [69]. Торговельні організації собівартість реалізованих товарів до матеріальних затрат не включають, а показують у вписаному рядку 14.

У статті "**Чистий прибуток (збиток)**" відображається чистий прибуток або чистий збиток - різниця між сумою чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і сумою всіх витрат. Сума всіх витрат збільшується на суму зменшення (зменшується на суму збільшення) залишків незавершеного виробництва і готової продукції.

У зведених фінансових звітах показники чистого прибутку і збитку наводяться розгорнуто, як сума відповідних показників юридичних осіб, фінансова звітність яких включена до зведеного фінансового звіту.

Методику підготовки річної звітності для СМП наведено в додатку 5.

Питання для контролю

1. Наведіть параметри, яким повинно відповідати підприємство, щоб стати суб'єктом малого підприємства.
2. В якому порядку визначають чисельність працюючих суб'єкти малого підприємства?
3. Який склад статті „Інші операційні доходи” форми 2-м „Звіт про фінансові результати”?
4. Перерахуйте витрати, що наводяться у статті „Інші операційні витрати” форми 2-м.
5. Які доходи відображаються у статті «Інші звичайні доходи»?
6. Назвіть склад витрат, що наводяться у статті „Інші звичайні витрати”.
7. Яким чином наводиться показник про зменшення залишків у статті «Збільшення (зменшення) залишків незавершеного виробництва і готової продукції»?
8. У дебет якого рахунку суб'єктам малого підприємства можна списувати всю суму витрат операційної діяльності з кредиту рахунків класу 8 „Витрати за елементами”?
9. Як визначається вартість залишку незавершеного виробництва і готової продукції у випадку, зазначеному вище?
10. Вкажіть витрати, за якими оцінюється залишок незавершеного виробництва в формі 2-м.
11. За якою вартістю оцінюється залишок готової на дату балансу?
12. У якому рядку форми 2-м показують собівартість реалізованих товарів торговельні організації?
13. Як називають різницю між сумою чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і сумою всіх витрат?
14. На яку суму збільшується сума всіх витрат у статті „Чистий прибуток/збиток”?
15. Яким чином наводяться показники чистого прибутку і збитку в зведених фінансових звітах?

РОЗДІЛ 9. Податкова звітність

9.1. Податок на прибуток

Відповідно до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств” (далі – Закону про прибуток) [8] **платниками податку є:**

- з числа резидентів — суб'єкти господарської діяльності, бюджетні, громадські та інші підприємства, установи та організації, які здійснюють діяльність, спрямовану на отримання прибутку як на території України, так і за її межами;

- з числа нерезидентів — фізичні чи юридичні особи, створені у будь-якій організаційно-правовій формі, які отримують доходи з джерелом їх походження з України, за винятком установ та організацій, що мають дипломатичний статус або імунітет згідно з міжнародними договорами України або законом;

- філії, відділення та інші відокремлені підрозділи платників податку, що не мають статусу юридичної особи, розташовані на території іншої, ніж такий платник податку, територіальної громади.

Базова ставка податку – 25%.

Розмір оподаткованого прибутку визначається за формулою:

$$ВД - ВВ - А,$$

де ВД (валовий дохід) – загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, так і за її межами.

ВВ (валові витрати) – сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних як компенсація вартості товарів (робіт, послуг), які виготовляються таким платником податку для їх подальшого використання у власній господарській діяльності.

А (амортизація) – це поступове віднесення витрат на придбання основних фондів, виготовлення або поліпшення, на зменшення скоригованого прибутку платника податку у межах норм амортизаційних відрахувань.

До складу валових витрат включаються, насамперед:

1) суми будь-яких витрат, сплачених протягом звітного періоду у зв'язку з підготовкою, організацією, веденням виробництва, продажем продукції, охороною праці;

2) суми коштів або вартість товарів, добровільно перераховані протягом звітного року до Державного бюджету України або бюджетів місцевого самоврядування, до неприбуткових організацій;

3) суми коштів, перерахованих підприємствами всеукраїнських об'єднань осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на яких працює за основним місцем роботи не менше 75 відсотків таких осіб, цим об'єднанням для проведення їх благодійної діяльності, але не більше 10 відсотків оподаткованого прибутку попереднього звітного періоду;

4) суми коштів, внесені до страхових резервів;

5) суми внесених податків, зборів, установлених Законом України «Про систему оподаткування» [25];

6) для виробників, що займаються сільським господарством до складу валових витрат включається плата за землю, що не використовується в сільськогосподарському виробничому обороті;

7) суми витрат, не віднесені до складу валових витрат минулих звітних податкових періодів;

8) суми безнадійної заборгованості в частині, що не була віднесена до валових витрат, у разі коли відповідні заходи щодо їх стягнення не привели до позитивного наслідку;

9) суми витрат, пов'язаних з поліпшенням основних фондів у межах, передбачених

підпунктом 8.7.1 Закону про прибуток, та суми перевищення балансової вартості основних фондів та нематеріальних активів над вартістю їх продажу та ін.

Не включаються до складу валових витрат:

- 1) потреби не пов'язані з веденням господарської діяльності, а саме: організацією та проведенням прийомів, презентацій, свят, розваг та відпочинку тощо;
- 2) придбання, будівництво, реконструкцію, модернізацію, ремонт та інші поліпшення основних фондів та витрати, пов'язані з видобутком корисних копалин, а також придбанням нематеріальних активів, які підлягають амортизації;
- 3) сплату податку на прибуток підприємств, податку на нерухомість, а також податків, установлених пунктами 7.8, 10.2. і статтею 13 Закону про прибуток;
- 4) сплату вартості торгових патентів, яка враховується у зменшення податкових зобов'язань платника податку;
- 5) сплату штрафів та неустойки чи пені за рішенням сторін договору або за рішенням відповідних державних органів, суду;
- 6) утримання органів управління об'єднаних платників податку, включаючи утримання холдінгових компаній, які є окремими юридичними особами.

Валовий дохід включає, в першу чергу:

- 1) загальні доходи від продажу товарів, у тому числі допоміжних та обслуговуючих виробництв, що не мають статусу юридичної особи, а також доходи від продажу цінних паперів, деривативів, іпотечних сертифікатів участі, іпотечних сертифікатів з фіксованою доходністю;
- 2) доходи від здійснення банківських, страхових та інших операцій з надання фінансових послуг, торгівля валютними цінностями, цінними паперами, борговими зобов'язаннями та вимогами;
- 3) доходи від спільної діяльності та у вигляді дивідендів, отриманих від нерезидентів, процентів, роялті, володіння борговими вимогами, а також доходів від здійснення операцій лізингу (оренди);
- 4) доходи, не враховані в обчисленні валового доходу періодів, що передують звітному, та виявлені у звітному періоді;
- 5) доходи з інших джерел: сум безповоротної фінансової допомоги, отриманої платником податку у звітному періоді, вартості товарів (робіт, послуг), безплатно наданих платнику податку у звітному періоді та ін.;

Не включаються до складу валового доходу:

- 1) суми податку на додану вартість, отримані платником на додану вартість;
- 2) суми коштів або вартість майна, отримані платником податку за рішенням суду або внаслідок задоволення претензій у порядку, встановленому законодавством як компенсація прямих витрат або збитків;
- 3) суми коштів у частині надмірно сплачених податків, зборів, що повертаються;
- 4) суми коштів або вартість майна, що надходять платнику у вигляді прямих інвестицій або реінвестицій у корпоративні права;
- 5) суми доходів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування від надання державних послуг, сертифікатів, тощо;
- 6) суми коштів у вигляді внесків, які: надходять до платників податку, що здійснюють недержавне пенсійне забезпечення; надходять до страховиків, що здійснюють довгострокове страхування життя, від страхувальників; накопичуються за пенсійними вкладками; суми надходжень неприбуткових установ, організацій;
- 7) номінальну вартість взятих на облік, але неоплачених цінних паперів;

- 6) доходи від спільної діяльності на території України без створення юридичної особи;
- 7) кошти або майно, які повертаються власнику корпоративних прав, емітованих юридичною особою, після повної або часткової ліквідації такої юридичної особи-емітента;
- 8) кошти або майно, що надходять у вигляді міжнародної технічної допомоги;
- 9) вартість основних фондів, безплатно отриманих платником податку з метою здійснення їх експлуатації у випадках, передбачених законодавством;
- 10) кошти або майно, що надаються у вигляді безповоротної допомоги громадським організаціям інвалідів та ін.

Зазначимо, що валові доходи та валові витрати визнаються за принципом першої події без урахування сум ПДВ (за виключенням безоплатної передачі) відповідно до даних документування операцій. Обов'язкова умова для визнання валових витрат - їх виробниче призначення, а також наявність документів в оригіналі.

Зазначимо, що не амортизуються основні засоби невиробничого характеру, а також ті, що одержані безкоштовно (хоча знос на такі активи в бухгалтерському обліку нараховується).

Зменшення податку на прибуток можливо у випадку:

1. Якщо юридична особа сплатила у звітному періоді патент за готівкову діяльність відповідного періоду – на суму патенту.
2. Якщо сплачено в звітному періоді податок на дивіденди – на суму сплаченого податку [8].

Декларація про прибуток підприємств подається платником незалежно від того, виникло у звітному періоді у платника податкове зобов'язання чи ні, тобто незалежно від стану фінансово-господарської діяльності платника податку.

Декларація подається платником податку до державного податкового органу для реєстрації протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) періоду.

Податок сплачується протягом 10 днів після подання квартальної декларації.

Облік нарахованого податку, що підлягає сплаті в бюджет: Дт 981, 17 - Кт 641\под.приб.

Основні дефініції по податку на прибуток наведено в табл.1 додатка 7, методику підготовки Декларації – табл. 2 цього додатка. В додатку 6 наведено господарські операції суб'єкта-платника податків на прибуток та ПДВ, що є джерелом інформації для підготовки відповідних Декларацій. В таблицях 3,4 додатка 7 – приклад підготовки показників Декларації по податку на прибуток за даними наведених в дод. 6 господарських операцій.

Розкриття у річній фінансовій звітності інформації по податку на прибуток

Як у вітчизняній, так і в міжнародній практиці існують відмінності в принципах визнання доходів, витрат, результатів діяльності у фінансовому обліку та в податковому законодавстві (відповідно регламентовані П(С)БО 17 [70] та Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств» [8]).

Концептуальні визначення П(С)БО 17 з узагальненням інформації на рахунках бухгалтерського обліку наведено в таблиці 9.1.

Початковим етапом роботи по розкриттю у річній фінансовій звітності інформації про витрати, доходи, активи і зобов'язання з податку на прибуток є класифікація різниці між сумою облікового та податкового прибутку за елементами тимчасових та постійних різниць.

Основні визначення П(С)БО 17

№ з/п	Основні визначення		Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку	
	Терміни	Значення	Дебет	Кредит
1	2	3	4	5
1.	Відстрочений податковий актив (рах.17)	Сума податку на прибуток, що буде включена до витрат при визначення облікового прибутку в наступних періодах внаслідок: - утворення тимчасової податкової різниці, що зменшує витрати на сплату податку в наступному періоді; - перенесення податкового збитку, не включеного до розрахунку зменшення податку на прибуток у звітному періоді; - перенесення на майбутні періоди податкових пільг, якими скористатися у звітному періоді неможливо	17	641
2.	Відстрочене податкове зобов'язання (рах.54)	Сума податку на прибуток, який сплачуватиметься в наступних періодах з тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню	981	54
3.	Відстрочений податок на прибуток	Сума податку на прибуток, що визнана відстроченим податковим зобов'язанням і відстроченим податковим активом	17,54	641
4.	Обліковий прибуток (збиток)	Сума прибутку (збитку) до оподаткування, визначена в бухгалтерському обліку і відображена в звіті про фінансові результати за звітний період, рядки 170 (175),200 (205) Ф№2		Сума по Кт (Дт) рах.79 за звітний період
5.	Податковий прибуток (збиток)	Сума прибутку (збитку), визначена за податковим законодавством об'єктом оподаткування за звітний період		Ряд.11 кол.3 Декларації
6.	Витрати (дохід) з податку на прибуток	Загальна сума витрат (доходу) з податку на прибуток, яка складається з поточного податку на прибуток з урахуванням відстроченого податкового зобов'язання і відстроченого податкового активу.	981 17	641,17,54 (витрати) 641,54 (доходи)

Постійна різниця – різниця між податковим прибутком (збитком) і обліковим прибутком (збитком) за певний період, що виникає в поточному звітному періоді та *не анулюється в наступних звітних періодах*. Тобто, при умові сталості певної статті Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств” сума, визнана постійною різницею, не буде мати зворотної дії на формування жодного з двох прибутків.

До постійних податкових різниць належать:

різниця між сумою витрат, відображених в бухгалтерському обліку і включених до розрахунку облікового прибутку та сумою цих витрат, яка може бути віднесена до валових витрат в межах норм податкового законодавства для визначення об'єкта оподаткування податкового прибутку (збитку);

суми доходів та витрат, які не включаються до складу валових доходів і валових витрат, але враховуються при визначенні прибутку на принципах П(С)БО (облікового прибутку);

суми валових доходів та валових витрат, які не включаються до складу доходів та витрат при визначенні облікового прибутку (приріст, убуток балансової вартості запасів тощо).

Тимчасова різниця – різниця між оцінкою активу або зобов'язання за даними фінансової звітності та податковою базою цього активу або зобов'язання відповідно, яка в *наступних звітних періодах анулюється*.

Тимчасові податкові різниці виникають внаслідок невідповідності принципів національних облікових положень та вимог податкового законодавства в питаннях:

оцінки оборотних і необоротних активів, витрат майбутніх періодів;

оцінки довгострокових та поточних зобов'язань, забезпечень, критеріїв визнання та оцінки доходів, зокрема, від операцій з цінними паперами, доходів від безкоштовно одержаних необоротних матеріальних активів, нарахованих (отриманих) штрафних санкцій тощо;

критеріїв та оцінки витрат, зокрема, витрат на придбання товарів (робіт, послуг) при застосуванні різних методів нарахування амортизації основних засобів і нематеріальних активів, в операціях з цінними паперами тощо.

Тимчасовою різницею, що підлягає вирахуванню є тимчасова різниця, яка призводить до зменшення податкового прибутку (збільшення податкового збитку) в *майбутніх періодах*. Прикладом тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, можуть бути отримані від покупців авансові оплати, безоплатно отримані необоротні активи. Надходження за цими операціями в звітному періоді збільшують податковий прибуток, не впливаючи на обліковий прибуток, і визнаються *відстроченим податковим активом*.

Тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню та є наслідком інвестицій в дочірні, асоційовані та спільні підприємства, визнаються відстроченим активом за умов:

- а) анулювання тимчасових різниць протягом дванадцяти місяців з дати балансу;
- б) очікування податкового прибутку, достатнього для списання тимчасової різниці.

Тимчасова різниця, що підлягає оподаткуванню – тимчасова різниця, включається до податкового прибутку (збитку) в майбутніх періодах (наприклад, позитивне значення різниці між балансовою вартістю основних засобів за даними бухгалтерського обліку та податковою їх вартістю).

Тимчасові різниці, що підлягають оподаткуванню та є наслідком фінансових інвестицій у дочірні, асоційовані та спільні підприємства, визнаються відстроченим податковим зобов'язанням, за винятком:

- а) якщо материнське (холдингове) підприємство, інвестор або учасник спільного підприємства визначає і контролює час анулювання тимчасової різниці;
- б) не очікується анулювання тимчасової різниці протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Разом з тим, відстрочений податковий актив та відстрочене податкове зобов'язання не визнаються, якщо вони виникають в наслідок:

- а) негативного гудвілу, який виникає внаслідок об'єднання підприємств;
- б) первісного визнання активу або зобов'язання в результаті господарських операцій (крім об'єднання підприємств), які не впливають на обліковий та податковий прибуток (збиток).

Приклади визнання постійних та тимчасових різниць наведено в таблиці 5 додатка 7.

9.2. Податок на додану вартість

База оподаткування ПДВ - операції з поставки товарів (послуг) визначається, виходячи з їх договірної (контрактної) вартості, визначеної за вільними цінами, але не нижче за звичайні ціни, з урахуванням акцизного збору, ввізного мита, інших загальнодержавних податків та зборів (обов'язкових платежів) згідно із законами України з питань оподаткування (за винятком податку на додану вартість, а також збору на обов'язкове державне пенсійне страхування на послуги стільникового рухомого зв'язку, що включається до ціни товарів (послуг)). У разі, якщо звичайна ціна на товари (послуги) перевищує договірну ціну на такі товари (послуги) більше ніж на 20 відсотків, база оподаткування операції з поставки таких товарів (послуг) визначається за звичайними цінами.

Об'єктом оподаткування є операції платників податку з [9]:

- поставки товарів та послуг, місце надання яких знаходиться на митній території України, в тому числі операції з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору) для погашення заборгованості заставодавця, а також з передачі об'єкта фінансового лізингу у користування лізингоотримувачу (орендарю);
- ввезення товарів (супутніх послуг) у митному режимі імпорту або реімпорту (далі - імпорту);
- вивезення товарів (супутніх послуг) у митному режимі експорту або реекспорту (далі - експорту), поставки транспортних послуг по перевезенню пасажирів, вантажобагажу (товаробагажу) та вантажу за межами державного кордону України.

Не є об'єктом оподаткування операції з:

- випуску (емісії), розміщення у будь-які форми управління та продажу (погашення, викупу) за кошти цінних паперів, що випущені в обіг (емітовані) суб'єктами підприємницької діяльності, Національним банком України, Міністерством фінансів України, органами місцевого самоврядування; обміну зазначених цінних паперів та корпоративних прав, виражених в інших, ніж цінні папери, формах, на інші цінні папери; розрахунково-клірингової, реєстраторської та депозитарної діяльності на ринку цінних паперів, а також діяльності з управління активами;
- передачі майна у схов (відповідальне зберігання), а також у лізинг (оренду), крім передачі у фінансовий лізинг;
- надання послуг із страхування, співстрахування або перестрахування особами, які мають ліцензію на здійснення страхової діяльності відповідно до закону, а також пов'язаних з такою діяльністю послуг страхових (перестрахових) брокерів та страхових агентів; надання послуг із загальнообов'язкового соціального та пенсійного страхування, недержавного пенсійного забезпечення, залучення та обслуговування пенсійних вкладів;
- обігу валютних цінностей (у тому числі національної та іноземної валюти), банківських металів, банкнот та монет Національного банку України, за винятком тих, що використовуються для нумізматичних цілей, базою оподаткування яких є продажна вартість; випуску, обігу та погашення білетів державних лотерей, запроваджених за ліцензією Міністерства фінансів України; виплати грошових виграшів, грошових призів і грошових винагород; прийняття ставок;
- надання послуг з інкасації, розрахунково-касового обслуговування, залучення, розміщення та повернення коштів за договорами позики, депозиту, вкладу (у тому числі пенсійного), управління коштами та цінними паперами (корпоративними правами та деривативами), доручення, надання, управління і переуступки фінансових кредитів, кредитних гарантій і банківських поручительств особою, що надала такі кредити, гарантії або поручительства; торгівлі за грошові кошти або цінні папери борговими зобов'язаннями, за винятком операцій з інкасації боргових вимог та факторингу (факторингових) операцій, крім факторингових операцій, якщо об'єктом боргу є валютні цінності, цінні папери;
- оплати вартості державних платних послуг, які надаються фізичним або юридичним особам органами виконавчої влади і місцевого самоврядування та обов'язковість

отримання (поставки) яких встановлюється законодавством;

- виплат у грошовій формі заробітної плати (іншим прирівняним до неї виплатам), а також пенсій, стипендій, субсидій, дотацій за рахунок бюджетів або Пенсійного фонду України чи фондів загальнообов'язкового соціального страхування (крім тих, що надаються у майновій формі); виплат дивідендів, роялті у грошовій формі або у вигляді цінних паперів, які здійснюються емітентом; надання комісійних (брокерських, дилерських) послуг із торгівлі та/або управління цінними паперами (корпоративними правами), деривативами та валютними цінностями.

Звільняються від оподаткування операції з [9]:

- поставки вітчизняних продуктів дитячого харчування молочними кухнями та спеціалізованими магазинами і куточками, які виконують функції роздаточних пунктів, у порядку і за переліком продуктів, встановленими Кабінетом Міністрів України;

- поставки (передплати) періодичних видань друкованих засобів масової інформації та книжок (за певним винятком);

- поставки послуг з виховання та освіти дітей дитячими музичними та художніми школами, школами мистецтв, будинками культури; послуг з дошкільного виховання, початкової, середньої, професійно-технічної та вищої освіти закладами, які мають спеціальний дозвіл (ліцензію) на поставку таких послуг, згідно з переліком таких послуг, визначеним Кабінетом Міністрів України, а також послуг з розміщення учнів або студентів в інтернатах або гуртожитках;

- поставки товарів спеціального призначення для інвалідів за переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України;

- поставки послуг з виплати і доставки пенсій із системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, пенсійних виплат за недержавним пенсійним забезпеченням, страхових виплат (у тому числі ануїтетів) за договорами довгострокового страхування життя, з банківських пенсійних рахунків, за пенсійними вкладками, а також грошової допомоги населенню, яка надається за рахунок бюджету відповідно до затверджених соціальних програм;

- поставки послуг з реєстрації актів громадянського стану державними органами, уповноваженими здійснювати таку реєстрацію згідно із законодавством;

- поставки (у тому числі аптечними закладами) зареєстрованих та допущених до застосування в Україні лікарських засобів та виробів медичного призначення за переліком, що щорічно визначається Кабінетом Міністрів України;

- поставки послуг з охорони здоров'я згідно з переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України, закладами охорони здоров'я, які мають ліцензію на поставку таких послуг, а також поставки послуг реабілітаційними установами для інвалідів та дітей-інвалідів, що мають ліцензію на поставку таких послуг;

- поставки путівок на санаторно-курортне лікування, оздоровлення та відпочинок на території України фізичних осіб віком до 18 років;

- поставки в порядку та в межах норм, встановлених Кабінетом Міністрів України, послуг з: утримання дітей у дошкільних закладах, школах-інтернатах, кімнатах-розподільниках установ Міністерства внутрішніх справ України; утримання осіб у будинках для престарілих та інвалідів; харчування дітей у школах, професійно-технічних училищах та громадян у закладах охорони здоров'я;

надання послуг з перевезення осіб пасажирським транспортом (крім таксомоторів) у межах населеного пункту, тарифи на які регулюються органом місцевого самоврядування відповідно до його компетенції, визначеної законом та ін.

Платником податку є:

- Будь-яка особа, яка здійснює або планує здійснювати господарську діяльність та реєструється за своїм добровільним рішенням як платник цього

податку; підлягає обов'язковій реєстрації як платник цього податку; імпортує товари (супутні послуги) в обсягах, що підлягають оподаткуванню цим податком.

- Будь-яка особа, яка за своїм добровільним рішенням зареєструвалася платником податку.

- При цьому, особа підлягає обов'язковій реєстрації як платник податку у разі, коли загальна сума від здійснення операцій з поставки товарів (послуг) протягом останніх дванадцяти календарних місяців сукупно перевищує 300 000 гривень (без урахування податку на додану вартість).

Датою виникнення податкових зобов'язань з поставки товарів (робіт, послуг) вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

- або дата зарахування коштів від покупця (замовника) на банківський рахунок платника податку як оплата товарів (робіт, послуг), що підлягають поставці, а в разі поставки товарів (робіт, послуг) за готівкові грошові кошти - дата їх оприбуткування в касі платника податку, а при відсутності такої - дата інкасації готівкових коштів у банківській установі, що обслуговує платника податку;

- або дата відвантаження товарів, а для робіт (послуг) – дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт (послуг) платником податку.

Датою виникнення податкових зобов'язань орендодавця (лізингодавця) для операцій фінансової оренди (лізингу) є дата фактичного передання об'єкта фінансової оренди (лізингу) у користування орендарю (лізингоотримувачу).

Датою виникнення податкових зобов'язань у разі поставки товарів (робіт, послуг) з оплатою за рахунок бюджетних коштів є дата надходження таких коштів на поточний рахунок платника податку або дата отримання відповідної компенсації у будь-якому іншому виді, включаючи зменшення заборгованості такого платника податку за його зобов'язаннями перед таким бюджетом.

Датою виникнення податкових зобов'язань при імпорті товарів є дата подання митної декларації із зазначенням у ній суми податку, що підлягає сплаті. Датою виникнення податкових зобов'язань при імпортуванні робіт (послуг) є дата списання коштів з розрахункового рахунка платника податку в оплату робіт (послуг) або дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт (послуг) нерезидентом залежно від того, яка з подій відбулася першою.

Датою виникнення податкових зобов'язань виконавця з довгострокових контрактів є дата збільшення валового доходу виконавця довгострокового контракту.

Особа, яка протягом останніх дванадцяти календарних місяців мала оподатковувані поставки, вартість яких *не перевищує суму 3000000 грн.* може вибрати касовий метод податкового обліку.

Основні дефініції податку наведено в табл.1 додатка 8.

Податкова декларація з ПДВ подається платником незалежно від того, виникло у звітному періоді у платника податкове зобов'язання чи ні, тобто незалежно від стану фінансово-господарської діяльності платника податку.

Суми обороту та податку в декларації проставляються в гривнях, без копійок.

Методику підготовки податкової Декларації з ПДВ наведено в табл. 2 додатка 8.

Приклад заповнення Податкової декларації з ПДВ наведено в таблицях 2,3,4 додатка 8 за даними господарських операцій підприємства (додаток 6).

9.3. Єдиний податок

Платниками єдиного податку можуть бути підприємства різної форми власності за умови,

якщо:

- середньоспискова чисельність працюючих за рік не перевищує 50 чоловік;
- обсяг виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не перевищує 1 млн. грн. за рік (з ПДВ) [78].

Не підлягають реєстрації платниками податку такі особи:

- суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють спільну діяльність без створення юридичної особи;
- довірчі товариства, страхові компанії, банки, ломбарди, інші фінансові-кредитні та небанківські фінансові установи;
- суб'єкти підприємницької діяльності, у статутному фонді яких частки внесків, що належать юридичним особам, які не є суб'єктам підприємництва, перевищує 25 відсотків;
- суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють діяльність у сфері грального бізнесу (крім столів для більярду, що використовуються для спортивних аматорських змагань), здійснюють обмін іноземної валюти за агентськими угодами з банками, є виробниками підакцизних товарів;
- суб'єктів підприємницької діяльності, обсяг доходів яких від посередницької діяльності перевищує 25 відсотків загального обсягу;
- представництва, філії, відділення та інші відокремлені підрозділи юридичної особи, яка не є платником єдиного податку;
- нерезиденти;
- реєстратори цінних паперів;
- суб'єкти підприємницької діяльності – ринки;
- суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють торгівлю пально-мастильними матеріалами (крім фасованих фабричним способом).

Для переходу на спрощену систему юридична особа подає заяву в ДПІ не пізніше ніж за 15 днів до початку наступного кварталу при умові сплати всіх податків.

Новостворені та зареєстровані в установленому порядку суб'єкти малого підприємництва, які подали заяву на право застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності вважаються суб'єктами спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності з того кварталу, в якому здійснено їх державну реєстрацію.

Платник податку - **юридична особа** сплачує податок за наступними ставками:

- 10% суми доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), у разі включення податку на додану вартість до складу податку. Платники податку за цією ставкою відсотків не є платником податку на додану вартість;

- 6% суми доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), у разі сплати податку на додану вартість до Закону України „Про податок на додану вартість”.

Податкові зобов'язання підприємства повинні перераховувати до 20 числа місяця, наступного за тим, в якому одержано виручку.

Виручкою від реалізації вважається сума, фактично отримана суб'єктом підприємницької діяльності на розрахунковий рахунок та в касу, включаючи суму попередньої оплати.

При оподаткуванні до суми виручки включається сума ПДВ, але не включаються суми акцизного збору. У комісіонера, платника єдиного податку, об'єктом для обкладання єдиним податком є його комісійна винагорода. Також до об'єкта оподаткування не включаються готельні та ринкові збори.

Спосіб оподаткування вибирається один раз і залишається незмінним протягом звітного

року. Суб'єкти, які перейшли на спрощену систему оподаткування, зобов'язані застосовувати тільки готівковий та безготівковий спосіб розрахунків коштами за відвантажену продукцію.

За результатами господарської діяльності за звітний період юридичні особи подають до органа державної податкової служби *до 20 числа місяця, наступного за звітним кварталом, розрахунок сплати єдиного податку*, а також платіжні доручення про сплату цього податку з відміткою банку про зарахування коштів.

Платник податку самостійно визначають суми податку, що підлягають сплаті. Податок сплачується на заміну сплаті таких податків і зборів (обов'язкових платежів):

- податку на прибуток підприємств;
- податку на додану вартість, за винятком випадку коли податкові зобов'язання виникають при здійсненні платником податку операцій з ввезення товарів у митному режимі імпорту;
- плати за землю (земельного податку), за земельні ділянки, що використовуються для здійснення господарської діяльності;
- податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, що належать платнику податку і використовуються ним для здійснення господарської діяльності;
- податку на промисел;
- збору на спеціальне використання природних ресурсів;
- плати за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності;
- збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства;
- комунального податку;
- збору за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг.

Суму виплачених дивідендів слід оподаткувати податком за діючою ставкою 25%.

Методику здійснення розрахунку сплати єдиного податку суб'єктом малого підприємництва – юридичною особою наведено у таблиці 1 додатка 9.

Якщо платником самостійно виявлені помилки, що містяться у раніше поданому ним Розрахунку сплати єдиного податку суб'єктом малого підприємництва - юридичною особою, то такий платник має право надати уточнюючий розрахунок.

Прядок визначення оподаткованого доходу за операціями з реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Дохід, отриманий платником податку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), визначається, виходячи із договірних цін, крім операцій з пов'язаними особами.

Дохід, отриманий платником податку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) пов'язаним особам, визначається, виходячи із договірних цін, але не менше за звичайні ціни на такі товари (роботи, послуги), що діяли на дату такого продажу.

Датою збільшення доходу за операціями з реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) платника податку вважається дата зарахування (отримання) коштів на банківський рахунок (у касу) такого платника податку. З метою оприбуткування забезпечення боргових зобов'язань покупця, надане платнику податку у формі простого або переказного векселя або інших боргових інструментів (далі - вексель), випущених таким покупцем або третьою особою, прирівнюється до компенсації вартості проданої продукції (товарів, робіт, послуг). У разі, якщо продаж продукції (товарів, робіт, послуг) здійснюється з використанням кредитних або дебетових карток, дорожніх, комерційних, персональних або інших чеків, датою збільшення оподаткованого доходу вважається дата виписування відповідного рахунка (товарного чека).

Датою збільшення оподаткованого доходу орендодавця (лізингодавця) для операцій фінансової оренди(лізингу), є дата зарахування (отримання) сум орендної плати(лізингового платежу) на банківський рахунок (у касу) орендаря(лізингоотримувача).

У разі здійснення операцій з безоплатної передачі продукції (товарі, робіт, послуг) іншим особам датою збільшення оподаткованого доходу вважається дата відвантаження (передачі) товарів, а для робіт (послуг) – дата оформлення, що засвідчує факт виконання робіт, надання послуг платником податку.

Порядок визначення оподатковуваного розміру прибутку від відчуження інвестиційних активів

У разі здійснення операцій з продажу інвестиційних активів у вигляді корпоративних прав, цінних паперів, деривативів, інших фінансових інструментів, невиробничих фондів, об'єктів незавершеного виробництва, оподаткуванню підлягає прибуток, який визначаються як різниця між сумою, отриманою(нарахованою) від реалізації таких активів, та понесеними(нарахованими) витратами на їх придбання.

У разі здійснення операцій з продажу інвестиційних активів, у вигляді основних виробничих фондів та матеріальних активів, оподаткуванню підлягають прибуток, який визначається як різниця між сумою, отриманою(нарахованою) від реалізації таких активів, та їх балансовою вартістю, визначеної за правилами Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”.

Порядок визначення пасивних доходів підприємства.

Доходи, отриманий у вигляді пасивів доходів, збільшується у тому податковому періодів, протягом якого була здійснена або мала бути здійснена виплата таких доходів.

Платник податку зобов'язаний вести книгу обліку доходів і витрат та касову книгу (табл. 9.2).

Книга повинна бути пронумерована і прошнурована, зареєстрована в податковій інспекції.

Таблиця 9.2

Методика заповнення Книги обліку доходів і витрат платника єдиного податку

№ стовп.	Повна назва	Методика підготовки
1	2	3
1	№ з\п	Вказується номер запису за порядком
2	Дата та номер банківського або касового документа	Запис здійснюється в хронологічному порядку
3	Сума виручки від реалізації продукції(товарів, робіт, послуг), грн.	Сума готівкових та безготівкових доходів від основної статутної діяльності
4	Сума виручки від реалізації основних фондів, грн..	Сума доходу від реалізації основних фондів за мінусом їх залишкової вартості

№ стовп.	Повна назва	Методика підготовки
1	2	3
5	Позареалізаційні доходи та виручка від іншої реалізації, грн.	Сума доходу від реалізації зайвих оборотних активів, орендної плати, банківських відсотків, списаної кредиторської заборгованості
6	Загальна сума виручки та позареалізаційних доходів, грн. (гр.3+4+5)	Сума виручки від реалізації продукції(товарів, робіт, послуг) + виручки від реалізації основних фондів+ позареалізаційні доходи та виручка від іншої реалізації
7	Загальна сума витрат, здійснених у зв'язку з веденням господарської діяльності	Проведені з розрахункового рахунку та каси витрати, пов'язані з господарською діяльністю

У графах 3,4,5,6 не включаються до складу виручки суми акцизного збору.

Податок, сплачений платником податку – юридичними особами, зараховується органом Державного казначейства України наступного операційного дня після надходження сум податку до державного та місцевого бюджету у таких розмірах:

- до Державного бюджету України – 47 відсотків;
- до місцевих бюджетів – 53 відсотки.

Належна сума єдиного податку, обчисленого суб'єктом за звітний місяць від величини доходу, відображається в бухгалтерському обліку за дебетом *рах. 92 та кредиту рах. 641*.

В табл. 2 додатку 9 за даними господарських операцій підприємства заповнено Книгу обліку доходів, в табл. 3 – наведено приклад заповнення Розрахунку.

9.4. Земельний податок

Земельні відносини - це суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження землею.

Суб'єктами земельних відносин є громадяни, юридичні особи, органи місцевого самоврядування та органи державної влади.

Об'єктами земельних відносин є землі в межах території України, земельні ділянки та права на них, у тому числі на земельні частки (паї).

Землі України за основним цільовим призначенням поділяються на такі категорії [23]:

- а) землі сільськогосподарського призначення;
- б) землі житлової та громадської забудови;
- в) землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення;
- г) землі оздоровчого призначення;
- г') землі рекреаційного призначення;
- д) землі історико-культурного призначення;

е) землі лісогосподарського призначення;

є) землі водного фонду;

ж) землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Віднесення земель до тієї чи іншої категорії здійснюється на підставі рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень.

Зміна цільового призначення земель провадиться органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування, які приймають рішення про передачу цих земель у власність або надання у користування, вилучення (викуп) земель і затверджують проекти землеустрою або приймають рішення про створення об'єктів природоохоронного та історико-культурного призначення.

Право власності на землю - це право володіти, користуватися і розпоряджатися земельними ділянками. Право власності на землю набувається та реалізується на підставі Конституції України, цього Кодексу, а також інших законів, що видаються відповідно до них.

Земля в Україні може перебувати у приватній, комунальній та державній власності.

Юридичні особи самостійно обчислюють суму земельного податку і щороку станом до 1 лютого подають дані до відповідного органу державної податкової служби з розбивкою річної суми земельного податку рівними частками за місяцями за місцезнаходженням земельної ділянки за встановленою формою.

Земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності сплачуються платниками (крім громадян і виробників сільськогосподарської та рибної продукції) за базовий податковий (звітний) період, який дорівнює календарному місяцю, щомісяця протягом 30 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця. Тобто сума земельного податку узгоджується на рік, а узгоджені суми земельного податку платник самостійно сплачує щомісяця [23].

У разі виникнення обставин, що змінюють суму земельного податку за звітний місяць, платник податку подає новий звітний розрахунок з виправленими показниками за відповідний період протягом 20 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного місяця.

Об'єктом плати за землю є земельна ділянка, яка перебуває у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди. Платником є власник землі і землекористувач, у тому числі орендар. Ставки земельного податку з одного гектара сільськогосподарських угідь встановлюються у відсотках від їх грошової оцінки (грошова оцінка — капіталізований рентний дохід із земельної ділянки) у таких розмірах:

- для ріллі, сіножатей та пасовищ – 0,1;
- для багаторічних насаджень – 0,03.

Ставки земельного податку з земель населених пунктів, грошову оцінку яких встановлено, встановлюються у розмірі одного відсотка від їх грошової оцінки.

Встановлені ставки земельного податку застосовуються з урахуванням коефіцієнтів індексації, визначених Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік. Підставою для нарахування земельного податку є дані державного земельного кадастру.

Від земельного податку звільняються:

1) заповідники, в тому числі історико-культурні, національні природні парки, заказники (крім мисливських), регіональні ландшафтні парки, ботанічні сади, дендрологічні і зоологічні парки, пам'ятки природи, заповідні урочища та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва;

2) вітчизняні дослідні господарства науково-дослідних установ і навчальних закладів сільськогосподарського профілю та професійно-технічних училищ;

3) органи державної влади та органи місцевого самоврядування, органи прокуратури, заклади, установи та організації, які повністю утримуються за рахунок бюджету (за винятком Збройних сил України та інших військових формувань, створених відповідно до

законодавства України), спеціалізовані санаторії України для реабілітації хворих згідно із списком, затвердженим Міністерством охорони здоров'я України, дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, громадські організації інвалідів України, підприємства та організації громадських організацій інвалідів, майно яких є їх повною власністю, де кількість інвалідів, які мають там основне місце роботи, становить протягом попереднього звітного періоду не менше 50 відсотків загальної чисельності працюючих, і за умови, що фонд оплати праці таких інвалідів становить протягом попереднього звітного періоду не менше 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці, що відносяться до складу валових витрат виробництва (обігу);

4) вітчизняні заклади культури, науки, освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення, фізичної культури та спорту, спортивні споруди, що використовуються ними за цільовим призначенням;

5) зареєстровані релігійні та благодійні організації, що не займаються підприємницькою діяльністю.

Разом з тим, якщо зазначені юридичні особи, що користуються пільгами щодо земельного податку, мають у підпорядкуванні госпрозрахункові підприємства або здають у тимчасове користування (оренду) земельні ділянки, окремі будівлі або їх частини, податок за земельні ділянки, зайняті цими госпрозрахунковими підприємствами або будівлями (їх частинами), переданими в тимчасове користування, сплачується у встановлених розмірах на загальних підставах.

Таке докладне розшифрування складових загальної суми податку забезпечується додатками 3-6 до Зведеного розрахунку, де відображаються дані за земельними ділянками залежно від їх територіального розміщення та цільового призначення.

У додатку 3 відображається розрахунок суми земельного податку на земельні ділянки сільськогосподарського призначення в межах і за межами населених пунктів.

У додатку 4 відображається розрахунок суми земельного податку на земельні ділянки населених пунктів, яким встановлено грошову оцінку.

У додатку 5 відображається розрахунок суми земельного податку на земельні ділянки населених пунктів, яким не встановлено грошову оцінку.

У додатку 6 відображається розрахунок суми земельного податку на земельні ділянки несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів.

Причому в додатках кожна земельна ділянка, що має свій кадастровий номер (за інших однакових характеристик), має бути описана в окремому рядку, за яким розраховується сума податку саме для цієї ділянки.

Що ж до додатка 1, то він має інформаційний характер: у ньому містяться відомості про наявність документів на землю (якими можуть бути або Державний акт на право власності на землю, або Державний акт на право користування землею). Подання додатка 1 обов'язкове для всіх платників податку.

Додаток 2 – це звіт про пільги на земельний податок і подається в тому випадку, якщо платник користується пільгами зі сплати податку на землю.

У разі зміни протягом року грошової оцінки землі платник земельного податку подає Зведений розрахунок з урахуванням нової грошової оцінки, що встановлюється відповідно до вимог чинного законодавства.

Платники податку, що самостійно виявили помилку (заниження податку) в поточному році, у розрахунку за поточний рік повинні сплатити 10% суми штрафу від суми заниження виходячи з річної суми, відображеної в розрахунку, незважаючи на те, що термін сплати всієї суми податку ще не настав.

Визначення основних термінів по земельних відносинах, методика заповнення Розрахунку земельного податку наведено в табл. 1,2,3 додатка 10.

9.5. Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів

Податок сплачується [24]:

фізичними особами - перед реєстрацією, перереєстрацією транспортних засобів, а також перед технічним оглядом транспортних засобів щорічно або один раз за два роки, але не пізніше першого півріччя року, в якому здійснюється технічний огляд;

юридичними особами - щоквартально рівними частинами до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом.

За придбані протягом року юридичними особами транспортні засоби податок сплачується перед їх реєстрацією по строках сплати (кварталах), які не настали, починаючи з кварталу, в якому проведено реєстрацію транспортного засобу. Розрахунок суми податку за такі транспортні засоби в 10-денний термін після їх реєстрації подається до відповідного податкового органу. За транспортні засоби, зняті протягом року з обліку, податок не повертається.

Юридичні особи - платники податку зобов'язані пред'являти органам, що здійснюють реєстрацію, перереєстрацію або технічний огляд транспортних засобів, платіжні доручення про сплату податку з написом (поміткою) установи банку про зарахування податку по наземним транспортним засобам до територіальних дорожніх фондів, а по водним транспортним засобам - до відповідних бюджетів місцевого самоврядування (сільських, селищних, міських).

Платниками податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів є підприємства, установи та організації, які є юридичними особами, іноземні юридичні особи (далі - юридичні особи), а також громадяни України, іноземні громадяни та особи без громадянства (далі - фізичні особи), які мають зареєстровані в Україні згідно з чинним законодавством власні транспортні засоби, що є об'єктами оподаткування.

Об'єктами оподаткування є:

- трактори (колісні) - код за Гармонізованою системою опису та кодування товарів, крім тих, що на гусеничному ході;
- автомобілі, призначені для перевезення не менше 10 осіб, включаючи водія;
- автомобілі легкові;
- автомобілі вантажні;
- автомобілі спеціального призначення, крім тих, що використовуються для перевезення пасажирів і вантажів (крім автомобілів спеціального призначення швидкої допомоги та пожежних);
- мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з установленим двигуном, крім тих, що мають об'єм циліндра двигуна до 50 куб. см;
- яхти та судна парусні з допоміжним двигуном або без нього (крім спортивних);
- човни моторні і катери, крім човнів з підвісним двигуном (крім спортивних)
- інші човни (крім спортивних).

Транспортні засоби, які не є об'єктами оподаткування:

- трактори на гусеничному ході;
- мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з установленим двигуном;
- тільки автомобілі спеціального призначення швидкої допомоги та пожежні;
- вантажні транспортні засоби, що використовуються на заводах, складах, у портах та аеропортах для перевезення вантажів на короткі відстані;

- машини та механізми для сільськогосподарських робіт;
- тільки яхти, парусні судна і спортивні човни.

Ставки нарахування податку наведено в табл.1 додатка 11.

Від сплати податку звільняються:

а) підприємства автомобільного транспорту загального користування – щодо транспортних засобів, зайнятих на перевезенні пасажирів, на які в установленому законом порядку визначено тарифи оплати проїзду в цих транспортних засобах незалежно від форм власності;

б) навчальні заклади, які повністю фінансуються з бюджетів, стосовно учбових транспортних засобів, при умові використання їх за призначенням;

в) особи, зазначені у пунктах 1 і 2 статті 14 Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи", статтях 4-11 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", статтях 6 і 8 Закону України "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні", а також інваліди незалежно від групи інвалідності (у тому числі діти-інваліди за поданням органів соціального захисту) - щодо одного легкового автомобіля (мотоколяски) з об'ємом циліндрів двигуна до 2500 см³ або одного мотоцикла з об'ємом циліндрів двигуна до 650 см³ чи одного човна моторного або катера (крім спортивного) з довжиною корпусу до 7,5 м;

г) особи, зазначені у пунктах 3 і 4 статті 14 Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи", щодо одного легкового автомобіля з об'ємом циліндрів двигуна до 2500 куб. см або одного мотоцикла з об'ємом циліндрів двигуна до 650 куб. см чи одного човна моторного або катера (крім спортивного) з довжиною корпусу до 7,5 м до їх відселення та протягом трьох років після переселення із зони гарантованого добровільного відселення чи зони посиленого радіоекологічного контролю;

д) на 50 відсотків - сільськогосподарські підприємства - товаровиробники за трактори колісні, автобуси та спеціальні автомобілі для перевезення людей з кількістю місць не менше десяти;

є) на 50 відсотків - громадяни, у власності яких знаходяться легкові автомобілі (код 87 03), вироблені в країнах СНД і поставлені на облік в Україні до 1990 року включно.

Форму Розрахунку наведено в Порядку № 373 [41].

У Розрахунку на рік фіксують транспортні засоби, що зареєстровані в Україні і є на балансі підприємства станом на 1 січня поточного року (у т. ч. машини, що підпадають під дію пільги з транспортного податку, передані в оперативну оренду, перебувають у ремонті).

Детально методику Розрахунку наведено в таблиці 2 додатка 11.

Юридичні особи сплачують квартальну суму транспортного податку до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом

Фізичні особи сплачують податок перед реєстрацією, перереєстрацією транспортних засобів, а також перед технічним оглядом транспортних засобів щорічно або один раз за два роки, але не пізніше першого півріччя року, в якому провадиться технічний огляд.

Приклад. Приватне підприємство «Факел» станом на 01.01.08 р. має на балансі перелічені в табл. 9.3. транспортні засоби:

Таблиця 9.3.

№ з/п	ТЗ (марка, модель)	Кількість,	Об'єм циліндрів
-------	--------------------	------------	-----------------

		шт.	двигуна, см ³
1	2	3	4
1	Легковий автомобіль Opel Vectra СоттоП	2	1598
2	Вантажний автомобіль ГАЗ 33104-318	1	4750
3	Автобус ЛАЗ 4207	1	10800

Розрахунок транспортного податку наведено в табл. 9. 4. Строки сплати податку:

I квартал 353,25 грн. до 15 квітня 2008 р. (25% від загальної суми)

II квартал 353,25 грн до 15 липня 2008 р, (25% суми гр. 11)

III квартал 353,25 грн до 15 жовтня 2008 р. (25% суми гр. 11)

IV квартал 353,25 грн до 15 січня 2009 р. (25% суми гр. 11)

Таблиця 9.4

№ з/п	Код транспортного засобу згідно Гармонізованої системи опису та кодування товарів	Марка транс портного засобу	Модель транспортного засобу	1) Об'єм		Кількість однорідних транспортних засобів	Ставка податку в грн на рік: 1) зі 100см куб. 2) з 1 кВт 3)зі 100 см	Сума нарахованого податку	Пільги		Сума
				циліндрів двигуна (см куб.)	2) Потужність двигуна (кВт) 3) Довжина корпусу (см)				Код згідно з довідником пільг	податку, що підлягає сплаті	
1	2	3	4	5_	ПНІ	7	8	9	10	11	
1	8703	Opel	Vectra Comfort	1598	2	5	159,8	—	—	160	
2	8704	ГАЗ	33104-318	4750	1	15	712,5	—	—	713	
3	8702	ЛАЗ	4207	10800	1	5	540,0	—	—	540	
Усього	—	—	—	—	4	—	—	—	—	1413	

У податковому обліку на підставі п.п. 5.2.5 Закону про прибуток нараховану суму транспортного податку включають до складу валових витрат.

9.6. Звітність по нарахованих та виплачених доходах

Нормативною базою для податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з податку (форми №1ДФ) є Закон України „Про податок з доходів фізичних осіб” [15].

Суб'єктом оподаткування або платником податку є:

- ✓ резидент, який отримує як доходи з джерелом їх походження з території України, так і іноземні доходи;
- ✓ нерезидент, який отримує доходи з джерелом їх походження з території України.

Об'єктом оподаткування резидента є:

- ✓ загальний місячний оподатковуваний дохід;
- ✓ чистий річний оподатковуваний дохід, який визначається шляхом зменшення загального річного оподаткованого доходу на суму податкового кредиту такого звітного року;
- ✓ доходи з джерелом їх походження з України, що підлягають кінцевому оподаткуванню при їх виплаті;
- ✓ іноземні доходи.

Об'єктом оподаткування нерезидента є:

- ✓ загальний місячний оподатковуваний дохід з джерелом його походження з України;
- ✓ загальний річний оподатковуваний дохід з джерелом його походження з України;
- ✓ доходи з джерелом їх походження з України, які підлягають кінцевому оподаткуванню при їх виплаті.

Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку за формою № 1ДФ (далі – Податковий розрахунок) подається щоквартально на протязі 40-ка календарних днів після звітного кварталу та заповнюється про:

1) всіх фізичних осіб, які перебували з ними в трудових відносинах, незалежно від того, отримували громадяни дохід у звітному періоді чи ні;

2) засновників (громадян) господарських товариств, яким проводились виплати у звітному періоді.

У разі коли податковий агент протягом звітного кварталу не виплачує доходи або виплачує доходи не всім платникам податку, податковий розрахунок не подається або подається по тих платниках податку, яким нараховані (сплачені) доходи.

Податковий розрахунок подається до органу державної податкової служби за місцезнаходженням податкового агента.

Окремі рекомендації щодо заповнення Податкового розрахунку наведено в табл. 2 додатка 12.

Приклад. В 2-у кварталі працівнику за основним місцем роботи нараховано заробітну плату:

- за квітень – 4900грн.;
- за травень – 4600 грн.;
- за червень – 5000 грн.

Виплачено заробітну плату:

- в квітні - за другу половину лютого 2400 грн.;
- в травні – за квітень 4900 грн.;
- в червні – за травень 4600 грн.

Виплачено дивіденди в сумі – 4000 грн. На початок липня у встановлений для виплати заробітної плати строк, виплачено заробітну плату за червень в розмірі 5000 грн.

Зазначені дані у ф. №1ДФ відображаються таким чином (табл. 9.5).

Таблиця 9.5

№ з/п	Ідентифікаційний номер	Сума нарах доходу (грн.,коп.)	Сума виплач доходу (грн.,коп.)	Сума утриманого прибуткового податку (грн.,коп.)		Ознак а доходу	Дата		Ознак пільги щодо податку
				Нарах (грн.,коп.)	Перера х (грн.,коп.)		прий на роб.	звіль н з роб.	
1	2	3а	3	4а	4	5	6	7	8
1		14500,00	16900,00	1080,03	1190,70	01			01
2			4000,00	600,00	600,00	12			01

Основні терміни, пов'язані з оподаткуванням доходів працівників, значення ознак доходу та пільги щодо податку наведено в додатку 12, заповнений за даними попереднього прикладу Податковий розрахунок – в дод. 13.

9.7. Комунальний податок

Об'єктом оподаткування при розрахунку суми комунального податку є річний фонд оплати праці штатних працівників, обчислений виходячи з неоподатковуваного мінімуму доходів громадян (17 грн.).

Платниками комунального податку є лише юридичні особи (фізичні особи не являються платниками комунального податку). Однак на сьогоднішній момент існують юридичні особи, які не сплачують комунальний податок [4, 25; ст.15]:

1. Бюджетні установи, організації.
2. Планово-дотаційні підприємства.
3. Сільськогосподарські підприємства (в тому числі платники фіксованого сільськогосподарського податку).
4. Платники єдиного податку (за ставкою 6% або 10%).
5. Підприємства легкої та деревообробної промисловості Чернівецької області.
6. Неприбуткові організації (благодійні фонди та громадські організації, метою діяльності яких не є одержання прибутку, житлово-будівельні кооперативи, які знаходяться на самообслуговуванні та дотуються з бюджету та ін.).

7. Інші підприємства, якщо таким надано пільгу згідно з рішенням місцевого органу самоврядування (державні комунальні підприємства, що отримують дотації з бюджету; підприємства та організації, які згідно з чинним законодавством повністю звільняються від оподаткування податком з прибутку та ін.).

Порядок розрахунку суми комунального податку наведено в табл. 9.6.

Таблиця 9.6

Порядок розрахунку суми комунального податку

Ставка податку	Не більше 10% бази оподаткування
Формула	Сума комунального податку = середньооблікова чисельність штатних працівників спискового складу за звітний період [1] x 17 грн. x 10:100%
Розрахунок середньоспискової чисельності штатних працюючих здійснюється відповідно до Інструкції зі статистики чисельності працівників, зайнятих в народному господарстві України [31].	

Форма звітності і порядок її складання встановлюється рішенням органів місцевого самоврядування. Методику складання звітності по сплаті комунального податку наведено в таблиці 1 додатка 14.

Звітний період встановлюється рішенням органів місцевого самоврядування (календарний місяць, квартал). Терміни сплати наведено в таблиці 9.7.

Таблиця 9.7

Терміни сплати податку

Звітний період	Термін сплати авансових внесків з комунального податку	Термін заключного платежу в місцевий бюджет	Термін подання звітності
1	2	3	4
Місяць	Не передбачено	Протягом 30 календарних днів, що настають за звітним місяцем	Протягом 20 календарних днів, що настають за звітним місяцем
Квартал	Встановлено рішенням органів місцевого самоврядування. Як правило, у більшості регіонів України терміни сплати авансових платежів установлені до 15-го числа наступного місяця, що йде після першого і другого місяців звітного кварталу. Наприклад, за січень - до 15 лютого, за лютий - до 15 березня і т.д.	Протягом 50 календарних днів, що настають за звітним кварталом	Протягом 40 календарних днів, що настають за звітним кварталом

Розглянемо приклад визначення суми комунального податку і на його основі заповнимо

податковий звіт розрахунку суми комунального податку (табл. 2додатка 14)

Приклад:

Середньооблікова чисельність штатних працівників за перший квартал:

- за перший місяць становить 620 чоловік;
- за другий місяць становить 640 чоловік;
- за третій місяць становить 690 чоловік.

Сума комунального податку за перший квартал складає:

--

 грн.

Питання для контролю

1. Наведіть перелік платників податку на прибуток відповідно до Закону України „Про оподаткування прибутку підприємств”.
2. Яким чином визначається розмір оподаткованого прибутку?
3. Поясніть відмінність між поняттями „постійна різниця” і „тимчасова різниця”.
4. Які операції платників податку є об’єктом оподаткування податком на додану вартість?
5. Які операції платників податку звільняються від оподаткування податком на додану вартість?
6. Наведіть перелік осіб, які не підлягають реєстрації платниками єдиного податку.
7. В який строк юридична особа повинна подати заяву в Державну податкову інспекцію для переходу на спрощену систему оподаткування?
8. Вкажіть принципи, на яких базується земельне законодавство.
9. Що є об’єктом плати за землю?
10. В які строки сплачується юридичними особами податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів?
11. Перерахуйте транспортні засоби, які є об’єктами оподаткування податком з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів
12. Інформація про яких осіб заповнюється у Податковому розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку?
13. Який дохід є об’єктом оподаткування нерезидента податком з доходів фізичних осіб?
14. Чи можуть фізичні особи бути платниками комунального податку?
15. Наведіть терміни сплати комунального податку.

РОЗДІЛ 10. Статистична і спеціальна звітність

10.1. Статистична звітність

Статистичну звітність складають на основі даних бухгалтерського і оперативного обліку для визначення макроекономічних показників [12].

Статистична інформація, отримана на основі проведених органами статистики статистичних спостережень, існує у вигляді:

первинних даних - інформації щодо кількісної та якісної характеристики явищ і процесів, поданої респондентами під час статистичних спостережень;

статистичних даних - інформації, отриманої на основі проведених статистичних спостережень;

статистичних спостережень - один із етапів статистичного дослідження для формування якісної інформаційної бази (це планова, науково організована реєстрація масових даних про будь-які соціально-економічні явища і процеси).

Властивостями статистичної звітності є:

1. **Обов'язковість** означає, що звіти подають усі зареєстровані суб'єкти діяльності, додержуючись уніфікованої форми та затвердженого переліку показників і зазначаючи свої реквізити (назву, адресу, прізвище та підпис відповідальної особи, дату складання звіту).

2. **Систематичність** означає регулярне і своєчасне складання та подання звітності у затверджені строки.

3. **Вірогідність** (достовірність) означає, що дані, наведені у звітності, мають відповідати дійсності та виключати будь-які викривлення (приховування і приписки).

Класифікується статистична звітність:

1. **За частотою подання:** річна; періодична: місячна, квартальна, річна.

2. **За строком подання звітів:** до певного числа; не пізніше певного числа; певного числа (у тому числі на зазначену дату).

3. **За призначенням:** загальнодержавна; статистична звітність підприємств певних галузей і видів діяльності.

4. **За адресатом:** органам державної статистики; Міністерствам і відомствам; Державній податковій адміністрації; Фонду державного майна; іншим користувачам.

5. **За способом відправлення:** телеграфна; поштова; власноруч; електронна.

Так, за частотою подання статистичну звітність поділяють на періодичну і річну.

В додатку 15 наведено перелік основних форм статистичної звітності, що подається підприємствами всіх форм власності та видів діяльності.

Основною формою статистичного спостереження підприємства є **форма № 1-підприємство "Звіт про основні показники діяльності підприємства"**. Вона містить найповнішу та різнобічну інформацію про діяльність суб'єктів господарювання як за масштабами виробництва і реалізації, затратами, так і за іншими аспектами. Ця форма складається з шести розділів:

Розділ 1 "Демографія підприємства" містить інформацію про демографічні події, які відбулися на підприємстві впродовж звітного періоду.

Розділ 2 «Розподіл обсягу реалізованої продукції (робіт, послуг) за видами економічної діяльності, операційних витрат з реалізованої продукції (робіт, послуг)» складається двох частин.

У *першій* відображено дані про обсяг реалізованої продукції, робіт, послуг (без ПДВ, акцизу), у тому числі продукції (робіт, послуг), виконаних підрядником на умовах підряду, всього по підприємству та у розрізі видів економічної діяльності, за переліком, визначеним органами державної статистики. Довідково зазначають вартість продукції власного виробництва для внутрішніх потреб підприємства.

Другу частина розділу призначено для відображення інформації про операційні витрати підприємства, які пов'язані з реалізацією продукції, робіт, послуг. Ці витрати наводять загалом та в розрізі складових, а саме: матеріальні затрати (загалом і за основними видами), затрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, інші (затрати на відрядження, орендна плата, податки, збори тощо).

Розділ 3 "Роботи (послуги), що виконуються на умовах підряду" заповнюють у тому

випадку, коли підприємство замовляло виготовлення продукції (робіт, послуг) на сторонніх підприємствах (включаючи фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності) на умовах надання їм давальницької сировини. При цьому подають інформацію з вартості сировини, обсягу виготовленої продукції, робіт, послуг за видами економічної діяльності.

У розділі 4 "Кількість працівників та оплата їх праці" наводяться дані про чисельність, використання робочого часу і матеріальне стимулювання працівників. Він містить такі основні дані: середньооблікову кількість штатних працівників, середню кількість позаштатних працівників, кількість неоплачуваних працівників, кількість відпрацьованих штатними працівниками людино-годин та фонд оплати праці.

У розділі 5 "Валові капітальні інвестиції" наводять дані, що характеризують інвестиційну активність підприємства: суму валових капітальних інвестицій, у тому числі в матеріальні та нематеріальні активи.

Розділ 6 "Витрати підприємства на інновації та інформатизацію" передбачає відображення даних з витрат на технологічні інновації та інформатизацію.

Виробничі витрати відображують у формі № 5-е "**Звіт про витрати на виробництво продукції (робіт, послуг)**". Звіт містить дані про загальні витрати на виробництво продукції за їх видами (матеріальні, амортизація, оплата праці, відрахування на соціальні заходи), а також про собівартість виробленої продукції (робіт, послуг), вартість давальницької сировини, використаної у виробництві продукції. Ці дані подають загалом по підприємству та у розрізі видів економічної діяльності.

У формі № 1-Б "**Звіт про фінансові результати і дебіторську та кредиторську заборгованість**" відображено дані про основні фінансові результати діяльності підприємства та стан розрахунків.

Звіт складається з двох розділів.

У першому розділі "Фінансові результати" наводять показники: прибуток, збиток, чистий прибуток\збиток на кінець звітного періоду і за відповідний період минулого року для порівняння. Цей розділ заповнюють за перший і другий місяці кожного кварталу та за рік наростаючим підсумком з початку року.

Другий розділ "Дебіторська та кредиторська заборгованість" присвячено висвітленню розмірів дебіторської та кредиторської заборгованості (у тому числі простроченої) між підприємствами та установами в межах України, всього, а також за видами заборгованості: за товари, роботи, послуги, за векселями, з бюджетом, із внутрішніх розрахунків, зі страхування, з оплати праці тощо.

Інформація про кількісний, якісний склад робочої сили та ефективність її використання міститься у основних формах статистичного спостереження № 1-ПВ та №3-ПВ.

У формі № 1-ПВ "**Звіт з праці**" (місячна) подається інформація за двома розділами: чисельність працівників, фонд оплати праці та заборгованість перед працівниками із виплати заробітної плати, допомоги по соціальному страхуванню.

Форма № 1-ПВ "Звіт з праці" (квартальна) дещо ширша і має три розділи.

Перший розділ "Склад фонду оплати праці та інші виплати" містить інформацію про фонд оплати праці штатних працівників, у тому числі: фонд основної та додаткової оплати праці, з них виділяються надбавки і тарифи (за видами), заохочувальні та компенсаційні виплати (матеріальна допомога, соціальні пільги); оплата за невідпрацьований час; натуральна оплата праці, нарахована продукцією, що дозволена до виплати працівникам; виплати, що не входять до фонду оплати праці; доходи, дивіденди, проценти згідно з акціями, внесками та договорами оренди земельних ділянок і майна, що нараховані до оплати; продано продукції. Крім того, у цьому розділі наводять дані з продажу продукції та наданих послуг працівникам у рахунок заробітної плати.

У другому розділі "Чисельність та фонд оплати праці окремих категорій працівників" відображено кількість штатних працівників облікового складу і працівників, які не перебувають в обліковому складі.

Третій розділ "Розподіл працівників за розмірами зарплати" присвячено показникам, що характеризують розподіл штатних працівників за групами згідно з розміром їхньої зарплати. Характерною особливістю цього розділу є його заповнення за останній місяць кожного кварталу (березень, червень, вересень, грудень). Аналогічно складають вказану форму за рік.

Не менш важливою є **форма № 3-ПВ "Звіт про використання робочого часу"**, що заповнюється за перший квартал, півріччя, 9 місяців і за рік - **"Зведений звіт про використання робочого часу"**. За допомогою показників, що містяться у цьому звіті, можна зробити аналіз використання робочого часу, трудової мобільності робочої сили, розрахувавши коефіцієнти використання робочого часу, а також коефіцієнти: прибуття, вибуття, обороту, плинності та оновлення кадрів. Звіт складається із трьох розділів.

Перший розділ "Використання робочого часу" містить дані про загальний фонд робочого часу, відпрацьований та невідпрацьований час, зокрема: щорічні відпустки, тимчасова непрацездатність, навчальні відпустки, простоя, прогули тощо (людино-годин, працівників).

Другий розділ "Рух робочої сили" характеризує мобільність кадрів, а саме: прийнято, вибуло працівників, у тому числі за причинами вибуття (скорочення штатів, за власним бажанням, прогули тощо).

Третій розділ "Інформація про укладання колективних договорів" містить дані про: кількість укладених колективних договорів, чисельність працівників, які охоплені ними; суми витрачених коштів на впровадження непередбачених законодавством пільг та виплат працівникам і членам їх сімей; розмір установленої мінімальної місячної тарифної ставки (окладу); кількість зобов'язань у колективному договорі, що підлягали виконанню на момент складання звіту, з питань зайнятості, оплати та охорони праці.

Основною формою державної статистичної звітності, що характеризує наявність і рух капіталу, є **форма № 2-інвестиції "Звіт про капітальні інвестиції (квартальна, термінова)"**.

Перший розділ «Капітальні інвестиції» містить дані про всі капітальні інвестиції та ті, що вкладено в основний капітал (у капітальне будівництво, придбання машин і обладнання тощо), інвестиції в нематеріальні активи та ін.

У другому розділі "Інвестиції в основний капітал за видами основних засобів" проставляють суми освоєних за період з початку року інвестицій в основний капітал за видами основних засобів: житлові будинки, будівлі, машини, обладнання, інструмент, інвентар, транспортні засоби тощо.

Третій розділ «Капітальні інвестиції за джерелами інвестування» містить показники освоєних капітальних інвестицій за джерелами фінансування, а саме: кошти державного бюджету, місцевих бюджетів, власні кошти підприємства, кредити банків, кошти іноземних та вітчизняних інвесторів, інші джерела, з них приватні.

Один раз за рік одночасно із зазначеною вище формою № 2-інвестиції складають звіт за **формою № 1-інвестиції «Звіт про інвестиції в основний капітал (капітальні вкладення)»**, що містить чотири розділи.

У розділі 1 "Інвестиції в основний капітал за видами робіт і витрат" відображують дані за напрямками вкладених інвестицій і витратами, освоєними у звітному і минулому роках, наприклад, на проектно-пошукові роботи, закладання багаторічних насаджень, глибоке розвідувальне буріння на нафту і газ, капітальні витрати на поліпшення земель тощо.

Розділ 2 "Інвестиції в основний капітал на охорону навколишнього природного середовища і раціональне використання природних ресурсів" містить дані про інвестиції на охорону навколишнього середовища і раціональне використання природних ресурсів, освоєних (використаних) за рік, зокрема: водних, земельних, рослинних, тваринного світу, мінеральних, атмосферного повітря, про використання, зберігання і знешкодження відходів виробництва та побутових відходів тощо. При цьому вказують джерела фінансування: кошти державного бюджету, місцевих бюджетів, власні кошти підприємств та організацій та ін.

У розділі 3 "Інвестиції в основний капітал за видами будівель і споруд" виділяють інформацію з інвестицій за видами будівель і споруд, які були освоєні використані за звітний рік: житлові будинки, гуртожитки, будівлі (сільськогосподарського промислового призначення, склади, для надання ринкових і неринкових послуг), споруди (автостради, вулиці, дороги, мости, порти, канали, греблі, трубопроводи, комунікації тощо).

Розділ 4 "Відтворювана структура інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності, (без витрат на експлуатаційне і глибоке розвідувальне буріння на нафту, газ і термальні води і на проектно-пошукові роботи для будівництва майбутніх років)" охоплює дані за основними напрямками освоєних (використаних) інвестицій в основний капітал (технічне переоснащення і реконструкція діючих підприємств, будівель, споруд; нове будівництво, підтримання діючих потужностей), у розрізі видів економічної діяльності: сільське господарство, мисливство, лісове, рибне господарство; добувна, обробна промисловість; виробництво та розподілення електроенергії, газу та води; будівництво; торгівля; готелі та ресторани; транспорт і зв'язок.

10.2. Спеціальна звітність

Спеціальна звітність - звітність для органів державного соціального страхування, відомча та інша, яку складають на основі даних бухгалтерського обліку.

Методику підготовки звітності по обов'язковому соціальному страхуванню розглянуто на прикладі результатів діяльності підприємства (додаток 16).

Загальнообов'язкове державне пенсійне страхування

Законом України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" [19] (надалі – Закон) передбачається, що громадяни України мають право на державне пенсійне забезпечення за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника та в інших випадках, передбачених цим Законом.

Іноземні громадяни та особи без громадянства, які проживають в Україні, мають право на пенсію нарівні з громадянами України на умовах, передбачених законодавством або міждержавними угодами.

Суб'єктами солідарної системи є:

- застраховані особи, а в окремих випадках, - члени їхніх сімей та інші особи;
- страхувальники;
- Пенсійний фонд;
- уповноважений банк;
- підприємства, установи, організації, що здійснюють виплату і доставку пенсій.

Страховальниками відповідно до Закону є:

1) роботодавці:

- підприємства, установи і організації, незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання, об'єднання громадян, профспілки, політичні партії, фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності та інші особи, які використовують працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту);

- колективні та орендні підприємства, сільськогосподарські кооперативи та фермерські господарства, у тому числі ті, які обрали особливий спосіб оподаткування (фіксований податок, єдиний податок, фіксований сільськогосподарський податок, придбали спеціальний торговий патент);

- дипломатичні представництва, консульські установи України, філії, представництва, інші відокремлені підрозділи підприємств та організацій (у тому числі міжнародних), створених

відповідно до законодавства України, які мають окремий баланс і самостійно здійснюють розрахунки із застрахованими особами, - для осіб, зазначених у пункті 5 статті 11 цього Закону;

- іноземні дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав, філії, представництва, інші відокремлені підрозділи іноземних підприємств та організацій, міжнародних організацій, розташованих на території України, - для осіб, зазначених у пункті 6 статті 11 цього Закону;

2) підприємства, установи, організації, військові частини та органи, які виплачують заробітну плату (винагороду), грошове забезпечення, допомогу.

3) Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття;

4) Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійного захворювання України - для працюючих осіб, за яких роботодавець сплачує внески в сумі меншій, ніж сума внеску із заробітку, який потерпілий мав до ушкодження здоров'я, а також для непрацюючих осіб;

5) застраховані особи.

Страхові внески до солідарної системи нараховуються *для роботодавця* - на суми фактичних витрат на оплату праці (грошового забезпечення) працівників, що включають витрати на виплату основної і додаткової заробітної плати та інших заохочувальних та компенсаційних виплат, у тому числі в натуральній формі, які визначаються згідно з нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до Закону України "Про оплату праці", виплату винагород фізичним особам за виконання робіт (послуг) за угодами цивільно-правового характеру, що підлягають обкладенню податком на доходи фізичних осіб, а також на суми оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності, яка здійснюється за рахунок коштів роботодавця, та допомоги по тимчасовій непрацездатності.

Страхові внески нараховуються на зазначені суми *у межах максимальної величини, що встановлюється законом про розмір страхових внесків*. Ця максимальна величина щороку встановлюється на рівні величини семи середніх заробітних плат, що склалися в попередньому календарному році, і не може бути меншою діючої на день набрання чинності цим Законом максимальної величини фактичних витрат на оплату праці найманих працівників, оподаткованого доходу (прибутку), сукупного оподаткованого доходу (граничної суми заробітної плати (доходу), з яких справляються страхові внески (збори) до соціальних фондів.

Страхові внески нараховуються на суми, зазначені в частинах першій та другій цієї статті, незалежно від джерел їх фінансування, форми, порядку, місця виплати та використання, а також незалежно від того, чи були зазначені суми фактично виплачені після їх нарахування до сплати.

При цьому, в разі здійснення протягом базового звітного періоду виплат (виплати доходу), на які відповідно до цього Закону нараховуються страхові внески, страхувальники одночасно з видачею зазначених сум зобов'язані сплачувати авансові платежі у вигляді сум страхових внесків, що підлягають нарахуванню на зазначені виплати (дохід).

У разі недостатності у страхувальника коштів для здійснення в повному обсязі виплати заробітної плати (доходу) та одночасної сплати відповідних авансових платежів виплата зазначених сум та сплата страхових внесків здійснюється в пропорційних розмірах у порядку, визначеному правлінням Пенсійного фонду. У разі несплати авансових платежів до страхувальників застосовуються фінансові санкції, передбачені цим Законом.

Перерахування страхових внесків здійснюється страхувальниками одночасно з одержанням (перерахуванням) коштів на оплату праці (виплати доходу), у тому числі в безготівковій чи натуральній формі або з виручки від реалізації товарів (послуг). При цьому фактичним одержанням (перерахуванням) коштів на оплату праці (виплати доходу) вважається одержання відповідних сум готівкою, зарахування на банківський рахунок одержувача, перерахування за дорученням одержувача на будь-які цілі, одержання товарів

(послуг) або будь-яких інших матеріальних цінностей в рахунок зазначених виплат (доходу), фактичне здійснення із цих виплат (доходу) відрахувань, передбачених законодавством або за виконавчими документами, чи будь-яких інших відрахувань.

Страховий стаж обчислюється в місяцях. Неповний місяць роботи, якщо застрахована особа підлягала загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню або брала добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, зараховується до страхового стажу як повний місяць за умови, що сума сплачених за цей місяць страхових внесків є не меншою, ніж мінімальний страховий внесок.

За несплату (неперерахування) або несвоєчасну сплату (несвоєчасне перерахування) страхувальниками страхових внесків, у тому числі донарахованих страхувальниками або територіальними органами Пенсійного фонду, накладається штраф залежно від строку затримки платежу в розмірі:

- 10 відсотків своєчасно не сплачених зазначених сум - у разі затримки їх сплати у строк до 30 календарних днів включно;
- 20 відсотків зазначених сум - у разі затримки їх сплати у строк до 90 календарних днів включно;
- 50 відсотків зазначених сум - у разі затримки їх сплати понад 90 календарних днів.

Одночасно на суми своєчасно не сплачених (не перерахованих) страхових внесків і фінансових санкцій нараховується пеня в розмірі 0,1 відсотка зазначених сум коштів, розрахована за кожний день прострочення платежу.

В табл.1 додатка 17 наведено основні терміни нормативного поля по нарахуванню та сплаті страхових пенсійних внесків, в табл. 2 - методичку підготовки Розрахунку суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.

За даними підприємства (додаток 16) заповнено Розрахунок зобов'язань по пенсійних страхових внесках (табл. 3 додатка 17).

Звітність по обов'язкових страхових внесках на випадок тимчасової працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням

Закон України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням” [20] визначає правові, організаційні та фінансові основи загальнообов'язкового державного соціального страхування громадян на випадок тимчасової втрати працездатності, у зв'язку з вагітністю та пологами, народженням дитини та необхідністю догляду за нею, у разі смерті, а також надання послуг із санаторно-курортного лікування та оздоровлення застрахованим особам та членам їх сімей.

Загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням підлягають:

- особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту) на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності та господарювання або у фізичних осіб, у тому числі в іноземних дипломатичних та консульських установах, інших представництвах нерезидентів, а також обрані на виборні посади в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та в інших органах;
- члени колективних підприємств, сільськогосподарських та інших виробничих кооперативів;
- особи, які забезпечують себе роботою самостійно (особи, які займаються підприємницькою, адвокатською, нотаріальною, творчою та іншою діяльністю, пов'язаною з одержанням доходу

безпосередньо від цієї діяльності, в тому числі члени творчих спілок, творчі працівники, які не є членами творчих спілок);

- особи, які не підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням, мають право на матеріальне забезпечення та соціальні послуги за цим Законом за умови сплати страхових внесків до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Відповідно до Державного бюджету України встановлено розміри внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності:

- для роботодавців - 1,5 % суми фактичних витрат на оплату праці найманих працівників, що включають витрати на виплату основної та додаткової заробітної плати, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, які визначаються згідно з нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до Закону України "Про оплату праці" (108/95-ВР), та підлягають обкладанню податком з доходів фізичних осіб;

- для роботодавців - на підприємствах та в організаціях, громадських організацій інвалідів, де кількість інвалідів становить не менше 50% загальної чисельності працюючих і за умови, що фонд оплати праці таких інвалідів становить не менше 25 % суми витрат на оплату праці, - окремо 0,7 % суми фактичних витрат на оплату праці найманих працівників-інвалідів та 1,5 % суми фактичних витрат на оплату праці інших працівників, що включають витрати на виплату основної та додаткової заробітної плати, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, які визначаються згідно з нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до Закону України "Про оплату праці", та підлягають обкладанню податком з доходів фізичних осіб.

Із заробітної плати здійснюються утримання в розмірах 0,5% при умові, що оподатковуваний дохід не перевищує затвердженого прожиткового мінімуму для працездатних осіб, в розмірі 1% - в інших випадках.

Відповідно до частини першої статті 23 цього Закону перерахування страхових внесків шляхом безготівкових розрахунків здійснюється страховальниками-роботодавцями один раз на місяць — у день, встановлений для одержання в установах банку коштів на оплату праці за відповідний період.

У разі виплати заробітної плати за першу половину або іншу частину місяця нараховані страхові внески повинні бути перераховані до Фонду не пізніше дня, встановленого для виплати заробітної плати за другу половину місяця.

Глосарій основних понять, методик заповнення звітності, приклад підготовки звітної форми за даними підприємства (додаток 16) наведено в таблицях 1,2,3 додатка 18.

Звітність по внесках на соціальне страхування на випадок безробіття

Нарахування та сплату внесків регламентує Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» [13].

Об'єкт страхування на випадок безробіття – страховий випадок, із настанням якого у застрахованої особи (члена її сім'ї, іншої особи) виникає право на отримання матеріального забезпечення на випадок безробіття та надання соціальних послуг.

Суб'єктами страхування на випадок безробіття є застраховані особи, а у випадках передбачених цим законом, також члени їх сімей та інші особи, страховальники та страховики.

Страхуванню на випадок безробіття підлягають особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту), включаючи тих, які проходять альтернативну (невійськову) службу, а також тих, які працюють неповний робочий день або неповний робочий тиждень, та на інших

підставах, передбачених законодавством про працю.

Роботодавці набувають статусу платника страхових внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття:

- юридичні особи - з дня взяття їх на облік;
- фізичні особи - підприємці, які використовують найману працю - з дня укладення трудового договору (контракту) з найманим працівником;
- фізичні особи, які не мають статусу підприємців та використовують найману працю, - в день укладення трудового договору (контракту) з першим із найманих працівників.

Фізична особа, яка не має статусу підприємця та використовує найману працю, у десятиденний строк після укладення трудового договору (контракту) з першим із найманих працівників повинна подати заяву про взяття на облік у Фонді соціального страхування від нещасних випадків

"Взяття на облік юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців здійснюється Фондом на підставі відомостей з реєстраційної картки, наданих державним реєстратором, не пізніше наступного робочого дня з дня отримання зазначених відомостей робочими органами виконавчої дирекції Фонду, а фізичних осіб, які не мають статусу підприємців та використовують найману працю, - у тижневий строк після укладення трудового договору (контракту) з першим із найманих працівників.

Особи, які забезпечують себе роботою самостійно (члени творчих спілок, творчі працівники, які не є членами творчих спілок), фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, особи, які виконують роботи (послуги) згідно з цивільно-правовими угодами, мають право на забезпечення за цим Законом за умови сплати страховику страхових внесків.

На даний час ставка нарахування внесків на фонд оплати праці – 1,3%, утримання із зарплати найманих працівників – 0,5%.

Розмір страхових внесків щорічно за поданням Кабінету Міністрів України встановлюється Верховною Радою України відповідно для роботодавців та застрахованих осіб одночасно із затвердженням Державного бюджету України на поточний рік.

Роботодавці та застраховані особи сплачують страхові внески один раз на місяць в день одержання роботодавцями в установах банків коштів на оплату праці.

У разі нестачі у роботодавців коштів на виплату заробітної плати та сплату страхових внесків у повному обсязі нарахування їх на заробітну плату і перерахування страхових внесків до Фонду провадиться у пропорційних сумах.

У разі незабезпечення банківськими установами перерахування страхових внесків до Фонду одночасно з видачею коштів на виплату заробітної плати ці банківські установи сплачують за рахунок власних коштів до Фонду суму несплачених страхових внесків.

Визначення основних термінів, заповнення звітності за даними підприємства наведено в додатку 19.

Таблицю основних податків та обов'язкових платежів для підприємств та організацій наведено в додатку 20.

Питання для контролю

1. Які дані використовують для складання статистичної звітності?
2. У якому вигляді може існувати статистична інформація?
3. Перерахуйте основні властивості статистичної звітності.
4. За якими критеріями можна класифікувати статистичну звітність?

5. Назвіть основну форму статистичного спостереження підприємства. З яких розділів вона складається?
6. У якій формі статистичної звітності відображаються виробничі витрати підприємства?
7. Які форми статистичної звітності містять інформацію про кількісний, якісний склад робочої сили та ефективність її використання?
8. Які форми статистичної звітності характеризують наявність і рух капіталу підприємства?
9. Дайте визначення поняття „спеціальна звітність”.
10. Хто являється страхувальниками відповідно до Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”?
11. Охарактеризуйте критерії визначення максимальної величини, у межах якої нараховуються страхові внески.
12. Наведіть умову зарахування до страхового стажу неповного місяця роботи як повного місяця.
13. Вкажіть розміри штрафів за несплату (неперерахування) або несвоєчасну сплату (несвоєчасне перерахування) страхувальниками страхових внесків.
14. Яким на даний час є розмір внесків на загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності?
15. З якого моменту роботодавці набувають статусу платника страхових внесків до Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття?

ВИСНОВКИ

У кожній галузі народного господарства є свої специфічні особливості технології та організації як виробничого процесу, так і організаційної будови підприємства, що обумовлюють відмінності в методології та організації обліку за звітності.

Підручник висвітлює основні аспекти методики підготовки звітності за результатами ведення підприємницької діяльності з урахуванням актуальності визнання окремих активів, зобов'язань, результатів діяльності в розрізі фінансової, податкової та спеціальних форм звітності.

Підручник підготовлено доктором економічних наук, професором кафедри обліку та аудиту Левицькою Світланою Олексіївною, яка має досвід роботи економіста, бухгалтера, головного бухгалтера, є сертифікованим аудитором (секретарем Рівненського Регіонального відділення Аудиторської палати України).

В процесі дослідження здійснено комплексний підхід до викладення матеріалу, а саме: відображення результатів реалізації статутної діяльності у формах фінансової та податкової звітності, розкриття особливостей заповнення звітності по внесках на обов'язкове соціальне страхування.

Враховано найбільш актуальні (неузгоджені податковим законодавством) особливості визнання доходів та витрат діяльності, розрахунку об'єкта оподаткування основними податками та обов'язковими платежами.

Висвітлення передбачених змістом тем здійснюється у найбільш доступній для сприйняття читачем формі, оскільки поряд із теоретичним викладенням у підручнику наводяться приклади, що сприяють засвоєнню матеріалу.

Для зручності користування підручником значну частину інформації систематизовано в таблицях, які винесено в додатки. При підготовці підручника враховано вимоги чинних нормативних актів з питань бухгалтерського та податкового обліку.

Зміст розділів впродовж тривалого проміжку часу апробовано при проведенні наукових досліджень та в процесі педагогічної діяльності в Національному університеті водного господарства та природокористування (м. Рівне).

Сучасний розвиток суспільства вимагає подальшого вдосконалення системи підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки облікових працівників, тому питання, що розглядаються в підручнику, підходи до їх вирішення можуть бути цікавими для фахівців бухгалтерського обліку, викладачів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів, аспірантів, спеціалістів, бакалаврів, магістрів.

Отже, доцільність створення даного підручника визначається роллю звітних форм в налагодженні системи ефективного фінансового менеджменту підприємств та організацій різних галузей економіки, а відтак, необхідністю точного відображення в звітності результатів фінансової діяльності підприємств, їх виробничого і соціального розвитку, фінансового та майнового стану, дотримання договірної, фінансової, податкової та звітної дисципліни, оптимального рівня забезпеченості обіговими коштами, джерелами фінансування капітальних вкладень для своєчасного виконання покладених на підприємства зобов'язань та реалізації стратегії перспективного розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бухгалтерський облік в Україні. Навчальний посібник / за ред. Р.Л. Хом'яка. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Л.: Національний університет „Львівська політехніка (Інформаційно – видавничий центр „Інтелект+” Інституту післядипломної освіти). - „Інтелект – Захід”, 2003. – 820 с.
2. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності „Облік і аудит” вищих навчальних закладів / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП „Рута”, 2003.–726с.
3. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчально – практичний посібник / під ред. С. Ф. Голова. – Дніпропетровськ, ТОВ „Баланс – Клуб”, 2001.- 832с.
4. Декрет КМ України “Про місцеві податки і збори” від 20.05.93 р. за № 56-93.
5. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.99р. за №996-XIV.
6. Закон України “Про внесення змін до деяких законів України з метою усунення випадків ухилення окремих підприємств, створених за участю іноземних інвесторів, від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)” від 20.12.2001р. за № 2899-III (з чинними змінами та доповненнями).
7. Закон України “Про внесення змін до деяких законів України” від 03.06.2005р. за № 2642-IV.
8. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств”. У редакції Закону України від 22.05.1997р. за №283/97-ВР (з чинними змінами та доповненнями).
9. Закон України “Про податок на додану вартість” від 03.04.1997р. за №168/97-ВР (з чинними змінами та доповненнями).
10. Закон України “Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетними та державними цільовими фондами” від 21.12.2000р. за №2181 – III (з чинними змінами та доповненнями).
11. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про податок на додану вартість” від 26.09.1997р. за № 550/97-ВР (з чинними змінами та доповненнями).
12. Закон України «Про державну статистику» від 13.07.2000р. за № 1922-III (з чинними змінами та доповненнями).
13. Закон України «Про обов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття». – ВВР №22, ст.171. – 2000р.
14. Закон України “Про внесення змін до Лісового кодексу України” від 08.02.2006р. за № 3404-IV.
15. Закон України “Про податок з доходів фізичних осіб” від 22.05.2003 р. за № 889 (з чинними змінами та доповненнями).
16. Закон України “Про Державну податкову службу в Україні” від 04.12.1990р. за № 509-XII.
17. Закон України «Про Державний бюджет на 2008 рік». Прийнято Верховною Радою України , 2007. - №31-32, ст. 263
18. Закон України “Про економічний експеримент щодо стабілізації роботи підприємств легкої та деревообробної промисловості Чернівецької області” від 13.01.2000 р. за №1375-XIV.
19. Закон України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” від 09.07.2003р. за №1058-IV (з чинними змінами та доповненнями).
20. Закон України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та

похованням” від 18.01.2001 р. за №2240-III (з чинними змінами та доповненнями).

21. Закон України “Про оплату праці” від 24.04.1995р. за №108/95-ВР (з чинними змінами та доповненнями).

23. Закон України “Про плату за землю” від 03.07.92р. за №2535-XII (з чинними змінами та доповненнями).

24. Закон України “Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів” від 11.12.91р. за № 1963-12 (з чинними змінами та доповненнями).

25. Закон України “Про систему оподаткування” від 25.06.91 р. за № 1251-XII (з чинними змінами та доповненнями).

26. Закон України “Про транспорт” від 18.11.1997р. за № 642/97-ВР (з чинними змінами та доповненнями).

28. Закон України “Про фіксований сільськогосподарський податок” від 17.12.98 р. за № 320-XIV (з чинними змінами та доповненнями).

29. Закон України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" від 21.12.2000 р. за №2181-III (з чинними змінами та доповненнями).

30. Інструкція “Про порядок надходження, обліку та витрачання коштів Фонду соціального страхування України” від 26.08.1999р. за №11.

31. Інструкція зі статистики чисельності працівників, зайнятих в народному господарстві України, затвердженої наказом Мінстату України від 07.07.95 р. за № 171.

32. Кужельний М,В., Лінник В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: КНЕУ, 2001. – 334с., іл.

33. Лист Мінфіну України від 21.12.2005р. за №31-34000-10-5\27793 “Про облікову політику”.

34. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 31 „Частки в спільних підприємствах”. www.minfin.gov.ua

35. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 27 "Консолідовані та окремі фінансові звіти". www.minfin.gov.ua

36. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 28 "Інвестиції в асоційовані підприємства". www.minfin.gov.ua

37. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 12 "Податки на прибуток". www.minfin.gov.ua

38. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, з міни в облікових оцінках та помилки». www.minfin.gov.ua

39. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 10 «Події після дати балансу». www.minfin.gov.ua

40. Наказ ДПА “Про затвердження змін до наказу ДПА України від 26.10.2001р. №434” від 02.12.2003р. за № 582.

41. Наказ ДПА “Про затвердження форм Розрахунку суми податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, Довідки до уточненого Розрахунку та Порядку їх заповнення і подання до органу державної податкової служби” від 17.09.2001р. за № 373.

42. Наказ ДПА “Про затвердження форми декларації з податку на прибуток підприємства та Порядку її складання” від 29.03.2003р. за № 143.

45. Наказ ДПА “Про порядок складання розрахунку сплати єдиного податку суб’єктом малого підприємництва – юридичною особою від 28.02.2003 р. від 16.02.2004 р. за №92.

46. Перелік видів діяльності, щодо яких складається зведена фінансова звітність,

затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24 лютого 2000 р. за № 37.

47. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995р. за №88. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05.06.1995р. за №168/704.

48. Порядок подання фінансової звітності. Затверджено постановою КМУ від 28.02.2000р. за №419.

49. Постанова Правління Пенсійного фонду “Про затвердження Змін до Інструкції про порядок обчислення і сплати страхувальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України” від 18.01.2007р. за № 2-2.

50. Постанова Правління Пенсійного фонду “Про затвердження Змін до Порядку подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” від 03.07.2007р. за № 11-1.

51. Постанова Правління Пенсійного фонду “Про затвердження Інструкції про порядок обчислення і сплати страхувальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України” від 19.12.2003р. за № 21-1.

52. Постанова Правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності від 26.06.2001р. за № 16.

53. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. за №291 (з чинними змінами та доповненнями).

54. П(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99р. за №87 (з чинними змінами та доповненнями).

55. П(С)БО 2 “Баланс”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99р. за №87.

56. П(С)БО 3 “Звіт про фінансові результати”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99р. за №87 (з чинними змінами та доповненнями).

57. П(С)БО 4 “Звіт про рух грошових коштів”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99р. за №87.

58. П(С)БО 5 “Звіт про власний капітал”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99р. за №87.

59. П(С)БО 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”. Затверджено наказом Міністерства Фінансів України від 28.05.99р. за №137.

60. П(С)БО 7 “Основні засоби”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.05.2000р. за №92 (з чинними змінами та доповненнями).

61. П(С)БО 8 “Нематеріальні активи”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99р. за №242 (з чинними змінами та доповненнями).

62. П(С)БО 9 “Запаси”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99р. за №246 (з чинними змінами та доповненнями).

63. П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99р. за №237 (з чинними змінами та доповненнями).

64. П(С)БО 11 “Зобов'язання”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.01.99р. за №20.

65. П(С)БО 12 “Інвестиції”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000р. за №91.

66. П(С)БО 13 “Фінансові інструменти”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001р. за №559.

67. П(С)БО 14 “Оренда”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000р. за №181.
68. П(С)БО 15 “Дохід”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99р. №290 (з чинними змінами та доповненнями).
69. П(С)БО 16 “Витрати”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99р. №318 (з чинними змінами та доповненнями).
70. П(С)БО 17 “Податок на прибуток”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000р. за №353.
71. П(С)БО 25 “Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000р. за №39.
72. П(С)БО 20 “Консолідована фінансова звітність”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.07.99р. за №176 (з чинними змінами та доповненнями).
74. П(С)БО 29 “Фінансова звітність за сегментами”. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 19.05.05р. за №412 (з чинними змінами та доповненнями).
75. П(С)БО 18 “Будівельні контракти”. Затверджено наказом Міністерства України від 28.05.01р. за №205 (з чинними змінами та доповненнями).
76. Сопко В.В., Сопко О.В. Бухгалтерський облік: Основи теорії та концептуальні засади побудови: Навч.-метод. посібник. – К: Товариство “Знання” України, 2002. – 231с.
77. Указ Президента України “Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб’єктів малого підприємництва” від 03.07.98р. за № 727.
78. Указ Президента України “Про внесення змін до Указу Президента України від 3 липня 1998 р. № 727 “Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб’єктів малого підприємництва” від 28.06.99р. за №746/99.
80. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 447 с.
81. Spiceland J.D., Sepe J.F., Tomassini L.A. Intermediate Accounting, 2-nd ed. The McGraw-Hill Companies, Inc., 2001.- 1092р.

Додаток 1

Рекомендована структура наказу про облікову політику підприємств

№ з/п	Питання, що потребують визначення та затвердження	Альтернативні варіанти, критерії вибору
1	2	3
1.	Методи оцінки вибуття запасів (П(С)БО 9) [62]	<i>Ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів*</i> , середньозваженої собівартості, <i>собівартості перших за часом надходження запасів</i> (ФІФО), нормативних затрат, ціни продажу
2.	Періодичність визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів (П(С)БО 9)	За кожною операцією списання запасів, <i>за місяць, за квартал</i>
3.	Порядок обліку та розподілу транспортно-заготівельних витрат (П(С)БО 9). Окремий субрахунок обліку транспортно-заготівельних витрат	Ідентифіковані ТЗВ – на рахунках обліку відповідних запасів, що були доставлені; <i>не ідентифіковані – на рах.209 (289)</i> з відповідним розподілом та списанням в кінці місяця
4.	Методи амортизації необоротних активів (П(С)БО 7,8) [60,61]	Для основних засобів та інших необоротних матеріальних активів: <i>прямолінійний</i> , зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний, виробничий, <i>податковий</i> . Для малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів: 50% вартості у першому місяці використання та решта 50% - при списанні, <i>100% у першому місяці використання</i> .
5.	Вартісні ознаки предметів, що входять до складу малоцінних необоротних матеріальних активів	<i>Балансова вартість до 1000 грн. за одиницю</i> (без ПДВ, якщо підприємство зареєстровано як платник цього податку)
6.	Застосування класу 8 або 9 Плану рахунків бухгалтерського обліку	Клас 8 застосовується для досягнення належного рівня аналітичного обліку витрат за елементами
7.	Періодичність зарахування сум дооцінки необоротних активів до нерозподіленого прибутку (П(С)БО 7,8)	<i>На момент реалізації необоротних активів, що були переоцінені</i> ; на дату підготовки звітності
8.	Метод обчислення резерву сумнівних боргів (П(С)БО 10) [63]	Виходячи з платоспроможності окремих дебіторів; питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході від реалізації; <i>на основі класифікації дебіторської заборгованості</i>
9.	Перелік створюваних забезпечень майбутніх витрат і платежів (П(С)БО 11) [64]	<i>На виплату відпусток працівникам, додаткове пенсійне забезпечення, виконання гарантійних зобов'язань, реструктуризацію, виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів тощо</i>
10.	Метод створення забезпечень на виплати за невідпрацьований час (щорічні відпустки)	Розрахунок середньомісячної частки відпускних виплат у відповідних витратах по нарахуванню заробітної плати (за даними попереднього календарного року)
11.	Порядок оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг (П(С)БО 16) [69]	Критерії ступеня завершеності операцій з надання послуг: завершеність операції відповідно до технологічної карти, оформлено акт виконаних робіт, позитивні результати проведених експлуатаційних випробувань тощо
12.	Сегменти, пріоритетного виду сегмент, засади ціноутворення у внутрішньогосподарських розрахунках (П(С)БО 29) [74]	Обґрунтування пріоритетності одного із звітних сегментів (звітним визначається господарський або географічний сегмент, який відповідає критеріям, визначеним в п.9 П(С)БО 29)

№ з/п	Питання, що потребують визначення та затвердження	Альтернативні варіанти, критерії вибору
1	2	3
13.	Перелік і склад змінних і постійних загальновиробничих витрат, база їх розподілу (П(С)БО 16)	Перелік витрат, що обліковуються на рахунках 23 «Виробництво» та 91 «Загальновиробничі витрати»; методика списання витрат з рах. 91 на рах. 23 та 90 «Собівартість реалізації» в кінці звітнього періоду
14.	Перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) (П(С)БО 16)	Елементи витрат, що за економічною сутністю є прямими та загальновиробничими витратами
15.	Порядок визначення ступеню завершеності робіт за будівельним контрактом (П(С)БО 18) [75]	За одним з методів: вимірювання та оцінка виконаної роботи; <i>співвідношення обсягу заведеної частини робіт та їх загального обсягу за будівельним контрактом у натуральному вимірі</i> ; співвідношення фактичних витрат з початку виконання будівельного контракту до дати балансу та очікуваної (кошторисної) суми загальних витрат за контрактом
16.	Дата визнання придбаних в результаті систематичних операцій фінансових активів (П(С)БО 13) [66]	Визнання фінансових активів регламентовано п.10-21 П(С)БО 13 в залежності від виду фінансового активу
17.	База розподілу витрат за операціями з інструментами власного капіталу (П(С)БО 13)	Витрати, пов'язані з випуском складного фінансового інструмента, розподіляються між операціями із застосуванням обґрунтованої бази розподілу (кількість акцій, <i>вартісна оцінка операцій</i> тощо)
18.	Поріг суттєвості щодо окремих об'єктів обліку	Відповідно до рекомендацій МФУ в залежності від пріоритетів форм фінансової звітності – Ф№1 «Баланс» та/або Ф№2 «Звіт про фінансові результати»
19.	Переоцінка необоротних активів (П(С)БО 7,8)	Періодичність проведення переоцінки – <i>на дату складання річного балансу</i> , на кінець звітного кварталу; допустима межа відмінності між балансовою вартістю та справедливою вартістю об'єкта (5%, 10%)
20.	Періодичність відображення відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань (П(С)БО 17) [70]	На дату складання балансу
21.	Організація аналітичного обліку операцій, пов'язаних з використанням цільового фінансування	Введення субрахунків аналітичного обліку: за рахунками 48 «Цільове фінансування», 949 «Інші витрати операційної діяльності», 791 «Результат операційної діяльності» в розрізі програм (проектів, заходів), що мають цільове фінансування
22.	Обґрунтування ліквідаційної вартості основних засобів (П(С)БО 7)	Очікувана вартість реалізації по завершенню експлуатації, збільшена на вартість одержаних активів за результатами операцій, за вирахуванням витрат, пов'язаних із списанням з балансу основного засобу
23.	Встановлення строків корисного використання (експлуатації) основних засобів та нематеріальних активів (П(С)БО 7)	Очікувана інтенсивність експлуатації об'єкта, надійність його технічних характеристик, умови експлуатації, інтенсивність морального старіння тощо
24.	Робочий план рахунків (з субрахунками аналітичного обліку)	Введення субрахунків аналітичного обліку за рахунками 641, 642, 631,377, 685 та ін.

Прим: Курсивом наведено рекомендації щодо вибору альтернативного елемента (метода)

Додаток 2

Методика підготовки показників Ф№1 «Баланс»

СТАТТЯ	Код рядка	Зміст статей Балансу за П(С)БО 2 [55]	Зміст статей Балансу за Планом рахунків [53]
1	2	3	4
АКТИВ			
I. Необоротні активи			
НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ :			
Залишкова вартість	010	Вартість об'єктів, які віднесені до складу нематеріальних активів згідно з відповідними положеннями (стандартами). Наводяться окремо первісна та залишкова вартість нематеріальних активів, а також нарахована сума накопиченої амортизації. Залишкова вартість визначається як різниця між первісною вартістю і сумою накопиченої амортизації	Ряд. 011-ряд. 012
Первісна вартість	011		СД 12
Знос	012	Сума накопиченої амортизації	(СК 133)
Незавершене будівництво	020	Вартість незавершеного будівництва (включаючи устаткування для монтажу)	СД 15+част. СД 163+част. СД 631
ОСНОВНІ ЗАСОБИ			
Залишкова вартість	030	Вартість власних та отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів і орендованих цілісних майнових комплексів, які віднесені до складу основних засобів згідно з відповідними П(С)БО. При цьому наводяться окремо первісна (переоцінена) вартість, сума зношення основних засобів та їх залишкова вартість. До підсумку балансу включається залишкова вартість, яка визначається як різниця між первісною (переоціненою) вартістю основних засобів і сумою їх зношення на дату балансу	Ряд.031–ряд. 032
Первісна вартість	031		СД 10 + СД 11
Знос	032		(СК131+ СК132)
ДОВГОСТРОКОВІ БІОЛОГІЧНІ АКТИВИ			
справедлива (залишкова) вартість	035	Залишкова вартість, яка визначається як різниця між первісною (переоціненою) вартістю ДБА і сумою їх зношення на дату балансу	
первісна вартість	036	Справедлива (первісна, переоцінена) вартість ДБА	СД161-166
накопичена амортизація	037	Сума зношення ДБА	(СК134)
ДОВГОСТРОКОВІ ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ			

СТАТТЯ	Код рядка	Зміст статей Балансу за П(С)БО 2 [55]	Зміст статей Балансу за Планом рахунків [53]
1	2	3	4
Як обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	Інвестиції, які згідно з відповідними положеннями (стандартами) обліковуються методом участі в капіталі	СД 141
Інші фінансові інвестиції	045	Фінансові інвестиції на період більше одного року, а також усі інвестиції, які не можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент	СД 142 + СД 143
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	Заборгованість фізичних та юридичних осіб, яка не виникає в ході нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу	СД 16 (за мінусом сальдо на рах.163 в частині, що припадає на капітальні аванси)
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	Справедлива вартість інвестиційної нерухомості – первісна за вирахуванням зносу	
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	Первісна вартість інвестиційної нерухомості	СД100
Знос інвестиційної нерухомості	056	Знос інвестиційної нерухомості, яка обліковується за первісною вартістю	(СК135)
Відстрочені податкові активи	060	Сума податку на прибуток, що підлягає відшкодуванню в наступних періодах в наслідок тимчасової різниці між обліковою та податковою базами оцінки	СД 17
Гудвіл (вписуваний рядок)	065		
Інші необоротні активи	070	Суми необоротних активів, які не можуть бути включені до наведених вище статей розділу "Необоротні активи"	СД 18
Усього за розділом I	080	Ряд.010+ряд020+ряд.030+ряд040+ряд.045+ряд050+ряд.060+ряд.070	
II. Оборотні активи			
ЗАПАСИ			
Виробничі запаси	100	Вартість запасів сировини, основних і допоміжних матеріалів, палива, покупних напівфабрикатів і комплектуючих виробів, запасних частин, тари, будівельних матеріалів та інших матеріалів, призначених для споживання в ході нормального операційного циклу	СД20+СД22+ СД25
Поточні біологічні	110	ПБА тваринництва за справедливою або первісною	СД 21

СТАТТЯ	Код рядка	Зміст статей Балансу за П(С)БО 2 [55]	Зміст статей Балансу за Планом рахунків [53]
1	2	3	4
активи		вартістю, а також ПБА рослинництва за справедливою вартістю	
Незавершене будівництво	120	У статті "Незавершене будівництво" показуються витрати на незавершене виробництво і незавершені роботи (послуги) і валова заборгованість замовників за будівельними контрактами	СД 23
Готова продукція	130	Запаси виробів на складі, обробка яких закінчена та які пройшли випробування, приймання, укомплектовані згідно з умовами договорів із замовниками і відповідають технічним умовам і стандартам	СД 26 + СД 27
Товари	140	Показується вартість товарів, придбаних підприємствами для наступного продажу	СД 28
Векселі одержані	150	Заборгованість покупців, замовників та інших дебіторів за відвантаженою продукцією (товари), виконані роботи та надані послуги, яка забезпечена векселями	СД 34
ДЕБИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ТОВАРИ, РОБОТИ, ПОСЛУГИ			
Чиста реалізаційна вартість	160	Заборгованості, яка визначається шляхом вирахування з дебіторської заборгованості резерву сумнівних боргів	Ряд.161–ряд.162
Первісна вартість	161	Заборгованість покупців або замовників за надані їм продукцію, товари, роботи або послуги	СД 36 (за мінусом сальдо на рах.361 у частині, що припадає на капітальні аванси)
Резерв сумнівних боргів	162	Нарахована сума резерву сумнівних боргів	(СК 38)
ДЕБИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ			
З бюджетом	170	Дебіторська заборгованість фінансових і податкових органів, а також переплата за податками, зборами та іншими платежами до бюджету	СД641+СД644+ СД 6421
За виданими авансами	180	Сума авансів, наданих іншим підприємствам у рахунок наступних платежів	СД 371
З нарахованих доходів	190	Сума нарахованих дивідендів, процентів, роялті тощо, що підлягають надходженню	СД 373
Із внутрішніх розрахунків	200	Заборгованість пов'язаних сторін та дебіторська заборгованість із внутрішньовідомчих розрахунків	СД 682+СД683
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	Заборгованість дебіторів, яка не може бути включена до інших статей дебіторської заборгованості та яка відображається у складі оборотних активів	СД372+СД374+

СТАТТЯ	Код рядка	Зміст статей Балансу за П(С)БО 2 [55]	Зміст статей Балансу за Планом рахунків [53]
1	2	3	4
			СД375+СД376+ СД 377+СД 63+ СД 65 + СД 66+ СД 685
Поточні фінансові інвестиції	220	Фінансові інвестиції на строк, що не перевищує один рік, що можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент (крім інвестицій, які є еквівалентами грошових коштів)	СД 35
ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ			
У національній валюті	230	Кошти в касі, на поточних та інших рахунках у банках, які можуть бути використані для поточних операцій, а також еквіваленти грошових коштів. Окремо наводяться кошти в національній та іноземній валютах.	СД 301 + СД 311 + СД 313 + СД 333
В іноземній валюті	240		СД302+СД312+ СД313+СД333
Інші оборотні активи	250	Суми оборотних активів, які не можуть бути включені до наведених вище статей розділу "Оборотні активи". У цій статті наводиться, зокрема, сальдо субрахунків 331 "Грошові документи в національній валюті" і 643 "Податкові зобов'язання"	СД24+СД331+ СД332+СД643+СД644
Усього за розділом II	260	Ряд.100+ряд110+Ряд.120+ряд130+Ряд.140+ряд150+Ряд.160+ряд170+Ряд.180+ряд190+Ряд.200+ряд210+Ряд.220+ряд230+Ряд.240+ряд.250	
III. Витрати майбутніх періодів	270	Витрати, що мали місце протягом поточного або попередніх звітних періодів, але належать до наступних звітних періодів	СД 39
Баланс	280	Ряд.080+ряд260+ряд.270	
ПАСИВ			
I.Власний капітал			
Статутний капітал	300	Зафіксована в установчих документах загальна вартість активів, які є внеском власників (учасників) до капіталу підприємства	СК 40
Пайовий капітал	310	Сума пайових внесків членів, що передбачена установчими документами	СК 41

СТАТТЯ	Код рядка	Зміст статей Балансу за П(С)БО 2 [55]	Зміст статей Балансу за Планом рахунків [53]
1	2	3	4
Додатковий вкладений капітал	320	Акціонерні товариства показують суму, на яку вартість реалізації випущених акцій перевищує їхню номінальну вартість	СК 421+СК 422
Інший додатковий капітал	330	Сума дооцінки необоротних активів, безоплатно отриманих на підприємстві від інших юридичних або фізичних осіб	СК423+СК424+ СК 425
Резервний капітал	340	Сума резервів, створених, відповідно до установчих документів, за рахунок нерозподіленого прибутку	СК 43
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	Сума нерозподіленого прибутку або сума непокритого збитку	СК441-СД422-СД443
Неоплачений капітал	360	Сума заборгованості власників (учасників) за внесками до статутного капіталу	(СД 46)
Вилучений капітал	370	Господарські товариства відображають собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників	(СД 45)
Усього за розділом I	380	Ряд.300+ряд310+Ряд.320+ряд330+Ряд.340+ряд.350-Ряд.360 – ряд.370	
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	Нараховані у звітному періоді майбутні витрати та платежі, величина яких на дату складання балансу може бути визначено тільки шляхом попередніх (прогнозних) оцінок, а також залишки коштів цільового фінансування і цільових надходжень, які отримані з бюджету та інших джерел	СК 471 + СК 472
Інші забезпечення	410		СК 473 + СК 474
Цільове фінансування	420		СК 48
Усього за розділом II	430	Ряд.400+ряд410+Ряд. 420	
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	Сума заборгованості підприємства банками за отриманими від них показниками, що не є поточними зобов'язаннями	СК 501 + СК502+ СК503+СК504
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	Сума довгострокової заборгованості підприємства щодо зобов'язання із залучення позикових коштів (крім кредитів банків), на які нараховуються відсотки	СК505+СК506+ СК521+СК522-СК523
Відстрочені	460	Сума податків на прибуток, що підлягають сплаті в	СК 54

СТАТТЯ	Код рядка	Зміст статей Балансу за П(С)БО 2 [55]	Зміст статей Балансу за Планом рахунків [53]
1	2	3	4
податкові зобов'язання		майбутніх періодах в наслідок тимчасової різниці між обліковою та податковою базами оцінки	
Інші довгострокові зобов'язання	470	Сума довгострокових зобов'язань, які не можуть бути включені до інших статей розділу "Довгострокові зобов'язання"	СК 51 + СК 53 + СК 55
Усього за розділом III	480	Ряд.440+ряд450+Ряд.460+ряд.470	
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	Сума поточних зобов'язань підприємства перед банками за отриманими від них позиками	СК 60
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	Сума довгострокових зобов'язань, яка підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу	СК 61
Векселі видані	520	Сума заборгованості, на яку підприємство видало векселі на забезпечення поставок (робіт, послуг) постачальників, підрядчиків та інших кредиторів	СК 62
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	Сума заборгованості постачальникам і підрядчикам за матеріальні цінності, виконані роботи та отримані послуги (крім заборгованості, забезпеченої векселями)	СК 63
ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗА РОЗРАХУНКАМИ :			
З одержаних авансів	540	Сума авансів, одержаних від інших осіб у рахунок наступних поставок продукції, виконання робіт (послуг)	СК 681
З бюджетом	550	Заборгованість підприємства за всіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства	СК 641+ СК6421+ СК 643
З позабюджетних платежів	560	Заборгованість за внесками до позабюджетних фондів, передбачених чинним законодавством	СК 642
Зі страхування	570	Сума заборгованості за відрахуваннями до Пенсійного фонду, на соціальне страхування, страхування майна підприємства та індивідуальне страхування його працівників	СК 65
З оплати праці	580	Заборгованість підприємства з оплати праці, включаючи депоновану заробітну плату	СК 66
З учасниками	590	Заборгованість підприємства його учасникам (засновникам), пов'язана з розподілом прибутку	СК 67

СТАТТЯ	Код рядка	Зміст статей Балансу за П(С)БО 2 [55]	Зміст статей Балансу за Планом рахунків [53]
1	2	3	4
		(дивіденди тощо) і формуванням статутного капіталу	
Із внутрішніх розрахунків	600	Заборгованість підприємства пов'язаним сторонам та кредиторська заборгованість з внутрішньовідомчих розрахунків	СК 682+СК683
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605		
Інші поточні зобов'язання	610	Суми зобов'язань, які не можуть бути включеними до інших статей, наведених у розділі "Поточні зобов'язання". У цій статті наводиться, зокрема, сальдо субрахунку 644 "Податковий кредит" і сума валової заборгованості замовникам за будівельними контрактами	СК684+СК685+СК644+СК372
Усього за розділом IV	620	ряд540+ряд550+ряд.560+ряд570+ряд.580+ряд590+ряд.600+ряд.610	
V. Доходи майбутніх періодів	630	Доходи, отримані протягом поточного або попередніх звітних періодів, які належать до наступних звітних періодів	СК 69
Баланс	640	Ряд.380+ряд430+ряд.480+ряд620+ряд.630	

Додаток 3

Узагальнення показників Ф№2 “Звіт про фінансові результати” на рахунках бухгалтерського обліку

Код рядка	Балансове узагальнення
1	2
010	Основна статутна реалізація з ПДВ: Дт301,311,312,681,361,362 – Кт 701-703
015	Суми ПДВ в складі виручки від основної статутної реалізації: Дт 701,702,703 – Кт 641 (643)
020	Акцизний збір: Дт 701,702,703 – Кт 641
025	Податки, які включаються в ціну продажу (крім ПДВ): готельний збір Дт92-Кт642, податок з реклами Дт93,703-Кт641, збір в Пенсійний фонд з продажу інвалюти Дт949-Кт651 та ін.
030	Знижки, повернення: Дт 704-Кт791 (сторнувальний запис)
035	Ряд.010-р.015-р.020-р.025-р.030
040	Дт 901-Кт26 – с/в реалізованої продукції Дт902 – Кт 28 – с/в реалізованих товарів. Дт903-Кт 23 – с/в реалізованих послуг
050	Позитивне значення різниці : р.035-р.040
055	Від’ємне значення : р.035-р.040
060	Інші операційні доходи (продаж оборотних активів без ПДВ, отримані штрафи, операційна курсова різниця та ін.): Σ Кт71 (без ПДВ)
070	Адміністративні витрати за звітний період: Дт92-Кт661,65,13,685,641...
080	Витрати на збут (реклама, відрядження працівників, збуту і т.д.): Σ Дт93
090	Інші операційні витрати звітного періоду (собівартість реалізованих оборотних активів, недостача, безоплатна передача, уцінка запасів та ін.): Дт 94 – Кт20,22,38,371,685...
100	Позитивне значення виразу (р.050+р.060-р.070-р.080-р.090) або (р. (055)+р.060-р.070-р.080-р.090)
105	Від’ємне значення виразу в ряд.100

Код рядка	Балансове узагальнення
1	2
110	Фінансовий дохід від утримання інвестицій, що за розмірами не менші 25% статутного капіталу інвестованого підприємства: Σ Кт72
120	Сплата банком відсотків за користування вільними коштами, нараховані відсотки по викуплених акціях: Дт 31, 373 – Кт 73
130	Дохід без ПДВ від продажу необоротних активів, дохід від безкоштовно отриманих необоротних активів, дохід від ліквідації необоротних активів: Σ Кт74
140	Витрати звітного періоду по нарахованих відсотках за користування кредитом: Дт 951 – Кт 684,311
150	Фінансові витрати звітного періоду від утримання інвестицій, що не менші 25% статутного капіталу інвестованого підприємства: Σ Дт96
160	С/в реалізованих і списаних необоротних активів, уцінка необоротних активів: Σ Дт 97
170	Позитивне значення: (р.100+р.110+р.120+р.130-р.140-р.150-р.160) або (р. (105)+р.110+р.120+р.130-р.140-р.150-р.160) (сальдо по Кт 79)
175	Від'ємне значення виразу в ряд. 170 (сальдо по Дт79)
180	Нарахований податок на прибуток: Дт981-Кт641
190	Позитивне значення: р.170-р.180
195	Від'ємне значення: р.170 – р.180 або р.175+р.180
220	р.190 (якщо немає надзвичайних подій)
230	Дт80-Кт "Запаси"
240	Дт 81- Кт 661
250	Дт82-Кт65
260	Дт83-Кт133,132,131
270	Відрядження, послуги зв'язку, касове обслуговування: Дт84,85-Кт372,377,63,685...

Додаток 4

Таблиця 1

Порядок заповнення Звіту про рух грошових коштів в частині операційної діяльності

Джерело інформації	Код рядка	Дані з рядка	
		Надходження	Видаток
1	2	3	4
Звіт про фінансові результати	010	рядок 170	рядок 175
	020	рядок 260	х
Баланс	030	Збільшення за рядками 400, 410, 420 (у частині операційних витрат)	Зменшення за рядками 400, 410, 420 (у частині операційних витрат)
Аналітичні дані до бухгалтерських записів	040	Дт 945 Кт 312, 314	Дт 312, 314 Кт 714
Звіт про фінансові результати	050	рядки 150,160	рядки 110,120,130
	060	рядок 140	х
Звіт	070	рядок 010 ± (020,030,040,050,060)	
Баланс	080	Зменшення за рядками 100-180, 200-210, 250	Збільшення за рядками 100-180, 200-210, 250
	090	Зменшення за рядком 270	Збільшення за рядком 270
	100	Збільшення за рядками 520-580, 600, 610	Зменшення за рядками 520-580, 600, 610
	110	Збільшення за рядком 630	Зменшення за рядком 630
Звіт	120	рядок 070 ± (080,090,100,110)	
Звіт про фінансові результати, Баланс, аналітичні дані до бухгалтерських записів	130	х	“Фінансові витрати” (+) збільшення (зменшення) заборгованості за відсотками (в складі “Іншої поточної заборгованості”)

Джерело інформації	Код рядка	Дані з рядка	
		Надходження	Видаток
1	2	3	4
			або Дт 684 Кт рахунки грошових коштів
Аналітичні дані до бухгалтерських записів	140	x	Дт 641 - Кт 311
Звіт	150	рядок 120 ± (130,140)	
Аналітичні дані до бухгалтерських записів	160	Дт рахунків грошових коштів Кт рахунків, які використовувались для обліку надзвичайних подій від операційної діяльності	Дт рахунків, які використовувались для обліку надзвичайних подій від операційної діяльності Кт рахунків грошових коштів
Звіт	170	рядок 150 ± 160	

Таблиця 2

Порядок заповнення Звіту в частині інвестиційної та фінансової діяльності

Код рядка	Джерело інформації про надходження грошових коштів	Джерело інформації про видаток грошових коштів
1	2	3
Визначення руху грошових коштів від інвестиційної діяльності		
180	Аналітичні дані до бухгалтерських записів:	x
190	Дт рахунків грошових коштів та Кт рахунків, на яких враховувалась заборгованість за реалізовані фінансові інвестиції, необоротні активи та майнові комплекси (377 "Неопераційні", 681 "Неопераційні" або 685 "Неопераційні")	x
200		x
210	Аналітичні дані до бухгалтерських записів:	x
220	Дт рахунків грошових коштів та Кт 373	x
230	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків грошових коштів та Кт 681 "Неопераційні", 377 "Неопераційні"	x

Код рядка	Джерело інформації про надходження грошових коштів	Джерело інформації про видаток грошових коштів
1	2	3
240	x	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків грошових коштів, на яких враховувалась заборгованість за придбані фінансові інвестиції, необоротні активи та майнові комплекси (371 "Неопераційні", 677 "Неопераційні", 685 "Неопераційні") та Кт рахунків грошових коштів*
250	x	
260	x	
270	x	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт 371,377 "неопераційні" та Кт рахунків грошових коштів
280	Рядки 180-270	
290	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків грошових коштів та Кт рахунків, які використовувалися для обліку операцій, пов'язаних із надзвичайними подіями від інвестиційної діяльності	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків, які використовувалися для обліку операцій, пов'язаних із надзвичайними подіями від інвестиційної діяльності, та Кт рахунків грошових коштів
300	Рядки 280±290	
310	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків грошових коштів та Кт 46	x
320	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків грошових коштів та Кт 501, 502, 511, 512, 521, 601, 602, 622, 685 "неопераційні"	x
330	Аналітичні дані з інших надходжень грошових коштів від фінансової діяльності:	x
340	x	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт 601,602,611,612,621,622,685 "неопераційні" та Кт рахунків грошових коштів
350	x	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт 671 та Кт рахунків грошових коштів
360	x	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт 451,452,453,685 "Неопераційні" та Кт рахунків грошових коштів
370	Рядки 310-360	
380	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків грошових коштів та Кт рахунків, які використовувалися для обліку операцій, пов'язаних із надзвичайними подіями від фінансової діяльності	Аналітичні дані до бухгалтерських записів: Дт рахунків, які використовувалися для обліку операцій, пов'язаних із надзвичайними подіями від фінансової діяльності, та Кт рахунків грошових коштів
390	Сума або різниця між сумами, відображеними в рядках	Сума або різниця між сумами, відображеними в рядках

Код рядка	Джерело інформації про надходження грошових коштів	Джерело інформації про видаток грошових коштів
1	2	3
	370-380	370-380
400	Рядки 170, 300, 390	
410	Сума рядків 230-240 Балансу на початок року (графа 3)	x
420	Дт 312, 314 Кт 714	Дт 945 Кт 312, 314
430	410±400±420=230,240 Балансу на кінець року (графа 4)	x

Додаток 5

Таблиця 1

Фінансовий звіт суб`єкта малого підприємства: Ф№1-м Баланс

Актив	Код рядка	Балансове узагальнення на початок звітної періоду ^[1]
1	2	3
I. Необоротні активи		
Незавершене будівництво	020	СДп ² .15
Основні засоби:		
Залишкова вартість	030	(СДп.10+СДп.11+ СДп.12)-СКп.13
Первісна вартість	031	СДп.10+СДп.11+ СДп.12
Знос	032	СКп.13
Довгострокові фінансові інвестиції	040	СДп.14
Інші необоротні активи	070	СДп.16+СДп.17+

Актив	Код рядка	Балансове узагальнення на початок звітної періоду(1)
1	2	3
		СДп.18+СДп.19
Усього за розділом I	080	Сума значень рядків 020+030+040+070
II. Оборотні активи		
Виробничі запаси	100	СДп.20+СДп.21+ СДп.22+СДп.23+ СДп.24+СДп.25
Готова продукція	130	СДп.26+СДп.27+ СДп.28
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:		
Чиста реалізаційна вартість	160	(СДп.36+СДп.34)-СДп.38
Первісна вартість	161	СДп.36+СДп.34
Резерв сумнівних боргів	162	СДп.38
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	170	СДп.641+СДп.642
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	СДп.37+СДп.63+ СДп.65+СДп.68
Поточні фінансові інвестиції	220	СДп.352
Грошові кошти та їх еквіваленти:		
В національній валюті	230	СДп.301+СДп.311+СДп.313+СДп.314+ СДп.333+СДп.351
В іноземній валюті	240	СДп.302+СДп.312+СДп.314+СДп.315+ СДп.334+СДп.351
Інші оборотні активи	250	СДп.643+СДп.644
Усього за розділом II	260	Сума значень рядків

Актив	Код рядка	Балансове узагальнення на початок звітної періоду(1)
1	2	3
		100+130+160+170+ 210+220+230+240+ 250
III. Витрати майбутніх періодів	270	СДп.39
Баланс	280	Сума значень рядків 80+260+270
Пасив	Код рядка	Балансове узагальнення
I. Власний капітал		
Статутний капітал	300	СКп.40
Додатковий капітал	320	СКп.41+СКп.42
Резервний капітал	340	СКп.43
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	СКп.441 (СДп.442)
Неоплачений капітал	360	(СДп.45+СДп.46)
Усього за розділом I	380	Сума значень рядків 300+320+340+350 (у разі отримання прибутку) -350 (у разі отримання збитку) -360
II. Забезпечення наступних витрат і цілове фінансування	430	СКп.47+СКп.48
III. Довгострокові зобов'язання	480	СКп.50+СКп.51+ Кп.52+СКп.53+СКп.54+СКп.55
IV. Поточні зобов'язання		
Короткострокові кредити банків	500	СКп.60+СКп.684 (тільки відсотки за кредит)
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	СКп.61
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	СКп.62+СКп.63

Актив	Код рядка	Балансове узагальнення на початок звітної періоду ^[1]
1	2	3
Поточні зобов'язання за розрахунками:		
з бюджетом	550	СКп.641+СКп.642
зі стахуванням	570	СКп.65
з оплати праці	580	СКп.66
Інші поточні зобов'язання	610	СКп.67+СКп.68+ Кп.372+СКп.643+ СКп.644
Усього за розділом IV	620	Сума значень рядків 500+510+530+550+ 570+580+610
V. Доходи майбутніх періодів	630	СКп.69
Баланс	640	Сума значень рядків 380+430+480+620+ 630

² СДп – сальдо дебетове на початок звітної періоду; СДк – сальдо дебетове на кінець звітної періоду; СКп – сальдо кредитове на початок звітної періоду; СКк – сальдо кредитове на кінець звітної періоду.

Таблиця 2

Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва: Ф№2-м Звіт про фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період
1	2	3
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	Обороти за кредитом субрахунків 701,702,703
Непрямі податки та інші вирахування з доходу	020	Обороти за дебетом субрахунків 701,702,703 (у кореспонденції із кредитом 641 в частині непрямих податків і зборів) плюс оборот за субрахунком 704 (без ПДВ) у частині вирахувань з доходу плюс

Стаття	Код рядка	За звітний період
1	2	3
		обороти за дебетом 702,703 у частині сум, які належні до перерахування третім особам (за договорами комісії, підяду, доручення тощо), тобто не є власними доходами даного підприємства
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (010-020)	030	Рядок 010-020
Інші операційні доходи	040	Оборот за кредитом рахунку 71 (без врахування ПДВ)
Інші звичайні доходи	050	Оборот за кредитом рахунків 72,73,74 (без врахування ПДВ)
Надзвичайні доходи	060	Оборот за кредитом рахунку 75
Разом чисті доходи (030+040+050+060)	070	Сума значень рядків 030+040+050+060
Збільшення (зменшення) залишків незавершеного виробництва і готової продукції	080	(СДк.23+СДк.24+СДк.25)- (СДп.23+СДп.24+СДп.25)
Матеріальні затрати	090	(Оборот за рахунком 80)
Витрати на оплату праці	100	(Оборот за рахунком 81)
Відрахування на соціальні заходи	110	(Оборот за рахунком 82)
Амортизація	120	(Оборот за рахунком 83)
Інші операційні витрати	130	(Оборот за рахунком 84)
у тому числі	131	(Розшифровка обороту по Д-т 84 сплати суб'єктами малого підприємництва таких податків як єдиний, плати за спеціальний торговий патент, фіксований сільськогосподарський податок – для сільгоспвиробників тощо)
	140	Оборот за кредитом 28 до дебету субрахунку 791
Інші звичайні витрати	150	(Обороти за дебетом рахунку 85 в частині інших звичайних витрат)
Надзвичайні витрати	160	(Обороти за дебетом рахунку 85 в частині надзвичайних витрат)

Стаття	Код рядка	За звітний період
1	2	3
Податок на прибуток	170	(Обороти за дебетом рахунку 85 в кореспонденції з кредитом 641/ податок на прибуток)
Разом витрати (090+100+110+120+130+140+150 +-080+160+170)	180	Сума значень рядків 090+100+110+120+130+140+150+- 080+160+170
Чистий прибуток (збиток) (070- 180)	190	Додатне значення різниці (рядок 070 – рядок 180); від'ємне значення (різниці рядок 070 – рядок 180)

[1] Балансове узагальнення на кінець звітної періоду – аналогічне за рахунками, однак, суми визнаються станом на кінець звітної періоду

Додаток 6

Господарські операції підприємства за звітний період

Доходи за результатами операційної діяльності

- Реалізовано готову продукцію за готівкову оплату по ціні 12000 грн. (собівартість продукції 8000 грн.).

Дт 301 – Кт 701 – 12000

Дт 701 – Кт 641 – 2000

Дт 701 – Кт 791 – 10000 – дохід від операції

Дт 901 – Кт 26 – 8000

Дт 791 – Кт 901 – 8000 – витрати від операції

Фінансовий прибуток - 2000

Валовий дохід – 10000

Зобов'язання по ПДВ – 2000.
- Реалізовано послуги на умовах оплати в наступних періодах вартістю 9000 грн. Собівартість послуг – 6000 грн.

Дт 361 – Кт 703 – 9000

Дт 703 – Кт 641 – 1500

Дт 703 – Кт 791 – 7500

Дт 903 – Кт 23, 91 – 6000

Дт 791 – Кт 903 – 6000

Фінансовий прибуток - 1500

Валовий дохід – 7500

Зобов'язання по ПДВ – 1500.

3. Реалізовано зайве пальне по безготівковому розрахунку на суму 2400 грн., собівартістю – 1600 грн.

Дт 311 – Кт 712 – 2400

Дт 712 – Кт 641 – 400

Дт 712 – Кт 791 – 2000

Дт 943 – Кт 203 – 1600

Дт 791 – Кт 943 – 1600

Фінансовий прибуток - 400

Валовий дохід – 2000

Зобов'язання по ПДВ – 400.

4. Реалізовано товари з магазину на умовах авансових платежів вартістю 3600 грн. (ціна придбання – 2800 грн.).

Отримано аванс в попередніх періодах:

Дт 311, 301 – Кт 681 – 3600

Дт 643 – Кт 641 - 600

Валовий дохід – 3000

Зобов'язання по ПДВ – 600

Відвантаження в звітному періоді:

Дт 681 – Кт 702 – 3600

Дт 702 – Кт 643 – 600

Дт 702 – Кт 791 – 3000

Дт 902 – Кт 282 – 3600

Дт 285 – Кт 902 – 800(3600-2800)

Дт 791 – Кт 902 – 2800

Фінансовий прибуток - 200 .

5. Повернено товари від покупців (реалізаційна вартість 600 грн., ціна придбання 400 грн.).

Кт 301 – Дт 704 – 600

Кт 704 – Дт 791 – 500

Кт 704 – Дт 641 – 100

Кт 791 – Дт 902 – 400

Кт 902 – Дт 281 – 400

Збитки від операції – 100

Коригування податкових зобов'язань – 100

Коригування валових доходів – 500.

6. Отримано штрафи за виставленими претензіями на суму 650 грн.

Дт 311 – Кт 715 – 650 грн.

Дт 715 – Кт 791 – 650

Фінансовий прибуток - 650

Валовий дохід – 650.

7. Оприбутковано надлишки запчастин, виявлених при інвентаризації на суму 100 грн.

Дт 207 – Кт 719 – 100.

Дт 719 – Кт 791 – 100

Фінансовий прибуток - 100.

В кварталному перерахунку враховуються при збільшенні балансової вартості запчастин на початок кварталу – 100.

8. Отримано безкоштовно будівельні матеріали справедливою вартістю 800 грн., балансовою (за даними обліку передавача) 500 грн.

Дт 205 – Кт 718 – 800

Дт 718 – Кт 791 – 800

Фінансовий прибуток - 800

Валовий дохід – 800

Доходи за результатами фінансових операцій

1. Дивіденди, отримані на придбані акції, на суму 1800 грн.

Дт 311 - Кт 731 – 1800

Дт 731 – Кт 792 – 1800

Фінансовий прибуток – 1800.

2. Отримано від банку відсотки за користування вільними коштами підприємства на суму 100 грн.

Дт 311 – Кт – 733 – 100

Дт 733 – Кт 792 – 100

Валовий дохід – 100

Фінансовий прибуток - 100

Доходи іншої звичайної діяльності

1. Реалізовано автомобіль на умовах оплати в наступних періодах: первісна вартість 4000 грн., сума нарахованого зносу 3000 грн., реалізаційна ціна 2400 грн.

Дт 131 – Кт 105 – 3000

Дт 972 – Кт 105 – 1000

Дт 793 – Кт 972 – 1000

Дт 361 – Кт 742 – 2400

Дт 742 – Кт 641 – 400

Дт 742 – Кт 793 – 2000

Прибуток від операції - 1000 грн.

Валовий дохід – 1000

Зобов'язання по ПДВ – 400.

2. Отримано безкоштовно транспортні засоби справедливою вартістю 3000 грн., балансовою - 2800 грн.

Витрати на транспортування – 240 грн. з ПДВ (на умовах оплати в наступних періодах).

Дт 105 – Кт 424 – 3000

Дт 105 – Кт 685 – 200

Дт 641 – Кт 685 – 40

Валові доходи – 3000 грн.

Податковий кредит – 40 грн.

Витрати операційної діяльності

1. Проведено попередню оплату за товари, що будуть отримані в наступних періодах на суму 1200 грн.

Дт 371 – Кт 311 – 1200 грн.

Дт 641 – Кт 644 – 200 грн.

Валові витрати - 1000 грн.

Податковий кредит – 200 грн.

2. Отримано матеріали на умовах оплати в наступних періодах на суму 600 грн.

Дт 201 – Кт 631 – 500

Дт 641 – Кт 631 – 100

Валові витрати - 500

Податковий кредит – 100.

3. Отримано і оплачено по безготівковому розрахунку запчастини на суму 480 грн.

Дт 631 – Кт 311 – 480

Дт 207 – Кт 631 – 400

Дт 641 – Кт 631 – 80

Валові витрати - 400

Податковий кредит – 80.

4. Отримано товари, за які розраховались в попередніх періодах, на суму 1800 грн.

Дт631 – Кт371 - 1800

Дт 281 – Кт 631 – 1500

Дт 644 – Кт 631 – 300

Валових витрат і податкового кредиту немає.

5. Отримано і оплачено послуги по водопостачанню для торговельного приміщення вартістю 240 грн.

Дт 631 – Кт 311 – 240

Дт 93 – Кт 631 – 200

Дт 641 – Кт 631 – 40

Дт 791 – Кт 93 - 200

Валові витрати - 200

Фінансові витрати -200

Податковий кредит – 40.

6. Отримано послуги по охороні адміністративного корпусу, які було оплачено в попередніх періодах,

вартістю 360 грн.

Дт 631 – Кт 371 – 360

Дт 92 – Кт 631 – 300

Дт 644 – Кт 631 – 60

Дт 791 – Кт 92 – 300

Фінансові витрати - 300

Валових витрат і податкового кредиту немає.

7. Повернуто постачальнику товари на суму 100 грн. без ПДВ.

Дт 631 – Кт 281 – 100

Дт 631 – Кт 641 – $100 \times 0,2 = 20$

Коригування валових витрат на суму 100 грн.

Коригування податкового кредиту на суму 20.

8. Проведено витрати по відрядженню працівника відділу збуту на суму 300 грн. за підтверджуючими документами, 50 грн. – без підтверджуючих документів.

Дт 93 – Кт 372 – 300

Дт 949 – Кт 372 – 50

Дт 791 – Кт 93, 949 – 350

Валові витрати - 300

Фінансові витрати – 350.

9. Нараховано земельний податок на суму 300 грн.

Дт 92 – Кт 641 – 300

Дт 791 – Кт 92 – 300

Валові витрати - 300

Фінансові витрати – 300.

10. Нараховано заробітну плату адміністративному персоналу – 2000 грн.

Дт 92 – Кт 661 – 2000

Дт 791 – Кт 92 – 2000

Валові витрати - 2000

Фінансові витрати – 2000.

11. Нараховано страхові внески на з/плату адмінперсоналу – 600 грн.

Дт 92 – Кт 65 – 600

Дт 791 – Кт 92 – 600

Валові витрати - 600

Фінансові витрати – 600.

12. Нараховано амортизацію на обладнання магазину в розмірі 800 грн.

Дт 93 – Кт 131 – 800 грн.

Дт 791 – Кт 93 – 800 грн.

Фінансові витрати – 800.

Витрати фінансових операцій

13. Сплачено відсотки за користування кредитними ресурсами на суму 400 грн.

Дт 951 - Кт 311 – 400

Дт 792 – Кт 951 – 400

Валові витрати – 400

Витрати від фінансових операцій – 400

Додаток 7

Таблиця 1

Основні дефініції податку на прибуток

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
1.	Базова ставка фрахту	Сума фрахту, включаючи витрати з навантаження, розвантаження, перевантаження та складування (схову) товарів, збільшена на суму витрат за рейс судна або іншого транспортного засобу, сплачених (відшкодовуваних) фрахтувальником згідно з укладеним договором фрахтування (п.1.35.)
2.	Бартер (товарний обмін)	Господарська операція, яка передбачає проведення розрахунків за товари (роботи, послуги) у будь-якій формі, іншій, ніж грошова, включаючи будь-які види заліку та погашення взаємної заборгованості, в результаті яких не передбачається зарахування коштів на рахунки продавця для компенсації вартості таких товарів (робіт, послуг) (п. 1.19.)
3.	Безнадійна заборгованість	Заборгованість, яка відповідає будь-якій з наведених нижче ознак: — заборгованість по зобов'язаннях, за якою минув строк позовної давності; — прострочена заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності майна фізичної особи, за умови, що дії кредитора, направлені на примусове стягнення майна позичальника, не призвели до повного погашення заборгованості; — заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності майна: — фізичної особи, на яке відповідно до закону може бути спрямовано стягнення; — фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності або юридичної особи, оголошених банкрутами у порядку, встановленому законом, або при їх ліквідації (зняття з реєстрації як суб'єкта підприємницької діяльності); — заборгованість, яка виявилася непогашеною внаслідок недостатності коштів, одержаних від продажу на відкритих аукціонах

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
		<p>(публічних торгах) майна позичальника, переданого у заставу як забезпечення зазначеної заборгованості, за умови, що інші юридичні дії кредитора щодо примусового стягнення іншого майна позичальника не призвели до повного покриття заборгованості;</p> <p>— заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажору), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;</p> <p>— прострочена заборгованість померлих фізичних осіб, а також визнаних у судовому порядку безвісно відсутніми, померлими або недієздатними, а також прострочена заборгованість фізичних осіб, засуджених до позбавлення волі (п. 1.25.)</p>
4.	Безоплатно надані товари (роботи, послуги)	<p>— товари, що надаються платником податку згідно з договорами дарування, іншими договорами, які не передбачають грошової або іншої компенсації вартості таких матеріальних цінностей і нематеріальних активів чи їх повернення, або без укладення таких угод;</p> <p>— роботи та послуги, які надаються платником податку без вимоги про компенсацію їх вартості;</p> <p>товари, передані юридичній чи фізичній особі на відповідальне зберігання і використані нею в її виробничому або господарському обороті (п.1.23.)</p>
5.	Відповідальне зберігання	Господарська операція платника податку, що передбачає передання згідно з договорами схову матеріальних цінностей на зберігання іншій особі без права їх використання у господарському обороті такої фізичної чи юридичної особи, з подальшим поверненням цих матеріальних активів платнику податку без зміни їх якісних або кількісних характеристик. (п.1.24.)
6.	Господарська діяльність	Будь-яка діяльність особи, направлена на отримання доходу в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, у разі коли безпосередня участь такої особи в організації такої діяльності є регулярною, постійною та суттєвою. Під безпосередньою участю слід розуміти зазначену діяльність особи через свої постійні представництва, філіали, відділення, інші відокремлені підрозділи, а також через довірену особу, агента або будь-яку іншу особу, яка діє від імені та на користь першої особи (п. 1.32.)
7.	Гудвіл	Нематеріальний актив, вартість якого визначається як різниця між балансовою вартістю активів підприємства та його звичайною вартістю, як цілісного майнового комплексу, що виникає внаслідок використання кращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів (робіт, послуг), нових технологій тощо. Вартість гудвілу не підлягає амортизації і не враховується у визначенні валових витрат платника податку (п.1.7.)
8.	Депозит (вклад)	Кошти, які надаються фізичними чи юридичними особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на строк та під процент. Залучення депозитів може здійснюватися у формі випуску (емісії) ощадних (депозитних) сертифікатів. Правила здійснення депозитних операцій встановлюються: для банківських депозитів – Національним банком України відповідно до законодавства; для депозитів (внесків) до інших фінансових установ – державним органом, визначеним законом.

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
		До депозитів не належать суми завдатку, внесеного як забезпечення договірних зобов'язань однієї сторони договору перед іншою (п.1.13.)
9.	<p>Дериватив</p> <p>9.1. Опціон</p> <p>9.2. Форвардний контракт</p> <p>9.3. Ф'ючерсний контракт</p>	<p>Стандартний документ, що засвідчує право та/або зобов'язання придбати або продати цінні папери, матеріальні або нематеріальні активи, а також кошти на визначених ним умовах у майбутньому. Стандартна (типова) форма деривативів та порядок їх випуску та обігу встановлюються законодавством (п. 1.5.)</p> <p>Стандартний документ, який засвідчує право придбати (продати) цінні папери (товари, кошти) на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією ціни на час укладення такого опціону або на час такого придбання за рішенням сторін контракту (п.1.5.3.)</p> <p>Стандартний документ, який засвідчує зобов'язання особи придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією цін такого продажу під час укладення такого форвардного контракту.</p> <p>Стандартний документ, який засвідчує зобов'язання придбати (продати) цінні папери, товари або кошти у визначений час та на визначених умовах у майбутньому, з фіксацією цін на момент виконання зобов'язань сторонами контракту (п. 1.5.2.)</p>
10.	Дериватив фондовий	Стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити цінний папір на обумовлених умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу фондових деривативів встановлюються державним органом, на який покладаються функції регулювання ринку цінних паперів (п. 1.5.4.а.)
11.	Дериватив валютний	Стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити валютну цінність на обумовлених умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу валютних деривативів устанавлюються Національним банком України (п.1.5.4.б.)
12.	Дериватив товарний	Стандартний документ, який засвідчує право продати та/або купити біржовий товар (крім цінних паперів) на обумовлених стандартних умовах у майбутньому. Правила випуску та обігу товарних деривативів устанавлюються органом, на який покладаються функції регулювання товарного біржового ринку (п.1.5.4.в.)
13.	Дивіденд	Платіж, який здійснюється юридичною особою – емітентом

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
		корпоративних прав чи інвестиційних сертифікатів на користь власника таких корпоративних прав (інвестиційних сертифікатів) у зв'язку з розподілом частини прибутку такого емітента, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку (п. 1.9.)
14.	Договір довгострокового страхування життя	Договір страхування життя строком на 10 років і більше, який містить умову сплати страхових внесків (платежів, премій) протягом не менш як 5 років та передбачає страхову виплату, якщо застрахована особа дожила до закінчення строку дії договору страхування чи події, передбаченої у договорі страхування, або досягла віку, визначеного договором. (п.1.37.)
15.	Емісійний дохід	Сума перевищення надходжень, отриманих емітентом від продажу власних акцій або інших корпоративних прав та інвестиційних сертифікатів, над номінальною вартістю таких акцій або інших корпоративних прав та інвестиційних сертифікатів (при їх первинному розміщенні), або над ціною зворотного викупу при повторному розміщенні інвестиційних сертифікатів та акцій інвестиційних фондів (п.1.27.)
16.	Звичайна процентна ставка за депозит	Процентна ставка, що встановлюється залежно від строків та розміру депозиту за рішенням платника податку, яке має бути оприлюдненом та встановлювати однакові правила щодо укладення депозитного договору з будь-якими категоріями осіб з урахуванням обмежень, установлених законом (п.1.20.7.)
17.	Звичайна ціна	<p>Якщо цим пунктом не встановлено інше, звичайною вважається ціна товарів (робіт, послуг), визначена сторонами договору. Якщо не доведено зворотне, вважається, що така звичайна ціна відповідає рівню справедливих ринкових цін (п.1.20.)</p> <p>Товари (роботи, послуги), що мають однакові характерні для них основні ознаки. Під час визначення ідентичності товарів беруться до уваги, зокрема, їх фізичні характеристики, які не впливають на їх якісні характеристики і не мають суттєвого значення для визначення ознак товару, якість і репутація на ринку, країна походження та виробник. Незначні відмінності в їх зовнішньому вигляді можуть не враховуватися (п.1.20.1.)</p> <p>Товари (роботи, послуги), які не є ідентичними, мають подібні характеристики і складаються зі схожих компонентів, що дозволяє їм виконувати однакові функції та (або) бути взаємозамінними. Під час визначення однорідності товарів (робіт, послуг) беруться до уваги, зокрема, їх якість, наявність товарного знака, репутація на ринку, країна походження та виробник (п.1.20.1.)</p> <p>Сфера обігу товарів (робіт, послуг), яка визначається виходячи з можливості покупця (продавця) реально і без значних додаткових витрат придбати (продати) товар (роботу, послугу) на найближчій стосовно будь-якої із сторін договору території (п.1.20.1.)</p> <p>Це ціна, за якою товари (роботи, послуги) передаються іншому власнику за умови, що продавець бажає передати такі товари</p>
17.1	Ідентичні товари (роботи, послуги)	
17.2	Однорідні товари (роботи, послуги)	

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
17.3 .	Ринок товарів (робіт, послуг) Справедлива ринкова ціна	(роботи, послуги), а покупець бажає їх отримати за відсутності будь-якого примусу, обидві сторони є взаємно незалежними юридично та фактично, володіють достатньою інформацією про такі товари (роботи, послуги), а також ціни, які склалися на ринку ідентичних (а за їх відсутності — однорідних) товарів (робіт, послуг) (п.1.20.1.)
17.4 .		
18.	Інвестиції капітальні	Господарська операція, яка передбачає придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних фондів та нематеріальних активів, які підлягають амортизації згідно з цим Законом (п.1.28.1.)
19. 19.1 .	Інвестиції фінансові Портфельна інвестиція	Господарська операція, яка передбачає придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та інших фінансових інструментів (п.1.28.2.). Господарська операція, яка передбачає придбання цінних паперів, деривативів та інших фінансових активів за кошти на фондовому ринку (за винятком операцій із скупівлі акцій як безпосередньо платником податку, так і пов'язаними з ним особами, в обсягах, що перевищують 50 відсотків загальної суми акцій, емітованих іншою юридичною особою, які належать до прямих інвестицій) (п. 1.28.2.) Господарська операція, яка передбачає внесення коштів або майна до статутного фонду юридичної особи в обмін на корпоративні права, емітовані такою юридичною особою (п. 1.28.2.)

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
19.2	Пряма інвестиція	
20.	Інвестиція	Господарська операція, яка передбачає придбання основних фондів нематеріальних активів, корпоративних прав та цінних паперів в обмін на кошти або майно. Інвестиції поділяються на капітальні, фінансові та реінвестиції (п.1.28.)
21.	Інжиніринг	Надання послуг (виконання робіт) зі складання технічних завдань, проведення наукових досліджень, складання проектних пропозицій, проведення техніко-економічних обстежень та інженерно-розвідувальних робіт з будівництва об'єктів, розробка технічної документації, проектування та конструкторське опрацювання об'єктів техніки і технології, консультації та авторський нагляд під час монтажних та пусконаладжувальних робіт, а також консультації економічного, фінансового або іншого характеру, пов'язані з такими послугами (роботами) (п.1.36.)
22.	Інститути спільного інвестування (ІСІ)	Інвестиційні фонди та взаємні фонди інвестиційних компаній, корпоративні інвестиційні фонди та пайові інвестиційні фонди, що створені відповідно до законодавства (п.1.34.)
23.	Іпотечний сертифікат	Особливий вид цінного паперу, забезпечений іпотечними активами або іпотеками відповідно до закону (п. 1.39.)
24.	Консолідований іпотечний борг	Зобов'язання за договорами про іпотечний кредит, реформовані кредитодавцем відповідно до закону (п. 1.40.)
25.	Корпоративні права	Право власності на статутний фонд (капітал) юридичної особи або його частку (пай), включаючи права на управління, отримання відповідної частки прибутку такої юридичної особи, а також активів у разі її ліквідації відповідно до чинного законодавства, незалежно від того, чи створена така юридична особа у формі господарського товариства, підприємства, заснованого на власності однієї юридичної або фізичної особи, або в інших організаційно-правових формах (п. 1.8.)
26.	Кошти	Гривня або іноземна валюта (п. 1.3.)
27.	Кредит	Кошти та матеріальні цінності, які надаються резидентами або нерезидентами у користування юридичним або фізичним особам на визначений строк та під процент (п. 1.11.)
27.1	Інвестиційний податковий кредит	Це відстрочка плати податку на прибуток, що надається суб'єкту підприємницької діяльності на визначений строк з метою збільшення його фінансових ресурсів для здійснення інноваційних програм, з наступною компенсацією відстрочених сум у вигляді додаткових надходжень податку через загальне зростання прибутку, що буде отримано внаслідок реалізації інноваційних програм (п.1.11.4.)

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
27.2	Кредит під цінні папери, що засвідчують відносини позики Товарний кредит Фінансовий кредит	<p>Кошти, які залучаються юридичною особою — боржником (дебітором) від інших юридичних або фізичних осіб як компенсація вартості випущених (емітованих) таким дебітором облігацій або депозитних сертифікатів (п.1.11.3.)</p> <p>Товари, які передаються резидентом або нерезидентом у власність юридичним чи фізичним особам на умовах угоди, що передбачає відстрочення кінцевого розрахунку на визначений строк та під процент. (п.1.11.2.)</p> <p>Кошти, які надаються банком-резидентом або нерезидентом, кваліфікованим як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами і нерезидентами, які мають статус небанківських фінансових установ, згідно з відповідним законодавством, а також іноземними урядами або його офіційними агентствами чи міжнародними фінансовими організаціями та іншими кредиторами-нерезидентами у позику юридичній або фізичній особі на визначений строк, для цільового використання та під процент (п. 1.11.1.)</p>
27.3		
27.4		
28.	Лізингова (орендна) операція	<p>Господарська операція (крім операцій з фрахтування (чартеру) морських суден та інших транспортних засобів) фізичної чи юридичної особи (орендодавця), що передбачає надання основних фондів або землі у користування іншим фізичним чи юридичним особам (орендарям) за орендну плату та на визначений строк. Операції з лізингу (оренди) цілих майнових комплексів державних підприємств регулюються відповідним законодавством (п. 1.18.)</p> <p>Господарська операція, яка передбачає надання жилого будинку або квартири її власником у користування іншій фізичній чи юридичній особі на визначений строк або безстрокового, для цільового</p>

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
28.1	Оренда жилих приміщень	<p>використання та за орендну плату (п. 1.18.5.)</p> <p>Господарська операція фізичної чи юридичної особи, що передбачає продаж основних фондів фінансовій організації з одночасним зворотним отриманням таких основних фондів такою фізичною чи юридичною особою в оперативний або фінансовий лізинг (п.1.18.3.)</p>
28.2	Зворотний лізинг (оренда)	<p>Господарська операція фізичної або юридичної особи, що передбачає відповідно до договору оперативного лізингу (оренди) передання орендарю майна, що підпадає під визначення основного фонду згідно із статтею 8 цього Закону, придбаного або виготовленого орендодавцем на умовах інших, ніж передбачаються фінансовим лізингом (орендою) (п. 1.18.1.)</p>
28.3	Оперативний лізинг (оренда)	<p>Господарська операція, яка передбачає надання орендодавцем землі у користування іншій юридичній або фізичній особі на визначений строк, за цільовим призначенням та за орендну плату (п.1.18.4.)</p>
28.3	Оренда землі	<p>Господарська операція фізичної або юридичної особи, яка передбачає відповідно до договору фінансового лізингу (оренди) передання орендарю майна, що підпадає під визначення основного фонду згідно із статтею 8 цього Закону, придбаного або виготовленого орендодавцем, а також усіх ризиків та винагород, пов'язаних з правом користування та володіння об'єктом лізингу. Лізинг (оренда) вважається фінансовим, якщо лізинговий (орендний) договір містить одну з таких умов:</p> <p>- об'єкт лізингу передається на строк, протягом якого амортизується не менше 75 відсотків його первісної вартості за нормами амортизації, визначеними статтею 8 цього Закону, та орендар зобов'язаний придбати об'єкт лізингу у власність протягом строку дії лізингового договору або в момент його закінчення за ціною, визначеною у такому лізинговому договорі;</p>
28.4	Фінансовий лізинг (оренда)	<p>- сума лізингових (орендних) платежів з початку строку оренди дорівнює або перевищує первісну вартість об'єкта лізингу;</p> <p>- якщо у лізинг передається об'єкт, що перебував у складі основних фондів лізингодавця протягом строку перших 50 відсотків амортизації його первісної вартості, загальна сума лізингових платежів має дорівнювати або бути більшою 90 відсотків від звичайної ціни на такий об'єкт лізингу, діючої на початок строку дії лізингового договору, збільшеної на суму процентів, розрахованих виходячи з облікової ставки Національного банку України, визначеної на дату початку дії лізингового договору на весь його строк;</p> <p>- майно, яке передається у фінансовий лізинг, є виготовленим за замовленням лізингоотримувача (орендаря) та після закінчення дії лізингового договору не може бути використаним іншими особами, крім лізингоотримувача (орендаря), виходячи з його технологічних та якісних характеристик (п.1.18.2.).</p>

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
28.5		
29.	Ломбардна операція	Операція фізичних чи юридичних осіб з отримання коштів від юридичної особи, кваліфікованої як фінансова установа згідно із законодавством України, під заставу товарів або валютних цінностей. Ломбардні операції є різновидом кредиту під заставу (п.1.14.)
30.	Матеріальний актив	Основні фонди та оборотні активи у будь-якому виді, що відрізняється від коштів, цінних паперів, деривативів та нематеріальних активів (п. 1.1)
31.	Нематеріальний актив	Об'єкти інтелектуальної, в тому числі промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані у порядку, встановленому відповідним законодавством, об'єктом права власності платника податку (п. 1.2)
32.	Нерезиденти	<p>юридичні особи та суб'єкти господарської діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо) з місцезнаходженням за межами України, які створені та здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства іншої держави</p> <p>Розташовані на території України дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва іноземних держав, міжнародні організації та їх представництва, що мають дипломатичні привілеї та імунітет, а також представництва інших іноземних організацій і фірм, які не здійснюють господарської діяльності відповідно до законодавства України (п.1.16.)</p>
33.	Пов'язана особа	<p>Особа, що відповідає будь-якій з наведених нижче ознак:</p> <p>— юридична особа, яка здійснює контроль над платником податку, або контролюється таким платником податку, або перебуває під спільним контролем з таким платником податку;</p> <p>— фізична особа або члени сім'ї фізичної особи, які здійснюють контроль над платником податку. Членами сім'ї фізичної особи вважаються її чоловік або дружина, прямі родичі (діти або батьки) як фізичної особи, так і її чоловіка або дружини, а також чоловік або дружина будь-якого прямого родича фізичної особи або її чоловіка (дружини);</p> <p>— посадова особа платника податку, уповноважена здійснювати від імені платника податку юридичні дії, спрямовані на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, а також члени її сім'ї (п. 1.26.)</p>
34.	Продаж результатів робіт (послуг)	Будь-які операції цивільно-правового характеру з надання результатів робіт (послуг), з надання права на користування або на розпорядження товарами, у тому числі нематеріальними активами та іншими ніж товари, об'єктами власності за компенсацію, а також операції з безоплатного надання результатів робіт (послуг). Продаж результатів робіт (послуг) включає, зокрема, надання права на користування товарами у межах договорів лізингу (оренди), продаж, передачу права на підставі авторських або ліцензійних договорів, а також інші способи передачі об'єктів авторського права, патентів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної, в тому числі промислової, власності (п.1.31.)

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
35.	Продаж товарів	<p>Будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію, незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів.</p> <p>Не вважаються продажем операції з надання товарів у межах договорів комісії, схову (відповідального зберігання), доручення, інших цивільно-правових договорів, які не передбачають передачу прав власності на такі товари (п.1.31.)</p>
36.	Проценти	<p>Дохід, який сплачується (нараховується) позичальником на користь кредитора у вигляді плати за використання залучених на визначений строк коштів або майна. До процентів включаються:</p> <ul style="list-style-type: none"> — платіж за використання коштів або товарів (робіт послуг), отриманих у кредит; — платіж за використання коштів, залучених у депозит; — платіж за придбання товарів у розстрочку. <p>Проценти нараховуються у вигляді відсотків на основну суму заборгованості або фіксованих сум. У разі коли залучення коштів здійснюється шляхом продажу облігацій, казначейських зобов'язань або ощадних (депозитних) сертифікатів, емітованих позичальником, сума процентів визначається шляхом нарахування відсотків на номінал такого цінного паперу, виплати фіксованої премії чи виграшу або шляхом визначення різниці між ціною розміщення та ціною погашення такого цінного паперу (сума дисконту).</p> <p>Платежі за іншими цивільно-правовими договорами, незалежно від того, чи встановлені вони в абсолютних (фіксованих) цінах або у відсотках до суми договору або до іншої вартісної бази, не є процентами (п.1.10)</p>
37.	Резиденти	<p>Юридичні особи та суб'єкти господарської діяльності України, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), які створені та здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням на її території.</p> <p>Дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет, а також філії і представництва підприємств та організацій України за кордоном, що не здійснюють господарської діяльності (п. 1.15.)</p>
38.	Реінвестиція	<p>Господарську операцію, яка передбачає здійснення капітальних або фінансових інвестицій за рахунок доходу (прибутку), отриманого від інвестиційних операцій (п.1.28.3.)</p>
39.	Роялті	<p>Платежі будь-якого виду, одержані як винагорода за користування або за надання права на користування будь-яким авторським правом на літературні твори, твори мистецтва або науки, включаючи комп'ютерні програми, інші записи на носіях інформації, відео- або аудіокасети, кінематографічні фільми або плівки для радіо- чи телевізійного мовлення; за придбання будь-якого патенту, зареєстрованого знака на товари і послуги чи торгової марки, дизайну, секретного креслення, моделі, формули, процесу, права на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового</p>

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
		досвіду (ноу-хау) (п.1.30.)
40.	Товари	Матеріальні та нематеріальні активи, а також цінні папери та деривативи, що використовуються у будь-яких операціях, крім операцій з їх випуску (емісії) та погашення (п.1.6.)
41.	Торгівля у розстрочку	<p>Господарська операція, яка передбачає продаж резидентом або нерезидентом товарів фізичним чи юридичним особам на умовах розстрочення кінцевого розрахунку, на визначений строк та під процент.</p> <p>Торгівля у розстрочку передбачає передачу товарів у розпорядження покупця в момент здійснення першого внеску (завдатку) з передачею права власності на такі товари після кінцевого розрахунку.</p> <p>Правила торгівлі у розстрочку фізичним особам, які не є платниками цього податку, встановлюються Кабінетом Міністрів України (п.1.12.)</p>
42.1	Безповоротна фінансова допомога	<p>Безповоротна фінансова допомога або поворотна фінансова допомога. (п.1.22)</p> <p>— сума коштів, передана платнику податку згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами, які не передбачають відповідної компенсації чи повернення таких коштів (за винятком бюджетних дотацій і субсидій), або без укладання таких угод;</p> <p>— сума безнадійної заборгованості, відшкодована кредитором позичальником після її списання, якщо така безнадійна заборгованість була попередньо включена до складу валових витрат кредитора;</p> <p>— сума заборгованості платника податку перед іншою юридичною чи фізичною особою, що залишилася нестягнутою після закінчення строку позовної давності;</p> <p>— основна сума кредиту або депозиту, наданих платнику податку без встановлення строків повернення такої основної суми, за винятком кредитів, наданих під безстрокові облігації, та депозитів до запитання у банківських установах, а також сума процентів, нарахованих на таку основну суму, але не сплачених(списаних);</p> <p>— сума процентів, умовно нарахованих на суму поворотної фінансової допомоги, що залишається неповерненою на кінець звітного періоду, у розмірі облікової ставки Національного банку України, розрахованої за кожний день фактичного використання такої поворотної фінансової допомоги (п.1.22.1.)</p> <p>Це сума коштів, передана платнику податку у користування на визначений строк відповідно до договорів, які не передбачають нарахування процентів або надання інших видів компенсацій як плати за користування такими коштами (п. 1.22.2.)</p>

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про прибуток [8]
1	2	3
42.2	Поворотна фінансова допомога	
43.	Фрахт	<p>Винагорода (компенсація), що сплачується за договорами перевезення, найму або піднайму судна або транспортного засобу (їх частин) для цілей:</p> <p>— перевезення вантажів та пасажирів морськими або повітряними суднами;</p> <p>— перевезення вантажів залізничним або автомобільним транспортом</p> <p>(п. 1.35.1.)</p>
44.	Цінний папір	Документ, що засвідчує право володіння або відносини позики та відповідає вимогам, установленим законодавством про цінні папери (п. 1.4.)

Додаток 7

Таблиця 2

Методика підготовки Декларації з податку на прибуток підприємства

Код ряд.	Назва рядка	Методика підготовки [42]
01	“Валовий дохід від усіх видів діяльності”, у тому числі:	Сума рядків 01.1-01.6 - скоригований валовий дохід
01.1.	“Доходи від продажу товарів (робіт, послуг)”	Загальні доходи від продажу товарів (робіт, послуг), у тому числі допоміжних та обслуговуючих виробництв
01.2.	„Приріст балансової вартості запасів”	Заповнюються на підставі даних таблиці 1 “Розрахунок приросту (убутку) балансової вартості запасів” додатка К1/1. Вартість оплачених, але не отриманих запасів, до приросту запасів покупця не входить. Вартість запасів, використаних не в господарській діяльності, не братиме участі в убутку, оскільки використання таких запасів не повинно збільшувати валові витрати. Якщо в колонці 6 буде отримано додатне значення - це означатиме убуток балансової вартості запасів, що переноситься у ряд. 04.2 декларації без зміни знака.
01.3.	„Доходи виконання довгострокових договорів”	Заповнюються на підставі даних таблиці 1 “Доходи та витрати, пов’язані з виконанням довгострокових договорів” додатка К2 і зазначається у п. 7.10 ст.7
01.4.	„Прибуток операцій з цінними паперами, фондовими та товарними деривативами”	Заповнюється на підставі даних додатка К3 “Розрахунок фінансових результатів операцій з цінними паперами, корпоративними правами і деривативами”. Відповідно до п.п.7.6.1 п. 7.6 ст.7 Закону про прибуток, платники податку ведуть окремий податковий облік фінансових результатів операцій з цінними паперами і деривативами в розрізі окремих видів цінних паперів, а також фондових та товарних деривативів. Від’ємний фінансовий результат від операцій з кожним з видів цінних паперів переноситься на зменшення фінансових результатів від операцій з цінними паперами такого ж виду майбутніх звітних періодів без обмежень аж до повного його погашення. Перевищення доходів над витратами від операцій з кожним з видів цінних паперів вважається прибутком і входить до валових доходів
01.5.	„Прибуток операцій з землею”	Заповнюється на підставі даних табл. 4 “Прибуток від продажу землі” додатка К1/1. Прибуток від продажу земельної ділянки відноситься до валових доходів. Отриманий збиток (коли витрати на придбання перевищили доходи від продажу) не відносяться до валових витрат і покриваються за рахунок власних джерел
01.6.	„Інші доходи, крім визначених у 01.1 ÷ 01.5”	Зазначаються всі інші, не згадані вище, доходи, а саме: доходи від операцій, передбачених ст. 7 Закону про прибуток, доходи від спільної діяльності та у вигляді дивідендів, отриманих від нерезидентів, процентів, роялті, володіння борговими вимогами, а також доходів від здійснення операцій лізингу (оренди), доходи з інших джерел
02	„Коригування валових доходів”, у тому числі: (± 02.1 ± 02.2 + 02.3)	Формується шляхом арифметичного сумування рядків 02.1, 02.2 та 02.3 і може мати як додатне, так і від’ємне значення.
02.1.	„Зміна суми компенсації вартості	Формуються відповідно до п.5.10 Закону про прибуток, відповідно до якого в разі якщо після продажу товарів (робіт,

Код ряд.	Назва рядка	Методика підготовки [42]
	товарів (робіт, послуг) здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи перерахунок у випадках повернення проданих товарів чи права власності на такі товари (результати робіт, послуг) продавцю, платник податку – продавець та платник податку – покупець здійснюють відповідний перерахунок валових доходів або валових витрат (балансової вартості основних фондів) у звітному періоді, в якому сталося така зміна суми компенсації	
02.2.	„Самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів”	Призначений для коригування доходів, не врахованих або зайво врахованих у попередніх періодах. Таке виправлення помилки, якщо воно призвело до зниження податкового зобов'язання минулого періоду, повинно супроводжуватися самостійним нарахуванням штрафу в розмірі 5 відсотків від суми недоплати, який зазначається у ряд. 22, а також п.п.4.1.5 п.4.1 ст.4
02.3.	„Врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості ”	Заповнюються разом з додатком К4 “Урегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості”
03	„Скоригований валовий дохід,, (01 ± 02)	Є арифметичною сумою рядків 01 та 02 (останній з яких може бути зі знаком “мінус”)
04	„Валові витрати”, у тому числі:	Є сумою рядків 04.1-04.12 і вміщує всі валові витрати підприємства, крім тих, що належать до категорії коригувальних і зазначаються у ряд. 05, а також вказується у ст.5
04.1.	„Витрати на придбання товарів (робіт, послуг)”, крім визначених у 04.11	Включаються суми будь-яких витрат, сплачених (нарахованих) протягом звітного періоду у зв'язку з підготовкою, організацією, веденням виробництва, продажем продукції (робіт, послуг) і охороною праці, у тому числі витрати з придбання електричної енергії (включаючи реактивну) і зазначається у п.5.1, п.п.5.2.1 п. 5.2 ст.5
04.2.	„Убуток балансової вартості запасів”	У разі заповнення цього рядка складається таблиця 1 додатка К1/1. Показник із знаком “+” рядка А графи 6 зазначеної таблиці переноситься у ряд. 04.2 декларації без знака і вказується у п. 5.9 ст.5
04.3.	„Витрати на оплату праці”	Відображаються витрати на оплату праці відповідно до п. 5.6 ст. 5, а також витрати на виплату дивідендів на користь фізичних осіб (у тому числі нерезидентів) за акціями (іншими корпоративними правами), які мають статус привілейованих або інший статус, що передбачає виплату фіксованого розміру дивідендів чи суми, яка є більшою за суму виплат, розраховану на будь-яку іншу акцію (корпоративне право), емітовану таким платником податку, відповідно до п.п.7.8.7 п.7.8 ст.7 Закону про прибуток.
04.4.	„Сума страхового збору (внесків) до фондів державного загальнообов'язкового страхування „	Зазначаються суми збору на обов'язкове державне пенсійне страхування та внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (п.п. 5.7.1 п.5.7 ст.5 Закону про прибуток)

Код ряд.	Назва рядка	Методика підготовки [42]
04.5.	„Сума внесків на довгострокове страхування життя, недержавне пенсійне забезпечення”	Закон дозволяє віднести до складу валових витрат суму фактично сплачених страхових платежів (на довгострокове страхування життя та додаткове пенсійне страхування) на користь найманого працівника у розмірі не більше 15 відсотків заробітної плати, отриманої таким працівником, а додаток – у розмірі 15 відсотків від фонду оплати праці усіх працівників, на користь яких сплачуються такі внески.
04.6.	Сума податків, зборів (обов'язкових платежів), крім визначених у 04.4	Розрахувати можна за допомогою річного додатку Р2 “Сума нарахованих податків, зборів (обов'язкових платежів), що включаються до складу валових витрат”. В основному до додатка ввійшли всі загальнодержавні податки і збори (обов'язкові платежі), визначені ст. 14 і 15 Закону України “Про систему оподаткування”
04.7.	Витрати, пов'язані з виконанням довгострокових договорів	Зазначаються витрати виконавця у звітному періоді, визначені на рівні фактично оплачених (нарахованих) витрат, пов'язаних з виконанням довгострокового договору в звітному періоді; заповнюються на підставі даних табл. 1 “Доходи та витрати, пов'язані з виконанням довгострокових договорів” додатка К2 (п.7.10 ст.7).
04.8.	Добровільне перерахування коштів, передача товарів (робіт, послуг)	Відповідно до річного додатку (необов'язковий для квартальної Декларації) Р3 “Витрати на добровільне перерахування коштів, передачу товарів (робіт, послуг)” (п.п.5.2.2-5.2.3, 5.2.11,5.2.13, 5.2.17 п.5.2 ст.5)
04.9.	Від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року	п.6.1 ст.6 з урахуванням п.11 Перехідних положень Закону №349 (349-15)
04.10.	Витрати на поліпшення основних фондів та нафтогазових свердловин	Заповнюється на підставі даних табл. 3 “Витрати на поліпшення основних фондів, що включаються до складу валових витрат” додатка К1/1 і табл. 2 “Витрати на поліпшення нафтогазових свердловин, що включаються до складу валових витрат” додатка К1/2
04.11.	85 % витрат від вартості товарів (робіт, послуг), придбаних у офшорних нерезидентів	Допоможе заповнити складання додатка Р4 “Розрахунок валових витрат при здійсненні операцій з нерезидентом, що має офшорний статус”. Відповідно до п. 18.3 ст. 18 Закону про прибуток, тільки 85 відсотків витрат на оплату товарів (робіт, послуг) на користь офшорних нерезидентів входять до валових витрат.
04.12.	Сума витрат зі страхування (крім витрат з довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного забезпечення)	Зазначаються всі інші витрати, не згадані вище, з посиланням на норми Закону про прибуток, перелічені у поясненні до цього рядка у Порядку складання декларації (п.п. 5.4.6 п.5.4. ст.5).
04.13.	Інші витрати, крім визначених у 04.1 ÷ 04.12	Відображається у ст.5; ст.7; п.8.1.4 п.8.1, п.п.8.3.7 п.8.3, п.8.4.3, 8.4.7, 8.4.8, 8.4.10 п.8.4, 8.9.4 п.8.9 ст.8; п.9.5, 9.6 ст.9, п.22.25 ст.22
05	Коригування валових витрат, у тому	Формується шляхом арифметичного сумування рядків 05.1-

		Методика підготовки [42]
Код ряд.	Назва рядка	
	числі: $(\pm 05.1 \pm 05.2 + 05.3)$	05.3 і може мати як додатне, так і від'ємне значення.
05.1.	Зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)	Формуються відповідно до п.5.10 Закону про прибуток, відповідно до якого в разі якщо після продажу товарів (робіт, послуг) здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи перерахунок у випадках повернення проданих товарів чи права власності на такі товари (результати робіт, послуг) продавцю, платник податку – продавець та платник податку – покупець здійснюють відповідний перерахунок валових доходів або валових витрат (балансової вартості основних фондів) у звітному періоді, в якому сталося така зміна суми компенсації
05.2.	Самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів	Призначений для користування витрат, не врахованих або зайво врахованих у попередніх періодах. Таке виправлення помилки, якщо воно призвело до зниження податкового зобов'язання минулого періоду, повинно супроводжуватися самостійним нарахуванням штрафу (п.п.5.2.7 п.5.2 ст.5 Закону про прибуток)
05.3.	Врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості	Заповнюються разом з додатком К4 "Урегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості"
06	Скориговані валові витрати	Вираховується арифметично шляхом сумування рядків 04 і 05 (останній з яких може бути зі знаком "мінус")
07	Сума амортизаційних відрахувань	Заповнюється на підставі даних табл. 2 "Розрахунок амортизаційних відрахувань" додатка К1/1 та табл. 1 "Розрахунок амортизації витрат, пов'язаних з видобутком корисних копалин" додатка К1/2.
08	Об'єкт оподаткування позитивний (+) від'ємний (-) $((\pm 03 - (\pm 06) - 07)$	Вираховується шляхом віднімання від рядка 03 рядків 06 і 07. Може мати як додатне, так і від'ємне значення
09	Балансові збитки, не компенсовані прибутками	Вказується від'ємне значення об'єкта оподаткування, визначене на підставі результатів інвентаризації балансових збитків
10	Прибуток, звільнений від оподаткування	Заповнюється на підставі додатка К5 "Розрахунок прибутку, що звільняється від оподаткування". Якщо у платника є право на звільнення від оподаткування прибутку (частини прибутку) підприємства, то це право слід відобразити в розрізі норм законодавства, які надають право на пільгове оподаткування
11	Прибуток, що підлягає оподаткуванню, у тому числі: $(08 - 09 - 10)$	Вираховується шляхом віднімання від рядка 08 рядків 09 і 10

Код ряд.	Назва рядка	Методика підготовки [42]
11.1.	за базовою ставкою	Сума, яку слід оподаткувати за ставкою 25 відсотків
11.2.	за пільговою ставкою* %	Слід зазначити розмір пільгової ставки, за якою платник має право оподаткувати частину прибутку, а саме у п. 7.13, п. 7.14, ст.7, п.18.1 ст.18, п.22.5 ст.22
12	Нарахована сума податку, у тому числі:	Утворюється шляхом сумування рядків 12.1 і 12.2 і заповнюється у разі отримання позитивного значення об'єкта оподаткування
12.1.	за базовою ставкою	Показує нараховану суму податку, обчислену виходячи з оподаткування прибутку за ставкою 25 відсотків
12.2.	за пільговою ставкою	Показує нараховану суму податку, обчислену, виходячи з оподаткування прибутку за пільговою ставкою, п. 7.13, п. 7.14 ст.7, п.18.1 ст.18, п.22.5 ст.22
13	Зменшення нарахованої суми податку	Заповнюється на підставі даних додатка К6 "Зменшення нарахованої суми податку". Насамперед, нараховану суму податку слід зменшити відповідно до п.16.3 ст. 16 Закону про прибуток на суму вартості торгових патентів, придбаних у звітному періоді, сплаченого податку на дивіденди та ін.
14	Податкове зобов'язання звітної періоду (12 - 13)	Визначається розрахунково як різниця рядків 12 і 13 у разі отримання додатного значення цієї різниці
15	Сума нарахованого податку за попередній податковий період поточного року	Відображається у п.16.4 ст.16 Закону про прибуток
16	Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати)	Сума надміру сплаченого податку (переплати), яку платник вважає можливим врахувати у рахунок погашення податкового зобов'язання звітної періоду. Якщо платник хоче повернути цю суму на поточний рахунок з бюджету (у випадку, наприклад, нульового податкового зобов'язання звітної періоду) - відповідну суму переплати зазначається у ряд. 18
17	Сума податку до сплати (позитивне значення 14 - 15 - 16)	Є основним результатом складання декларації і декларує суму податкового зобов'язання минулого кварталу що підлягає погашенню протягом 50 календарних днів, наступних за звітним кварталом
18	Сума надміру сплаченого податку, яка підлягає поверненню	Вказується у п.16.16 ст.16, п.21.3 ст.21 Закону про прибуток
19	Суми податків, які утримуються при	Суми, які підлягають внесенню до бюджету відповідно до

		Методика підготовки [42]
Код ряд.	Назва рядка	
	виплаті доходів (прибутків)	окремих норм Закону про прибуток у спеціальному порядку
19.1.	з доходів фізичних осіб, нарахованих у вигляді процентів	Суми встановлених відсотків від отриманого виграшу (п.10.2 Закону про прибуток), а також п.9.2.2. п.9.2 ст. Закону №889
19.2.	з нерезидентів (крім 19.3)	Податок на репатріацію від виплачуваних нерезидентам доходів (п. 13.2 і 13.6 ст.13 Закону про прибуток).
19.3.	з фрахту	Податок у встановленому розмірі від вартості фрахту (п. 13.5 Закону про прибуток).
20	Авансові внески, нараховані на суму дивідендів та прирівняних до них платежів	Суми авансових внесків податку на прибуток, нарахованих (сплачених) при виплаті дивідендів (п. 7.8.2 п.7.8 ст.7, п.п.7.9.4 п.7.9 ст.7 Закону про прибуток).
21	Дивіденди та прирівняні до них платежі, що сплачуються до бюджету	Частина прибутку державних не корпоратизованих, казенних і комунальних підприємств, що вилучається на користь відповідного бюджету
22	Сума штрафу, самостійно нарахованого	Слід заповнювати, якщо у складеній декларації заповнювався рядок 02.2 або 05.2, а виявлена помилка призвела до виникнення недоплати, на суму якої нараховується штраф
23	Пеня, нарахована у зв'язку з урегулюванням сумнівної (безнадійної) заборгованості	Заповнюються разом з додатком К4 "Урегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості"

Додаток 7

Таблиця 3

Підготовка Декларації з податку на прибуток (за даними господарських операцій підприємства, наведених в дод.6)

Розрахунок	
Алгоритм	Сума, грн.
2	3
Ряд. 01.1. «доходи від продажу товарів (робіт, послуг)» п.1. (операційна діяльність)+п.2.(операційна діяльність)+ п.3. (операційна діяльність)+ п.6. (операційна діяльність)+ п.8. (операційна діяльність)+ п.1. (інша звичайна діяльність)+ п.2 . (інша звичайна діяльність)	10000+7500+2000 +650+800+1000+ 3000=24950
Ряд. 01.2. «приріст балансової вартості запасів» п.7. (операційна діяльність)	100
Ряд. 01.6. «інші доходи, крім визначених у 01.1 + 01.5» п.2. (фінансова діяльність)	100
Ряд. 02.1. «міна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)» п.5. (операційна діяльність)	-500
Ряд. 04.1. «витрати на придбання товарів (робіт, послуг), крім визначених у 04.11» п.1. (витрати операційної діяльності)+п.2.(витрати операційної діяльності)+ п.3. (витрати операційної діяльності)+ п.5. (витрати операційної діяльності)	1000+500+400+20 0=2100
Ряд. 05.1. «зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)» п.7. (операційна діяльність)	-100
Ряд. 04.3. «витрати на оплату праці» п.10. (операційна діяльність)	2000
Ряд. 04.4. «сума страхового збору (внесків) до фондів державного загальнообов'язкового страхування» п.11. (операційна діяльність)	600
Ряд. 04.6. «сума податків, зборів (обов'язкових платежів), крім визначених у 04.4» п.9. (операційна діяльність)	300
Ряд. 04.13. «інші витрати, крім визначених у 04.1 + 04.12» п.8. (операційна діяльність)+ п.13. (фінансова діяльність)	300+400=700
Ряд. 07. «сума амортизаційних відрахувань» п.12. (операційна діяльність)	800

Підготовка Декларації з податку на прибуток

ПОКАЗНИКИ	Код рядка	Сума, грн.
1	2	3
Валовий дохід від усіх видів діяльності, у тому числі:	01	25150
доходи від продажу товарів (робіт, послуг)	01.1	24950
приріст балансової вартості запасів	01.2 K1	100
доходи від виконання довгострокових договорів	01.3 K2	-
прибуток від операцій з цінними паперами, фондовими та товарними деривативами	01.4 K3	-
прибуток від операцій з землею	01.5 K1	-
інші доходи, крім визначених у 01.1 ÷ 01.5	01.6	100
Коригування валових доходів, у тому числі: (± 02.1 ± 02.2 + 02.3)	02	-500
зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)	02.1	-500
самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів	02.2	-
врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості	02.3 K4	-
Скоригований валовий дохід (01 ± 02)	03	24650
Валові витрати, у тому числі:	04	5700
витрати на придбання товарів (робіт, послуг), крім визначених у 04.11	04.1	2100
убуток балансової вартості запасів	04.2 K1	
витрати на оплату праці	04.3	2000

ПОКАЗНИКИ	Код рядка	Сума, грн.
1	2	3
сума страхового збору (внесків) до фондів державного загальнообов'язкового страхування	04.4	600
сума внесків на довгострокове страхування життя, недержавне пенсійне забезпечення	04.5	-
сума податків, зборів (обов'язкових платежів), крім визначених у 04.4	04.6 P1	300
витрати, пов'язані з виконанням довгострокових договорів	04.7 K2	-
добровільне перерахування коштів, передача товарів (робіт, послуг)	04.8 P2	-
від'ємне значення об'єкта оподаткування попереднього податкового року	04.9	-
витрати на поліпшення основних фондів та нафтогазових свердловин	04.10 K1	-
85 % витрат від вартості товарів (робіт, послуг), придбаних у офшорних нерезидентів	04.11 P3	-
сума витрат зі страхування (крім витрат з довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного забезпечення, зазначених у р. 04.5 декларації)	04.12 K1/1	700
інші витрати, крім визначених у 04.1 ÷ 04.12	04.13	-
Коригування валових витрат, у тому числі: (± 05.1 ± 05.2 + 05.3)	05	-100
зміна суми компенсації вартості товарів (робіт, послуг)	05.1	-100
самостійно виявлені помилки за результатами минулих податкових періодів	05.2	-
врегулювання сумнівної (безнадійної) заборгованості	05.3 K4	-
Скориговані валові витрати (04 ± 05)	06	5600
Сума амортизаційних відрахувань	07 K1	800
Об'єкт оподаткування позитивний (+) від'ємний (-) ((± 03 - (± 06) - 07)	08	18250
Балансові збитки, не компенсовані прибутками до	09	-

ПОКАЗНИКИ	Код рядка	Сума, грн.
1	2	3
01.01.2003		
Прибуток, звільнений від оподаткування	10 К5	-
Прибуток, що підлягає оподаткуванню , у тому числі: (08 - 09 - 10)	11	18250
за базовою ставкою	11.1	18250
за пільговою ставкою* _____ %	11.2	-
Нарахована сума податку** , у тому числі:	12	4563
за базовою ставкою	12.1	4563
за пільговою ставкою	12.2	-
Зменшення нарахованої суми податку	13 К6	-
Податкове зобов'язання звітного періоду** (12 - 13)	14	4563
Сума нарахованого податку за попередній податковий період поточного року	15	-
Сума надміру сплаченого податку минулих податкових періодів (переплати)***	16	-
Сума податку до сплати (позитивне значення 14 - 15 - 16)	17	4563

Приклади тимчасових та постійних податкових різниць

№з/п	Доходи (витрати), які впливають на фінансовий результат та об'єкт оподаткування звітного періоду	Бухгалтерський облік операцій		Податкові різниці	
		Дт	Кт	постійні	тимчасові
1	2	3	4	5	6
	Доходи				
1.	Операційні доходи від реалізації товарів (робіт, послуг), крім реалізації бюджетним установам, без ПДВ (п.4.1.1 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»)				
	- з оплатою в звітному періоді або в наступних періодах	30,31,36	701-703		
	- з оплатою авансовими платежами	681	701-703		X
2.	Отримані аванси від покупців, без ПДВ	30,31	681		X
3.	Справедлива вартість безоплатно отриманих основних засобів (п.4.1.6 Закону про прибуток)	10	424		X
4.	Сума штрафних санкцій (п.4.1.6 Закону про прибуток):				
	- нарахованих в звітному періоді	373	715		X
	- одержаних в звітному періоді, нарахованих в попередньому	311	375		X
5.	Приріст балансової вартості запасів (крім п.5.9 Закону про прибуток)	позитивна різниця між залишками на рах.20-28 на кінець і початок звітного кварталу			X
6.	Одержана поворотна фінансова допомога від осіб, що не є платниками податку на прибуток, яка залишається неповерненою на кінець звітного періоду (п.4.1.6 Закону про прибуток)	30,31	685	X	
7.	Отримані підприємством суми дотацій з фондів державного соціального страхування (п.4.1.6 Закону про прибуток)	31	48		X
8.	Сума виручки від продажу основних фондів I групи та нематеріальних активів, без ПДВ (п.8.4.3 Закону про прибуток)				
	- за вирахуванням залишкової вартості активів, що реалізуються	742	793		

№з/п	Доходи (витрати), які впливають на фінансовий результат та об'єкт оподаткування звітного періоду	Бухгалтерський облік операцій		Податкові різниці	
		Дт	Кт	постійні	тимчасові
1	2	3	4	5	6
	- в розмірі залишкової вартості	972	793	X	
9.	Реалізація товарів (робіт, послуг) пов'язаним особам за договірними цінами, меншими за звичайні ціни, без ПДВ (п.7.4.1 Закону про прибуток)	30,31,36	701-703	X	
10.	Дивіденди, отримані від інших платників податку (п.4.2.11 Закону про прибуток)	311	731	X	
	Витрати				
1.	Попередня оплата за товари (роботи, послуги) для забезпечення виробничої діяльності та охорони праці (п.5.2.1)	371	311		X
2.	Одержано товарно-матеріальні цінності:				
	- оплачені в звітному періоді або в наступних періодах	20-28	631		
	- оплачені в попередніх періодах	20-28	631		X
3.	Списано дебіторську заборгованість, за якою підприємство не має права збільшити суму валових витрат (п.12.1.1 Закону про прибуток)	944,38	36,66,64	X	
4.	Списано вартість ремонтних робіт основних засобів, в результаті яких очікується збільшення майбутніх економічних вигод				
	- в межах 10% залишкової вартості всіх основних засобів на початок року (п.5.2.13 Закону про прибуток)	10	15\рем.	X	
	- в розмірах, що перевищують 10% залишкової вартості всіх основних засобів на початок року	10	15\рем.		
5.	Списано вартість ремонтних робіт основних засобів, в результаті яких не очікується збільшення майбутніх економічних вигод				
	- в межах 10% залишкової вартості всіх основних засобів на початок року (п.5.2.13 Закону про прибуток)	23,91-94	15\рем.		
	- в розмірах, що перевищують 10% залишкової вартості всіх основних засобів на початок року	23,91-94	15\рем.	X	
6.	Витрати на відрядження працівників (п.5.4.8 Закону про прибуток)				
	- в межах норм	91,92-94	372		

№з/п	Доходи (витрати), які впливають на фінансовий результат та об'єкт оподаткування звітного періоду	Бухгалтерський облік операцій		Податкові різниці	
		Дт	Кт	постійні	тимчасові
1	2	3	4	5	6
	- понад норм	91,92-94	372	X	
7.	Убуток балансової вартості запасів (крім п.5.9 Закону про прибуток)	від'ємна різниця залишків за рах.20-28 на кінець і початок звітного кварталу			X
8.	Одержані послуги невиробничого характеру з оплатою в звітних або наступних періодах, без ПДВ	91-94	631,685	X	
9.	Добровільно перераховано (передано) кошти (майно) неприбутковим організаціям в розмірі, що перевищує 5% оподаткованого прибутку попереднього звітного кварталу (п.5.2.13 Закону про прибуток)	949	20,21,685 ...	X	
10.	Списано запаси на проведення презентацій (п.п.5.3.1 Закону про прибуток)	949	20-28	X	
11.	Сплачена сума штрафів за рішенням сторін договору або відповідних органів (п.5.3.5 Закону про прибуток)	948	685	X	
12.	Повернення поворотної фінансової допомоги особі, що її надала (4.1.6 Закону про прибуток)	685	311	X	
13.	Витрати на гарантійний ремонт в розмірах, що перевищують 10% сукупної вартості таких товарів (п.5.4.3 Закону про прибуток)	93	661,65,20	X	
14.	Витрати на придбання ПММ для легкового автомобіля, що перевищують 50% загального розміру відповідних витрат за звітний період	92	203	X	
15.	Уцінка запасів (п.5.9 Закону про прибуток)	946	20-28		
16.	Нараховано:				
	- суму матеріальної допомоги, що звільняється від оподаткування (п.5.6.1 Закону про прибуток)	949	661	X	
	- суму перехідної відпустки	39	661		X
17.	Нараховано знос невиробничих основних засобів	949	131-132	X	
18.	Різниця між сумою амортизації, розрахованої за принципами П(С)БО 7 та ст.8 Закону про прибуток				X

Визначення основних термінів нормативного регулювання податку на додану вартість

№ з/п	Терміни	Визначення відповідно до Закону про ПДВ [9]
1	2	3.
1.	Особа	<p>Будь-яка з наведених нижче осіб, незалежно від того, чи є така особа резидентом чи ні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - суб'єкт підприємницької діяльності, в тому числі підприємство з іноземними інвестиціями, незалежно від форми та часу внесення цих інвестицій; - інша юридична особа, що не є суб'єктом підприємницької діяльності; фізична особа, яка здійснює діяльність, віднесена до підприємницької згідно із законодавством, або ввозить (пересилає) товари на митну територію України; - представництво нерезидента, що не має статусу юридичної особи
2.	Платник податку	Особа, яка згідно з цим Законом зобов'язана здійснювати утримання та внесення до бюджету податку, що сплачується покупцем, або особа, яка імпортує товари на митну територію України (п. 1.3. Закону)
3.	Поставка товарів	Будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за компенсацію незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатної поставки товарів (результатів робіт) та операції з передачі майна орендодавцем (лізингодавцем) на баланс орендаря (лізингоотримувача) згідно з договорами фінансової оренди (лізингу) або поставки майна згідно з будь-якими іншими договорами, умови яких передбачають відстрочення оплати та передачу права власності на таке майно не пізніше дати останнього платежу
4.	Поставка послуг	Будь-які операції цивільно-правового характеру з виконання робіт, надання послуг, надання права на користування або розпорядження товарами, у тому числі нематеріальними активами, а також з поставки будь-яких інших, ніж товари, об'єктів власності за компенсацію, а також операції з безоплатного виконання робіт, надання послуг
5.	Звітний (податковий) період	Період, за який платник податку зобов'язаний проводити розрахунки податку та сплачувати його до бюджету (п. 1.5 Закону)
6.	Податкове зобов'язання	Загальна сума податку на додану вартість, одержана (нарахована) платником податку в звітному (податковому) періоді, визначена згідно із ЗУ «Про податок на додану вартість» (п. 1.6 Закону)
7.	Податковий	Сума, на яку платник податку має право зменшити податкове

	кредит	зобов'язання звітного періоду (п.1.7 Закону)
8.	Бюджетне відшкодування	Сума, що підлягає поверненню платнику податку з бюджету у зв'язку з надмірною сплатою податку у випадках, визначених ЗУ «Про податок на додану вартість» (п. 1.8 Закону)
9.	Інкасація боргових вимог	Банківська послуга з отримання за дорученням клієнта коштів від боржника такого клієнта у рахунок погашення його боргу або акцепту по векселях, чеках, інших розрахункових і товарних документах (п.1.9 Закону)
10.	Факторинг	Операція з переуступки першим кредитором прав вимоги боргу третьої особи другому кредитору з попередньою або наступною компенсацією вартості такого боргу першому кредитору (п.1.10 Закону)
11.	Касовий метод	Метод податкового обліку, за яким дата виникнення податкових зобов'язань визначається як дата зарахування (отримання) коштів на банківський рахунок (у касу) платника податку або дата отримання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) ним товарів (послуг), а дата виникнення права на податковий кредит визначається як дата списання коштів з банківського рахунку (видачі з каси) платника податку або дата надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів (послуг)

Таблиця 2

Методика підготовки Декларації по ПДВ за даними господарських операцій підприємства

Код рядка	Назва рядка	Колонка		Розрахунок	Сума, грн.
		А (обсяги поставки без ПДВ)	Б (сума ПДВ)	Алгоритм	
1	2	3	4	5	6
I. Податкові зобов'язання					
1	Операції на митній території України, що оподатковуються за ставкою 20 відсотків, крім імпорту товарів	21500	4300	Податкові зобов'язання: п.1 (опер.д-сть) + п.2 (опер.д-сть) + п.3 (опер.д-сть) + п.1 (ін.звич.д-сть)	2000 + 1500 + 400 + 400 = 4300
5	Загальний обсяг поставки (сума)	21500	x		

Код рядка	Назва рядка	Колонка		Розрахунок	
		А (обсяги поставки без ПДВ)	Б (сума ПДВ)	Алгоритм	Сума, грн.
1	2	3	4	5	6
	значень з 1-го до 4-го рядка колонки А)				
5.1	З рядка 5 – загальний обсяг оподатковуваних операцій звітного періоду	21500	4300		
8	Коригування на основі попередніх звітних періодів (+ чи -) (у разі заповнення цього рядка обов'язковим є подання додатка 1 до декларації)	x	- 100	Коригування податкових зобов'язань: п.4 (опер.д-сть)	- 100
9	Усього податкових зобов'язань		4200		
II. Податковий кредит					
10.1	Підлягають оподаткуванню за ставкою 20 відсотків та нульовою ставкою	2300	460	Сума податкового кредиту: п.1 (опер.д-сть) + п.2 (опер.д-сть) + п.3 (опер.д-сть) + п.5 (опер.д-сть) + п.2 (ін.звич.д-сть)	200 + 100 + 80 + 40 + 40 = 420
16	Коригування податкового кредиту за попередні звітні періоди (у разі заповнення цього рядка обов'язковим є подання додатка 1 до декларації)	x	- 20	Коригування податкового кредиту: п.5 (опер.д-сть)	- 20

Код рядка	Назва рядка	Колонка		Розрахунок	
		А (обсяги поставки без ПДВ)	Б (сума ПДВ)	Алгоритм	Сума, грн.
1	2	3	4	5	6
17	Усього податкового кредиту (сума значень рядків (10.1 + 12.1 + 12.2 + 12.4 + 12.5 + 16 (- чи +) колонки Б	x	440		
III. Розрахунки з бюджетом за звітний період				Сума ПДВ	
18	Різниця між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту з ПДВ поточного звітного (податкового) періоду (рядок 9 – рядок 17):				
18.1	Позитивне значення (+)			3760	
20	Позитивне значення різниці між сумою податкового зобов'язання та сумою податкового кредиту поточного звітного (податкового) періоду (позитивне значення суми рядків 18 і 19)			3760	
27	Сума ПДВ, яка підлягає нарахуванню до сплати в бюджет за підсумками поточного звітного періоду			3760	

Таблиця 3

Розрахунок коригування сум ПДВ

грн.

№ з/п	Коригування податкових зобов'язань з податку на додану вартість, рядок 8	Сума ПДВ (+)	Сума ПДВ (-)
1	2	3	4
1	Повернення товару від покупця (накладна №-)		100
2			

3			
4			
5			
Усього до збільшення			x
Усього до зменшення		x	
Усього: рядок 8 (графа 3 + графа 4) -)		(+ або	- 100

Таблиця 4

грн.

№ з/п	Коригування податкового кредиту з податку на додану вартість, рядок 16	Сума ПДВ (+)	Сума ПДВ (-)
1	2	3	4
1	Повернення товару постачальникам (накладна №-)		40
2			
3			
4			
5			
Усього до збільшення			x
Усього до зменшення		x	
Усього: рядок 16 (графа 3 + графа 4) -)		(+ або	-40

Методика здійснення розрахунку сплати єдиного податку суб'єктом малого підприємництва – юридичною особою

Код рядка, назва	Алгоритм розрахунку
1	2
1. "Середньооблікова чисельність працюючих"	Середньооблікова чисельність працюючих для суб'єктів малого підприємництва, яка визначається за методикою, затвердженою органами статистики, з урахуванням усіх його працівників, у тому числі тих, що працюють за договорами та за сумісництвом, а також працівників представництв, філіалів, відділень та інших відособлених підрозділів
2. "Виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) без урахування акцизного збору"	Сума коштів, отриманих на розрахунковий рахунок або (та) в касу суб'єкта малого підприємництва
3. "Виручка від реалізації основних фондів"	Виручка, отримана суб'єктом малого підприємництва, у разі здійснення операцій з продажу основних фондів, яка визначається як різниця між сумою, отриманою від реалізації цих фондів, та їх залишковою вартістю на момент продажу
4. "Усього виручка від реалізації"	Загальна сума коштів, отримана на розрахунковий рахунок або (та) в касу суб'єкта малого підприємництва з урахуванням коштів, отриманих від реалізації основних фондів (рядок 2+рядок 3)
5. "Сума єдиного податку за ставкою ()"	Сума єдиного податку, яку необхідно сплатити не пізніше 20 числа місяця, що наступає за звітним (податковим) періодом
6. "Внески, нараховані на суму дивідендів"	Сума внесків, які платник єдиного податку зобов'язаний при виплаті дивідендів нараховувати та сплачувати до бюджету, до якого зараховується єдиний податок
7. "Сума самостійно виявлених помилок за результатами минулих податкових періодів"	Сума заниженого податкового зобов'язання (з позитивним значенням) або сума завищеного податкового зобов'язання (з від'ємним значенням), самостійно нарахована платником єдиного податку у зв'язку з виправленням помилки
8. "Сума податкових зобов'язань, до сплати"	Скоригована (виправлена) сума податкового зобов'язання, яку необхідно сплатити платнику єдиного податку за звітний податковий період з урахуванням суми самостійно виявленої помилки за результатами минулих податкових періодів (рядок5+рядок 6+(-) рядок7)
9. "Сума штрафу, самостійно нарахована у зв'язку з виправленням помилки"	Сума штрафу, самостійно нарахованого платником єдиного податку

Приклад 1. За перший квартал звітнього року платником єдиного податку (за ставкою 10%):

- реалізовано власної продукції з безготівковою оплатою вартістю 24000 грн.: Дт311-Кт701 – 24000 грн.
- реалізовано товарів по готівковому розрахунку на суму 36000 грн.: Дт301-Кт702 – 36000 грн.;
- отримано авансових платежів на суму 30000 грн.: Дт311 – Кт681 – 30000 грн.

Кол. 3 Книги – 90000 грн.

- реалізовано станок первісною вартістю 30000 грн., сумою нарахованого зносу 20000грн за 18000 грн. (за готівку):

Дт301-Кт742 – 18000

Дь742-Кт793 – 18000

Дт972-Кт104 – 10000

Дт131-Кт104 – 20000

Дт793-Кт972 – 10000

Кол. 4 Книги – 8000 грн.

- отримано на поточний рахунок винагороду (%) від банку за користування вільними коштами: Дт311-Кт733 – 1000грн.

Кол. 5 Книги – 1000 грн.

Таблиця 2

Книга обліку доходів і витрат

N з/п	Дата та номер банківського або касового документа	Сума виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) грн.	Сума виручки від реалізації основних фондів, грн.	Позареалізаційні доходи та виручка від іншої реалізації, грн.	Загальна сума виручки та позареалізаційних доходів, грн. (гр. 3 + 4 + 5)	Загальна сума витрат, здійснених у зв'язку з веденням господарської діяльності, грн.
1	2	3	4	5	6	7
		90000	8000	1000	99000	9000

* Умовно заповнення наведено одним рядком

Приклад 2. Платник сплачує єдиний податок за ставкою 10%. Виручка від реалізації продукції у першому кварталі становила 70000 тисяч грн., у II кварталі – 60000 грн. У першому кварталі виплачено 10000 грн. дивідендів і сплачено 2500грн. авансового внеску податку на прибуток, у II кварталі виплачено 5000 грн. дивідендів і сплачено 1250 грн. авансового внеску податку на прибуток.

Таблиця 3

Розрахунок сплати єдиного податку суб'єктом малого підприємництва - юридичною особою

Одиниця виміру: гривня

ПОКАЗНИКИ	Код рядка	I квар-тал	II квар-тал	III квар-тал	IV квар-тал	Наростаючим підсумком
1	2	3	4	5	6	7
Середньооблікова чисельність працюючих (чол.)	1	7	7			7
Виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) без урахування акцизного збору	2	70000	60000			130000
Виручка від реалізації основних фондів	3	-	-			-
Усього виручка від реалізації (рядок 2 + рядок 3)	4	70000	60000			130000
Сума єдиного податку за ставкою** (10) %	5	7000	6000			13000
Внески, нараховані на суму дивідендів 0.25	6	2500	1250			3750
Сума самостійно виявлених помилок за результатами минулих податкових періодів	7					
Податкові зобов'язання до сплати (рядок 5 + рядок 6 + (-) рядок 7)	8	9500	7250			16750
Сума штрафу, самостійно нарахована платником у зв'язку з виправленням помилки	9	-	-			

Додаток 10

Таблиця 1

Визначення основних термінів по земельних відносинах

№ з/п	Термін	Визначення відповідно до Закону України «Про плату за землю» [23]
1	2	3
1.	Земля	<p>Є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Право власності на землю гарантується.</p> <p>Використання власності на землю не може завдавати шкоди правам і свободам громадян, інтересам суспільства, погіршувати екологічну ситуацію і природні якості землі (ст. 1)</p>
2.	Земельні відносини	<p>Суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження землею. Суб'єктами земельних відносин є громадяни, юридичні особи, органи місцевого самоврядування та органи державної влади. Об'єктами земельних відносин є землі в межах території України, земельні ділянки та права на них, у тому числі на земельні частки (паї) (ст.2)</p>
3.	Право власності на землю	<p>Право володіти, користуватися і розпоряджатися земельними ділянками. Право власності на землю набувається та реалізується на підставі Конституції України, цього Кодексу, а також інших законів, що видаються відповідно до них. Земля в Україні може перебувати у приватній, комунальній та державній власності (ст. 78)</p>
4.	Земельна ділянка	<p>Частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами. Право власності на земельну ділянку поширюється в її межах на поверхневий (грунтовий) шар, а також на водні об'єкти, ліси і багаторічні насадження, які на ній знаходяться. Право власності на земельну ділянку розповсюджується на простір, що знаходиться над та під поверхнею ділянки на висоту і на глибину, необхідні для зведення житлових, виробничих та інших будівель і споруд (ст. 79)</p>
5.	Право постійного користування земельною ділянкою	<p>Право володіння і користування земельною ділянкою, яка перебуває у державній або комунальній власності, без встановлення строку (ст. 92)</p>
6.	Право оренди земельної ділянки	<p>Засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.</p> <p>Земельні ділянки можуть передаватися в оренду громадянам та юридичним особам України, іноземним громадянам і особам без громадянства, іноземним юридичним особам, міжнародним</p>

№ з/п	Термін	Визначення відповідно до Закону України «Про плату за землю» [23]
1	2	3
		об'єднанням і організаціям, а також іноземним державам (ст. 93)
7.	Охорона земель	Система правових, організаційних, економічних та інших заходів, спрямованих на раціональне використання земель, запобігання необґрунтованому вилученню земель сільськогосподарського і лісогосподарського призначення, захист від шкідливого антропогенного впливу, відтворення і підвищення родючості ґрунтів, підвищення продуктивності земель лісогосподарського призначення, забезпечення особливого режиму використання земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення (ст. 162)
8.	Рекультивация порушених земель	Комплекс організаційних, технічних і біотехнологічних заходів, спрямованих на відновлення ґрунтового покриву, поліпшення стану та продуктивності порушених земель (ст. 166)
9.	Техногенно забруднені землі 1	Землі, забруднені внаслідок господарської діяльності людини, що призвела до деградації земель та її негативного впливу на довкілля і здоров'я людей. (ст. 169)
10.	Землеустрій	Сукупність соціально-економічних та екологічних заходів, спрямованих на регулювання земельних відносин та раціональної організації території адміністративно-територіальних утворень, суб'єктів господарювання, що здійснюються під впливом суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил (ст. 181)
11.	Моніторинг земель	Система спостереження за станом земель з метою своєчасного виявлення змін, їх оцінки, відвернення та ліквідації наслідків негативних процесів (ст. 191)
12.	Державний земельний кадастр	Єдина державна система земельно-кадастрових робіт, яка встановлює процедуру визнання факту виникнення або припинення права власності і права користування земельними ділянками та містить сукупність відомостей і документів про місце розташування та правовий режим цих ділянок, їх оцінку, класифікацію земель, кількісну та якісну характеристику, розподіл серед власників землі та землекористувачів (ст. 193; п.1 р. І)
13.	Кадастрові зйомки	Комплекс робіт, виконуваних для визначення та відновлення меж земельних ділянок (ст. 198)
14.	Бонітування ґрунтів	Порівняльна оцінка якості ґрунтів за їх основними природними властивостями, які мають сталий характер та суттєво впливають на врожайність сільськогосподарських культур, вирощуваних у конкретних природнокліматичних умовах. Бонітування ґрунтів проводиться за 100-бальною шкалою. Вищим балом оцінюються ґрунти з кращими властивостями, які мають найбільшу природну продуктивність (ст. 199)

№ з/п	Термін	Визначення відповідно до Закону України «Про плату за землю» [23]
1	2	3
15.	Економічна оцінка земель	Оцінка землі як природного ресурсу і засобу виробництва в сільському і лісовому господарстві та як просторового базису в суспільному виробництві за показниками, що характеризують продуктивність земель, ефективність їх використання та дохідність з одиниці площі (ст. 200)
16.	Приватизація землі	Зміна прав , статусу земель за якої відбувається їх перехід з публічної (суспільної) власності суб'єктами якої є держава та органами місцевого самоврядування у приватну власність, суб'єктами якої є фізичні та юридичні особи
17.	Податок	Обов'язковий платіж, що справляється з юридичних і фізичних осіб за користування земельними ділянками (ст. 1)
18.	Грошова оцінка	Капіталізований рентний дохід із земельної ділянки (ст. 1)
19.	Ставка податку	Законодавчо визначений річний розмір плати за одиницю площі оподаткованої земельної ділянки (ст. 1)
20.	Оренда	Засноване на договорі строкове платне володіння, користування земельною ділянкою (ст. 1)
21.	Землі сільськогосподарського призначення	Землі, надані для виробництва сільськогосподарської продукції, здійснення сільськогосподарської науково-дослідної та навчальної діяльності, розміщення відповідної виробничої інфраструктури або призначені для цих цілей (ст.22; ст. 1)
22.	Землі житлової та громадської забудови	земельні ділянки в межах населених пунктів, які використовуються для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування (ст. 38)
23.	Право земельного сервітуту	право власника або землекористувача земельної ділянки на обмежене платне або безоплатне користування чужою земельною ділянкою (ділянками) (ст. 98)

Таблиця 2

Розрахунок орендної плати до договору оренди земельної ділянки
(за даними суб'єкта господарської діяльності)

Цільове призначення земельної ділянки	Номер економіко-планувальної зони	Площа земельної ділянки (кв.м)	Нормативна грошова оцінка земельної ділянки, грн./м.кв.	Відсоток від нормативно-грошової оцінки, %	Розмір орендної плати за рік, грн.	Розмір орендної плати в місяць, грн.
1	2	3	4	5	6	7

Обслуговування магазину	1	822	244896,59	10	2448,97	204,08

Додаток 10

Таблиця 3

Податковий розрахунок земельного податку

№ з/п	Категорія земель	Загальна сума нарахованого земельного податку, що підлягає сплаті (грн., коп.)
1	2	3
1.	Землі сільськогосподарського призначення, усього	
	у тому числі:	
1.1	у межах населених пунктів	- - - - ▪ - -
1.2	за межами населених пунктів	- - - - ▪ - -
2	Землі населених пунктів	2 4 4 8 ▪ 9 7
3	Землі несільськогосподарського призначення, за межами населених пунктів	- - - - ▪ - -
4	Разом нараховано податку за поточний рік	2 4 4 8 ▪ 9 7
	у тому числі за базові податкові (звітні) місяці поточного року	
4.1	січень	2 0 4 ▪ 0 8
4.2	лютий	2 0 4 ▪ 0 8
4.3	березень	2 0 4 ▪ 0 8
4.4	квітень	2 0 4 ▪ 0 8
4.5	травень	2 0 4 ▪ 0 8
4.6	червень	2 0 4 ▪ 0 8
4.7	липень	2 0 4 ▪ 0 8

4.8	серпень									2	0	4	▪	0	8
4.9	вересень									2	0	4	▪	0	8
4.10	жовтень									2	0	4	▪	0	8
4.11	листопад									2	0	4	▪	0	8
4.12	грудень									2	0	4	▪	0	8
5	Нараховано податку за рік за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється* (р. 4 розрахунку, що уточнюється)									-	-	-	▪	-	-
	у тому числі в розрізі базових податкових (звітних) місяців за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється														
5.1	січень	(р. 4.1 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-
5.2	лютий	(р. 4.2 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-
5.3	березень	(р. 4.3 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-
5.4	квітень	(р. 4.4 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-
5.5	травень	(р. 4.5 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-
5.6	червень	(р. 4.6 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-
5.7	липень	(р. 4.7 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-
5.8	серпень	(р. 4.8 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-
5.9	вересень	(р. 4.9 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-
5.10	жовтень	(р. 4.10 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-
5.11	листопад	(р. 4.11 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-
5.12	грудень	(р. 4.12 розрахунку, що уточнюється)*								-	-	-	▪	-	-

Ставки і зарахування податку

Код	Опис об'єктів оподаткування	Ставка податку на рік (з 100 куб. см об'єму циліндрів двигуна, з 1 кВт потужності двигуна або 100 см довжини)
1	2	3
8701	Трактори колісні (крім гусеничних)	2,5 грн. з 100 куб. см
8702	Автомобілі для перевезення не менше як 10 осіб, включаючи водія	3,6 грн. з 100 куб. см
8703	<p>Легкові автомобілі (крім автомобілів з електродвигуном) з об'ємом циліндрів двигуна:</p> <p>До 1000 куб. см</p> <p>1001 - 1500 куб. см</p> <p>1501 – 1800 куб. см</p> <p>1801 – 2500 куб. см</p> <p>2501 – 3500 куб. см</p> <p>3501 куб. см і більше</p>	<p>3 грн. з 100 куб. см</p> <p>4 грн. з 100 куб. см</p> <p>5 грн. з 100 куб. см</p> <p>10 грн. з 100 куб. см</p> <p>20 грн. з 100 куб. см</p> <p>30 грн. з 100 куб. см</p>
870390100	Автомобілі з електродвигуном	0,5 грн. з 1 кВт
8704	<p>Вантажні автомобілі з об'ємом циліндрів двигуна:</p> <p>До 8200 куб. см</p> <p>8201 – 15000 куб. см</p> <p>15001 куб. см і більше</p>	<p>10 грн. з 100 куб. см</p> <p>15 грн. з 100 куб. см</p> <p>20 грн. з 100 куб. см</p>
8705	Автомобілі спеціального призначення (крім пожежних і швидкої допомоги)	3,6 грн. з 100 куб. см
8711	Мотоцикли (мопеди), велосипеди з двигуном	2 грн. з 100 куб. см
	Яхти і парусні судна з допоміжним двигуном або без нього (крім спортивних):	
890391100	Морські	10 грн. з 100 см довжини
890391910,	Інші з масою до 100 кг;	5 грн. з 100 см довжини

Код	Опис об'єктів оподаткування	Ставка податку на рік (з 100 куб. см об'єму циліндрів двигуна, з 1 кВт потужності двигуна або 100 см довжини)
1	2	3
890391930	Інші з довжиною корпусу до 7,5 м	
890391990	Інші з довжиною корпусу більше 7,5 м	10 грн. з 100 см довжини
	Моторні човни і катери, крім човнів з підвісним двигуном:	
890392100	Морські	10 грн. з 100 см довжини
890392910	Інші з довжиною корпусу до 7,5 м	5 грн. з 100 см довжини
890392990	Інші з довжиною корпусу більше 7,5 м	10 грн. з 100 см довжини
	Інші човни (крім спортивних):	
890399100, 890399910	З масою до 100 кг; Інші з довжиною корпусу до 7,5 м	5 грн. з 100 см довжини
890399990	Інші з довжиною корпусу більше 7,5 м	10 грн. з 100 см довжини

Таблиця 2

Методика підготовки Розрахунку податку з власників транспортних засобів

№ граф и	Що зазначають	Примітки
1	2	3
2	Код ТЗ згідно з Гармонізованою системою опису та кодування товарів	Коди для ТЗ зазначають за українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД)
3	Марку ТЗ	Таку інформацію беруть із технічної документації на ТЗ (заводського паспорта) або з документа про реєстрацію ТЗ в ДАІ
4	Модель ТЗ	(техпаспорта)
5	Об'єм циліндрів двигуна (см3) за кожною маркою та моделлю ТЗ, або потужність електродвигуна (кВт), або ж довжину плавзасобу (см)	Такі відомості містяться в технічній документації на ТЗ

№ граф и	Що зазначають	Примітки
1	2	3
6	Кількість однорідних ТЗ за марками і моделями	Використовують дані бухгалтерського обліку (інформацію з відповідних реєстрів або карток обліку необоротних активів) про наявні у власності підприємства зареєстровані в Україні ТЗ
7	Ставки податку в грн. на рік з кожних 100 см ³ об'єму циліндрів двигуна, з 1 кВт потужності електродвигуна та 100 см довжини плавзасобу за моделлю і маркою ТЗ	Ставки податку встановлено ст. 3 Закону про транспортний податок.
8	Суму нарахованого транспортного податку за кожен ТЗ	Обчислюють її за формулами: — для наземного та водного ТЗ: (гр. 5хгр. 6)/ 100 х гр. 7; — для ТЗ з електродвигуном: (гр. 5х гр. 6 хгр. 7)
9	Код пільги за Довідником пільг	Заповняють лише юридичні особи — платники фіксованого сільськогосподарського податку. Оскільки за ст. 4 Закону про транспортний податок таких осіб звільняють від сплати цього податку за трактори колісні (крім сідельних тягачів) та вантажні автомобілі, інших пільг для юр. осіб Закон нині не передбачає
10	Суму пільги	
11	Суму податку, що підлягає сплаті	її визначають за формулою: гр. 8 - гр. 10. Причому суми податку округляють (менше 50 копійок — відкидають, а 50 копійок і більше округляють до 1 грн.)

Таблиця 3

РОЗРАХУНОК

суми податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів (за ланими обліку ТЗ підприємства)

№ з/п	Код транспортного засобу згідно з Гармонізованою системою опису та кодування товарів	Марка транспортного засобу	Модель транспортного засобу	(1)	(2)	(3)
1	2	3	4			
1	8703	ГАЗ	2705			5
2	8704	КАМАЗ	55102			24
3	8703	RENAULT	TRAFIC			108
4	8703	ГАЗ	31105			210
						22

Додаток 12

Таблиця 1

Визначення основних термінів з питань оподаткування доходів

Визначення (Закон України «Про податок з доходів фізичних осіб» [15])

3

платнику податку його працедавцем (самозайнятою особою), якщо такий дохід не є заробітною платою чи виплатою, відшкодуванням чи компенсацією за цивіль

ть, у тому числі цінних паперів або деривативів, одержаних платником податку у власність або нарахованих на його користь, чи набутих незаконним шляхом пр

к видів діяльності на території України

перативу строком не менше п'яти повних календарних років для фінансування витрат, пов'язаних з будівництвом або придбанням квартири (кімнати) або ж

ибної ділянки) у заставу. Правила надання та погашення іпотечного житлового кредиту визначаються Національним банком України

ь платника податку протягом звітного податкового періоду

о наказом працедавця згідно з умовами укладеного з ним трудового договору (контракту) відповідно до Закону

вільно-правового договору, прирівнюється до найманої особи з відповідним оподаткуванням отриманих нею доходів як заробітної плати, якщо умови такого цивільно-правов

бо викладацькій діяльності, так само як діяльності лікарів (у тому числі стоматологів, зубних техніків), адвокатів, приватних нотаріусів, аудиторів, бухгалтер

ьності, які прирівнюються до найманої особи

них або функціональних характеристик (властивостей), а також земля

цтва юридичної особи

ндних (лізингових) платежів за договорами оперативної оренди

хунок до банківської установи у межах недержавного пенсійного забезпечення відповідно до Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення". Для ціл

на особа має податкову адресу або розташовано особу, що утримує цей податок згідно з цим Законом

одатку, визначене згідно з законодавство

тво нерезидента - юридичної особи, які незалежно від їх організаційно-правового статусу та способу оподаткування іншими податками зобов'язані нараховува

цього Закону

у резидентів - фізичних або юридичних осіб протягом звітного року (крім витрат на сплату податку на додану вартість та акцизного збору), на суму яких дозволяється зменшувати суму податку

суб'єкт підприємницької діяльності (включаючи самозайнятих осіб), яка укладає трудові договори (контракти) з найманими особами та несе обов'язки із сплати їм заробітної плати

якщо платник податку є найманою особою у межах такої підприємницької чи незалежної професійної діяльності

Таблиця 2

Методика заповнення Податкового розрахунку

Графа	Назва рядка	Методика заповнення
1	2	
	"Звітний", "Новий звітний" чи "Уточнюючий"	Відмічається відповідна клітинка, залежно від того, який податковий розрахунок подається.
	Напис "Порція"	Працівником органу державної податкової служби, відповідальним за приймання розрахунку.
	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	Заповнення клітинок проводиться зліва направо (доповнюється зліва нулями до восьми цифр).
	Реєстраційний (обліковий) номер платника податків (юридичної особи) або десятирозрядний ідентифікаційний номер фізичної особи	Заповнення клітинок проводиться зліва направо (доповнюється зліва нулями до восьми цифр).
	"Юридична особа" або «Фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності».	Відмічається відповідна клітинка.
	"Працювало у штаті"	Проставляється найбільша з місячних за звітний період (на перше число місяця) об'єктів.

Графа	Назва рядка	
1	2	
	"Працювало за сумісництвом"	Кількість працівників за сумісництвом (крім внутрішніх сумісників) та за договорами цивільно-правового характеру суб'єкта підприємницької діяльності.
У графі 1	"N з/п"	Відображається порядковий номер кожного рядка, що заповнюється.
У графі 2	"Ідентифікаційний номер"	Відображається десятирозрядний ідентифікаційний номер фізичної особи, про яку надано повідомлення.
У графі 3а	"Сума нарахованого доходу"	Відображається (за звітний квартал) дохід, який нараховано фізичній особі, відповідно до графі 3а є обов'язковим незалежно від того, виплачені такі доходи чи ні. Нарахованими є доходи з Пенсійного фонду України чи внесків до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.
У графі 3	«Сума виплаченого доходу»	Відображається сума фактично виплаченого доходу платнику податку податковим агентом, якщо така сума відображена в податковому розрахунку за той період, у який входить попередній місяць звітності.
У графі 4а	«Сума нарахованого податку»	Відображається сума податку, нарахованого та утриманого з доходу, нарахованого платником податку за звітний період.
У графі 4	«Сума перерахованого податку»	Відображається фактична сума перерахованого податку до бюджету.
У графі 5	«Ознака доходу»	Зазначається ознака доходу згідно з довідником ознак доходів, наведеним у додатку до Закону № 1702-VI, у звітному кварталі не в повному обсязі і їх остаточна виплата буде здійснюватися у наступному кварталі доходу. Про кожну фізичну особу потрібно заповнювати стільки рядків, скільки різних ознак доходу.
Графа 6	«Дата прийняття на роботу»	Заповнюється тільки на тих фізичних осіб, які приймалися на роботу у звітному періоді.
Графа 7	«Дата звільнення з роботи»	Заповнюється тільки на тих фізичних осіб, які були звільнені у звітному періоді за місяць звітності, але отримували доходи у звітному періоді.
У графі 8	«Ознака податкової соціальної пільги»	Відображається ознака податкової соціальної пільги згідно з довідником ознак податкових пільг фізичних осіб, які мали пільги щодо податку у звітному періоді згідно з чинним законодавством.
У графі 9	"Ознака (0, 1)"	Відображається ознака "0", якщо рядок потрібно ввести, чи ознака "1", якщо рядок не потрібно вводити у розрахунки.

Таблиця 3

Довідник ознак типових доходів

Ознака доходу	Зміст ознаки (Закон України «Про податок з доходів фізичних осіб» [15])
1	2
01	Доходи у вигляді заробітної плати, інші виплати та винагороди, нараховані (виплачені) платнику податку (п.п. 4.2.1 п. 4.2 ст. 4 Закону)
02	Доходи від продажу об'єктів прав інтелектуальної (промислової) власності; доходи у вигляді сум авторської винагороди, іншої плати за надання права на користування або розпорядження іншим особам нематеріальним активом (творами науки, мистецтва, літератури або іншими нематеріальними активами) (далі — роялті), у тому числі одержувані спадкоємцями власника такого нематеріального активу (п. п. 4.2.2 п. 4.2 ст. 4 Закону)
03	Сума страхових внесків (страхових премій) за договором добровільного страхування, сплачена особою-резидентом (податковим агентом) за платника податку чи на його користь (п.п. 4.2.4 п. 4.2 ст. 4 Закону)
04	Сума страхових внесків (страхових премій) за договором довгострокового страхування життя або недержавного пенсійного страхування, сплачена працедавцем-резидентом за платника податку чи на його користь, що перевищує 15% нарахованої заробітної плати протягом місяця (п.п. «в» п.п. 4.2.4 п. 4.2 ст. 4 Закону)
05	Сума страхових виплат, страхових відшкодувань або викупних сум, отриманих платником податку за договорами довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного страхування, у випадках та розмірах, визначених пунктом 98 статті 9 цього Закону (п.п. 4.2.5 п. 4.2 ст. 4 Закону)
06	Частина доходів від операцій з продажу нерухомого майна, розмір якої визначається згідно з положеннями статті 11 Закону (п.п. 4.2.6 п. 4.2 ст. 4 Закону)
07	Частина доходів від операцій з майном, розмір якої визначається згідно з положеннями етапі 12 цього Закону (п.п. 4.2.6 п. 4.2 ст. 4 Закону)
08	Дохід від надання майна в оренду або суборенду (строкове володіння та/або користування), визначений у порядку, встановленому пунктом 9.1 етапі 9 цього Закону (п.п. 4.2.7 п. 4.2 ст. 4 Закону)
09	Дохід, отриманий платником податку від його працедавця (податкового агента) як додаткове благо (п.п. 4.2.9 л. 4.2 ст. 4 Закону)
10	Дохід у вигляді неустойки, штрафів або пені, фактично одержаних платником податку як відшкодування матеріальної або немайнової (моральної) шкоди (п.п. 4.2.10 п. 4.2 ст. 4 Закону)
11	Дохід у вигляді процентів (дисконтних доходів) (п.п. 4.2.12 п. 4.2 ст. 4 Закону, п.п. 9.2.3 п. 9.2 ст. 9 Закону)
12	Дохід у вигляді дивідендів та роялті (п.п. 4.2.12 п. 4.2 ст. 4, п. 9.3 ст. 9 Закону)
13	Дохід у вигляді виграшів, призів (п.п. 4.2.12 п. 4.2 ст. 4, л.п. 9.5.1 п. 9.5 ст. 9 Закону)
14	Інші доходи (п.п. 4.2.12 п. 4.2 ст. 4 Закону)
15	Інвестиційний прибуток від здійснення платником податку операцій з цінними паперами та корпоративними правами, випущеними в інших, ніж цінні папери, формах, крім доходу від операцій, зазначених у пп. 4.3.3 та 4.3.17 Закону (п.п. 2.13 п. 4.2 ст. 4 Закону)
16	Сума надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт та не повернутих у встановлені Законом строки (п.п. 4.2.15 п. 4.2 ст. 4 Закону)
17	Сума нецільової благодійної допомоги від юридичної або фізичної особи (податкового агента), що перевищує розмір мінімального прожиткового рівня, встановленого на 1 січня такого року за умови отримання податкової соціальної

Ознака доходу	Зміст ознаки (Закон України «Про податок з доходів фізичних осіб» [15])
1	2
	пільги (п.п. 9.7.3 п. 9.7 ст. 9 Закону)
18	Доходи з джерелом походження з України, виплачені нерезиденту іншим нерезидентом (п.п. 9.11.2 п. 9.11 ст. 9 Закону)
22	Сума державної матеріальної та соціальної допомоги у вигляді адресних виплат коштів та надання соціальних послуг відповідно до закону, житлових та інших субсидій або дотацій, компенсацій, включаючи допомогу по вагітності та пологах), винагород та страхових виплат, які отримуються платником податку відповідно з бюджетів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування згідно із законом (п.п. 4.3.1 п.4.3 ст. 4 Закону)
25	Суми виплат чи відшкодувань (крім заробітної плати чи інших виплат та відшкодувань за цивільно-правовими договорами), що здійснюються професійними та творчими спілками їх членам, Товариством Червоного Хреста України, іншими неприбутковими організаціями благодійними фондами України та іншими небанківськими фінансовими установами (п.п.4.3.5 п.4.3 ст.4 Закону)
26	Сума внесків на обов'язкове страхування платника податку відповідно до закону, інших ніж збір на державне пенсійне страхування або внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (п.п.4.3.6 п.4.3 ст.4 Закону)
27	Сума збору на державне пенсійне страхування та внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування платника податку, що вносяться за рахунок його працедавця у розмірах, визначених законом (п.п.4.3.7 п.4.3 ст.4 Закону)
28	Кошти або вартість майна (немайнових активів), які надходять платнику податку за рішенням суду внаслідок поділу спільної сумісної власності подружжя у зв'язку з розірванням шлюбу чи визнанням його недійсним або за добровільним рішенням сторін (п.п.4.3.8 п.4.3 ст. 4 Закону)
29	Аліменти, що виплачуються платнику податку (п.п.4.3.9 п.4.3 ст.4 Закону)
31	Вартість товарів, які надходять платнику податку як їх гарантійна заміна у порядку, встановленому законом, а також грошова компенсація вартості таких товарів, надана платнику податку у разі їх повернення продавцю або особі, уповноваженій таким продавцем здійснювати їх гарантійне обслуговування (заміну) протягом гарантійного строку (пп.4.3.12 п.4.3 ст.4 Закону)
36	Сума доходу, отриманого платником податку внаслідок відчуження земельних ділянок сільськогосподарського призначення, земельних часток (паїв), майнових паїв, безпосередньо отриманих ним у власність у процесі приватизації згідно з нормами земельного законодавства (п.п.4.3.18 п.4.3 ст.4 Закону)
39	Кошти або вартість майна (послуг), що надаються як допомога на лікування та медичне обслуговування платника податку його працедавцем за рахунок коштів, які залишаються після оподаткування такого працедавця податком на прибуток підприємств (п.п.4.3.22 п.4.3 ст.4, п.п.9.7.4 п.9.7 ст.9 Закону)
41	Вартість путівок на відпочинок, оздоровлення та лікування на території України платника податку або ого дітей віком до 18 років, які надаються йому безоплатно або зі знижкою (у розмірі такої знижки) професійною спілкою, до якої зараховуються профспілкові внески такого платника податку - члена такої професійної спілки, створеної за законодавством України, або за рахунок коштів відповідного фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування (п.п.4.3.24 п.4.3 ст.4 Закону)
53	Доходи від продажу сільськогосподарської продукції (п.п.4.3.36 п.4.3 ст.4 Закону)
54	Доходи, у вигляді заробітної плати, інші виплати та винагороди, що були нараховані платнику податку відповідно до умов трудового або цивільно-правового договору, з яких проводилось перерахування на його пенсійний вклад, відкритий відповідно до закону (п.22.8 ст. 22 Закону)

Довідник ознак основних податкових соціальних пільг

Код	Зміст ознаки (Закон України «Про податок з доходів фізичних осіб» [15])
1	2
01	У розмірі, що дорівнює одній мінімальній заробітній платі з урахуванням положень п. 22.4 ст. 22 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», встановленій Законом на 1 січня звітного податкового року для доходу, отриманого як заробітна плата, якщо розмір доходу не перевищує суми місячного прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого на 1 січня звітного податкового року, помноженої на 1,4 та округленого найближчих 10 гривень
02	У розмірі, що дорівнює 150 відсоткам суми пільги, визначеної в ознаці «01» за правилами п.п. 6.1.1 ст. 6 Закону
03	У розмірі, що дорівнює 200 відсоткам суми пільги, визначеної в ознаці «01» за правилами п.п. 6.1.1 ст. 6 Закону
04	Додаткова - у розмірі, що дорівнює 100 відсоткам суми пільги, визначеної в ознаці "01" за правилами п.п.6.5.1 п.6.5 ст.6 Закону (пільга для платників згідно з пп. "а"- "в" п.п.6.1.2 п.6.1 ст.6 Закону)

Податковий розрахунок

сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(ідентифікаційний код органу

(назва органу державної податкової служби)

державної податкової служби

за _____

за ЕДРПОУ)

(за звітний період)

Працювало в штаті

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ПОРЦІЯ №

--	--	--	--	--	--

(заповнюється в органі державної податкової служби)

Працювало за сумісництвом

--	--	--	--	--	--	--	--

№ з/п	Ідентифікаційний номер	Сума нарахованого доходу (грн., коп.)		Сума виплаченого доходу (грн., коп.)		Сума утриманого податку (грн., коп.)			Ознака доходу	Дата		Ознака подат. соц. пільги	
		3а	3	4а	4	5	6	7		8			
		14500	00	16900	00	1080	03	1190	70	01			
				4000	00	600	00	600	00	12			
	x										x	x	x

Додаток 14

Таблиця 1

Методика складання звітності по сплаті комунального податку

Код рядка	Назва рядка	Методика підготовки
1	2	3
01	Кількісний склад працівників за базовий (звітний) період	Визначається відповідно до Інструкції зі статистики чисельності працівників, зайнятих у народному господарстві
02	Неоподатковуваний мінімум доходів громадян	Проставляється розмір неоподатковуваного мінімуму доходів громадян, установлений законодавством України (на сьогодні – 17 грн.)
03	Річний фонд оплати праці	Обчислюється як добуток рядків 01 і 02
04	Ставка комунального	Проставляється ставка комунального податку,

Код рядка	Назва рядка	Методика підготовки
1	2	3
	податку, %	визначена рішенням органу місцевого самоврядування про встановлення комунального податку, яка не повинна перевищувати 10%
05	Нараховано податку за базовий податковий (звітний) період	Обчислюється як добуток рядків 03 і 04
06	Нараховано податку за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється, усього	Заповнюється у разі подання уточнюючого розрахунку, що містить виправленні помилки. Дорівнює р.05 розрахунку, що уточнюється
07	Сума недоплати (зниження податкового зобов'язання) яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (помилки)	Заповнюється у разі подання уточнюючого розрахунку, що містить виправленні помилки. Обчислюється як р.05-р.06, якщо р.05>р.06
08	Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (помилки)	Заповнюється у разі подання уточнюючого розрахунку, що містить виправленні помилки. Обчислюється як р.06-р.05, якщо р.06>р.05
09	Сума штрафу	Заповнюється у разі подання уточнюючого розрахунку, що містить виправленні помилки. Обчислюється як добуток р.07*5%

Додаток 14.

Таблиця 2

ПОДАТКОВИЙ РОЗРАХУНОК КОМУНАЛЬНОГО ПОДАТКУ

Одиниця виміру - грн. коп.

Показники	Код рядка	Усього																
Кількісний склад працівників* за базовий податковий (звітний) період	01	<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6</td><td>5</td><td>0</td> </tr> </table>											6	5	0			
										6	5	0						
Неоподатковуваний мінімум доходів громадян**	02	<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>7</td><td>.</td><td>0</td><td>0</td> </tr> </table>												1	7	.	0	0
											1	7	.	0	0			

Річний фонд оплати праці (р. 01 x р. 02)	03					1	1	0	5	0	.	0	0	
Ставка комунального податку***, %	04									1	0	.	0	0
Нараховано податку за базовий податковий (звітний) період (р. 03 x р. 04)	05					1	1	0	5	.	0	0		
Нараховано податку за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюється, усього (р. 05 розрахунку, що уточнюється)****	06										.			
Сума недоплати (заниження податкового зобов'язання), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (помилки) (р. 05 - р. 06)****, якщо р. 05 > р. 06	07										.			
Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (помилки) (р. 06 - р. 05)****, якщо р. 06 > р. 05	08										.			
Сума штрафу***** (р. 07) x 5 %	09										.			
Зміст помилки (помилки)*****	10													

* Кількісний склад працівників за відповідний базовий податковий (звітний) період дорівнює показнику середньооблікової кількості штатних працівників, визначеному відповідно до Інструкції зі статистики кількості працівників, затвердженої наказом Державного комітету статистики України від 28.09.2005 N 286, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 30.11.2005 за N 1442/11722. При цьому, якщо рішенням органу місцевого самоврядування про встановлення комунального податку визначено базовий податковий (звітний) період календарний місяць, то в рядку 01 указується середньооблікова кількість штатних працівників за такий місяць, якщо календарний квартал (півріччя, рік) – сума середньооблікової кількості штатних працівників за кожен місяць кварталу (півріччя, року).

** Проставляється розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян, установлений законодавством України.

*** Проставляється ставка, визначена рішенням органу місцевого самоврядування про встановлення комунального податку.

**** Заповнюється у разі подання уточнюючого розрахунку, що містить виправлені показники.

***** Нараховується платником самостійно відповідно до пункту 17.2 статті 17 Закону України від 21.12.2000 N 2181-III "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" (із внесеними змінами та доповненнями).

Перелік основних форм звітності, що подаються в органи державної статистики

№ з/п	Назва форми	Номер форми	Нормативний документ	Хто подає	Строк подання	Структура і зміст форми
1	2	3	4	5	6	7
РІЧНА ЗВІТНІСТЬ						
1	Звіт про рух грошових коштів	3	П(С)БО 4, наказ Мінфіну від 31.03.99 р. № 87	Усі підприємства	Не пізніше 25 лютого наступного за звітним року	Надходження і видаток грошових коштів у результаті діяльності підприємства у звітному період три розділи: 1. Чистий рух грошових коштів від операційної діяльності. 2. Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності. 3. Чистий рух коштів від фінансової діяльності
2	Звіт про власний капітал	4	П(С)БО 5, наказ Мінфіну від 31.03.99 р. № 87	Усі підприємства	Не пізніше 25 лютого наступного за звітним року	Зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду
3.	Примітки до річної фінансової звітності	5	Наказ Мінфіну від 29.11.2000 р. № 302	Усі підприємства	Не пізніше 25 лютого наступного за звітним року	Сукупність показників і пояснень, яка забезпечує деталізацію та обґрунтованість статей фінансових звітів, а також інша інформація, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами) 13 розділів
4	Звіт про основні показники діяльності підприємства	1-підприємництво	Наказ Держкомстату від 28.07.2003 р. № 237	Суб'єкти підприємницької діяльності підприємства незалежно від виду економічної діяльності та форм власності	Не пізніше 20 лютого наступного за звітним року	1. Демографія підприємств. 2. Розподіл обсягу виробленої, реалізованої продукції (робіт, послуг), чисельності працівників, витрат з виробленої та реалізованої продукції (робіт, послуг) за видами економічної діяльності згідно із КВЕД. 3. Окремі види витрат на виробництво продукції (робіт, послуг). 4. Запаси. 5. Чисельність працівників та оплата їх праці.

№ з/п	Назва форми	Номер форми	Нормативний документ	Хто подає	Строк подання	Структура і зміст форми
1	2	3	4	5	6	7
						<p>6. Валові капітальні інвестиції, здійснені у звітному році.</p> <p>7. Витрати підприємства на інновацію та інформатизацію.</p> <p>8. Основні показники по місцевих одиницях за звітний рік</p>
5	Звіт про основні показники діяльності підприємства	1- підприємництво (коротка)	Наказ Держкомстату від 28.07.2003 р. № 237	Суб'єкти підприємницької діяльності — підприємства незалежно від виду економічної діяльності та форм власності	Те саме	<p>1. Демографія підприємства.</p> <p>2. Розподіл обсягу виробленої, реалізованої продукції (робіт, послуг) за видами економічної діяльності згідно з КВЕД, витрати з виробленої та реалізованої продукції (робіт, послуг).</p> <p>3. Операції з давальницькою сировиною.</p> <p>4. Чисельність працівників та оплата їх праці.</p> <p>5. Валові капітальні інвестиції, здійснені у звітному році.</p> <p>6. Витрати підприємства на інновацію та інформатизацію</p>
	Звіт про виробництво промислової продукції	1П- нпп	Наказ Держкомстату від 21.07.2003 р. № 227	Суб'єкти господарювання, які займаються видами діяльності, що класифікується за секціями «С», «П», «Е» КВЕД (незалежно від основного виду діяльності та форми власності)	Не пізніше 8 лютого	Звіт про фактичне виробництво видів промислової продукції за звітний рік за номенклатурою продукції промисловості, затвердженою наказом Держкомстату від 30.08.2002 р. № 320
6	Звіт про виробництво промислової	1П-	Наказ Держкомстату від	Суб'єкти господарювання, які займаються	Не пізніше 18	Звіт про фактичне виробництво видів промислової продукції за звітний рік за

№ з/п	Назва форми	Номер форми	Нормативний документ	Хто подає	Строк подання	Структура і зміст форми
1	2	3	4	5	6	7
	продукції	нпп (коротка, річна)	21.07.2003 р. № 227	видами діяльності, що класифікується за секціями «С», «О», «Е»КВЕД (незалежно від основного виду діяльності та форми власності)	лютого	номенклатурою продукції промисловості, затвердженою наказом Держкомстату від 30.08.2002 р.№ 320
7	Звіт про інвестиції в основний капітал	1-інвестиції	Наказ Держкомстату від 03.12.2003 р. № 431	Підприємства, організації, установи та інші юридичні особи усіх форм власності	Не пізніше 20 лютого після звітного року	1. Інвестиції в основний капітал за видами робіт і витрат. 2. Інвестиції в основний капітал на охорону навколишнього природного середовища і раціональне використання природних ресурсів. 3. Інвестиції в основний капітал за видами будівель і споруд. 4. Відтворювана структура інвестицій в основний капітал за вилами економічної діяльності
8	Звіт про наявність та рух основних засобів, амортизацію (знос)	11-ОЗ	Наказ Держкомстату 28.07.2003 р. № 235	Підприємства всіх форм власності та видів діяльності	До 20 лютого	1. Наявність та рух основних засобів. 2. Склад основних засобів підприємства
9	Звіт про наявність обчислювальної техніки	2-інф.	Наказ Держкомстату від 26.05.2004 р. № 341	Юридичні особи та їх відокремлені підрозділи всіх форм власності та видів діяльності, які мають на балансі обчислювальну техніку	Не пізніше 15 лютого	Дані про наявність обчислювальної техніки заповнюються на основі технічних пасіюртін до ЕОМ, а також документів первинного бухгалтерського обліку та карток обліку основних засобів
10	Звіт про стан умов праці,	1-ПВ (умови)	Наказ Держкомстату від	Підприємства (організації) сільського господарства, промисловості, будівництва,	Не пізніше 31січня	1. Стан умов праці. 2. Пільги та компенсації за роботу

№ з/п	Назва форми	Номер форми	Нормативний документ	Хто подає	Строк подання	Структура і зміст форми
1	2	3	4	5	6	7
	пільги та компенсації за роботу зі шкідливими умовами праці	праці)	14.08.2002 р. № 307	транспорту та зв'язку, визначені за переліком органів державної статистики		із шкідливими умовами праці та за особливий характер праці
11	Звіт про чисельність працівників, їх якісний склад та професійне навчання	6-ПВ	Наказ Держкомстату від 21.07.2003 р. № 224	Підприємства, установи, організації, їх структурні підрозділи, визначені за переліком органів державної статистики	Не пізніше 31 січня	1. Чисельність працівників за якісним складом на 31 грудня звітного року. 2. Підготовка кадрів за звітний рік. 3. Підвищення кваліфікації за звітний рік. 4. Витрати на первинну підготовку (перепідготовку) та підвищення кваліфікації кадрів за звітний рік
12	Звіт про обсяги реалізованих послуг	1 -послуги	Наказ Держкомстату від 18.07.2003 р. № 221	Юридичні особи всіх форм власності та їх відокремлені підрозділи незалежно від форми господарювання, для яких надання послуг є основним видом діяльності	На 30-й день після звітного періоду	1. Реалізація послуг. 2. Чисельність працівників та фонд оплати праці за звітний рік. 3. Здавання під найм (в оренду) власних приміщень виробничого призначення. 4. Інформація про види послуг, реалізацію яких здійснювало підприємство, самостійний структурний підрозділ
13	Звіт про роботу автотранспорту	2-тр	Наказ Держкомстату від 18.06.2004 р. № 389	Юридичні особи та їх відокремлені підрозділи незалежно від форми власності, які експлуатують автомобільний транспорт (власний або орендований)	30 січня	1. Рух і використання рухомого складу. 1.1.Групування пасажирських перевезень автобусами за видами сполучення. 2. Витрати палива на експлуатацію автомобілів
14	Звіт про продаж і запаси товарів (продукції) 11 ОПТОВІЙ торгівлі	1-оит	Наказ Держкомстату від 14.10.2004 р. № 560	Підприємства та організації оптової торгівлі	26 січня	1. Основні показники. 2. Продаж і запаси товарів. 3. Інформація про склади.

№ з/п	Назва форми	Номер форми	Нормативний документ	Хто подає	Строк подання	Структура і зміст форми
1	2	3	4	5	6	7
						4. Фактичні обсяги оптового товарообороту за 1, II, III і IV квартали звітного року
15	Звіт про травматизм на виробництві	7-тнв	Наказ Держкомстату від 14.08.2002 р. № 309	Підприємства незалежно від форм власності та виду економічної діяльності	25 січня	1. Потерпілі та нещасні випадки на виробництві. 2. Окремі матеріальні наслідки нещасних випадків на виробництві та витрати на заходи з охорони праці. 3. Розподіл чисельності потерпілих від нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, за основними видами подій та причинами нещасних випадків
ЗВІТНІСТЬ, ЩО ПОДАЄТЬСЯ ЩОКВАРТАЛУ, ЗА ПІВРІЧЧЯ ТА В ЦІЛОМУ ЗА РІК						
1	Баланс	1	П(С)БО 2, наказ Мінфіну від 31.03.99 р. № 87	Усі підприємства	Не пізніше 25 числа, що настає за звітним кварталом	Звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал
2	Звіт про фінансові результати	2	П(С)БО 2, наказ Мінфіну від 31.03.99 р. № 87		Не пізніше 25 числа, що настає за звітним кварталом	Звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства
3	Звіт про капітальні інвестиції	2-інв	Наказ Держкомстату від 03.ІІ.2003 р. № 369	Підприємства, організації, установи та інші юридичні особи всіх форм власності	За 1 квартал, I півріччя, 9 місяців не пізніше 25 числа після звітного періоду, за рік - не пізніше 20 лютого	1. Капітальні інвестиції. 2. Інвестиції в основний капітал за видами основних засобів. 3. Капітальні інвестиції за джерелами інвестування. 4. Інвестиції в основний капітал за видами економічної діяльності
4	Звіт про продаж і запаси товарів у торговій мережі та мережі ресторанного господарства	3-торг.	Наказ Держкомстату від 03.07.2003 р. № 202	Підприємства роздрібною торгівлі та ресторанного господарства	Квартальна 1-й день після звітного періоду, річна - 1 лютого	1. Оборот торгової мережі. 2. Товарооборот ресторанного господарства. 3. Продаж і запаси товарів. 4. Продаж і запаси товарів тривалого користування

№ з/п	Назва форми	Номер форми	Нормативний документ	Хто подає	Строк подання	Структура і зміст форми
1	2	3	4	5	6	7
ЗВІТНІСТЬ ЗА ПІВРОКУ						
1	Звіт про основні показники діяльності малих підприємств	1-підприємництво (малі)	Наказ Держкомстату від 04.10.2004 р. № 539	Суб'єкти підприємницької діяльності - малі підприємства незалежно від виду економічної діяльності та форми власності	Не пізніше 25 липня	Загальні відомості; Чисельність працівників та оплата їх праці; Основні показники економічної діяльності підприємства; Перспектива підприємства
2	Звіт про витрати палива, тепло енергії та електроенергії	11-ер.	Наказ Держкомстату від 10.09.2003 р. № 293	Підприємства незалежно від форми власності, виду діяльності, джерел енергопостачання, які не мають виробництва і витрачають паливо та енергію на комунально побутові потреби, або лише на опалення та освітлення виробничих, адміністративних та інших приміщень	На 10-й день після звітного періоду	Складається наростаючим підсумком. Зазначаються кількість і цільове призначення використаної енергії
ЗВІТНІСТЬ, ЩО ПОДАЄТЬСЯ ЗА ПІВРОКУ І РІК						
1	Звіт про залишки витрати матеріалів	3-мтн	Наказ Держкомстату від 14.10.2004 р. № 560	Підприємства юридичні особи та їх відокремлені підрозділи незалежно від виду економічної діяльності і форм власності	На 10-й день після звітного періоду	Звіт складається на основі прибутково-видаткових документів (прибуткові та видаткові ордери, акти про приймання матеріалів, вимоги цехів, накладні на внутрішнє переміщення й відпуск на сторону сировини і матеріалів, картки складського обліку сировини і матеріалів тощо)
КВАРТАЛЬНА ЗВІТНІСТЬ						
1	Звіт про виробництво промислової продукції	1П-нпп	Наказ Держкомстату від	Суб'єкти господарювання, які займаються видами діяльності, що класифікуються	Не пізніше 10-го числа після звітного	Звіт про фактичне виробництво

№ з/п	Назва форми	Номер форми	Нормативний документ	Хто подає	Строк подання	Структура і зміст форми
1	2	3	4	5	6	7
		(коротка, квартальна)	02.08.2004 р. № 464	за секціями «С», «О», «Е» КВЕД (незалежно від основного виду діяльності та форми власності)	періоду	
2	Звіт про виконання підрядних робіт	1-кб-квартальна	Наказ Держкомстату від 29.08.2003 р. № 278	Будівельні підприємства усіх форм власності	Не пізніше 3-го числа після звітнього періоду	1. Обсяг підрядних робіт. 2. Чисельність відпрацьованих людино-годин та обсяг підрядних робіт і надходження замовлень
3	Звіт з праці	1-ПВ	Наказ Держкомстату від 11.08.2004 р. № 472	Підприємства, організації, установи за переліком органів державної статистики	Не пізніше 7-го числа після звітнього періоду	1. Склад фонду оплати праці та інші виплати (згідно з Інструкцією із статистики заробітної плати, затвердженою наказом Держкомстату від 13.01.2004 р. № 5). 2. Чисельність та фонд оплати праці окремих категорій працівників. 3. Розподіл працівників за розмірами заробітної плати
4	Звіт про використання робочого часу	3-ПВ	Наказ Держкомстату від 21.07.2003 р. № 224	Підприємства, організації, установи за переліком органів державної статистики	Не пізніше 7-го числа після звітнього періоду	1. Використання робочого часу. 2. Рух робочої сили. 3. Інформація про укладення колективних договорів
5	Звіт про використання робочого часу	3-ПВ (зведена)	Наказ Держкомстату від 04.01.2000 р. № 1	Підприємства, організації, установи всіх форм власності та господарювання	До 7-го числа після звітнього місяця	1. Використання робочого часу. 2. Рух робочої сили, 3. Інформація про укладення колективних договорів
6	Звіт про основні показники діяльності підприємства	1-підприємництво	Наказ Держкомстату від 28.07.2003 р. № 237	Суб'єкти підприємницької діяльності підприємства незалежно від виду економічної діяльності та форми власності	За I, II, III квартали - не пізніше 25-го числа після звітнього періоду, за IV квартал - не пізніше 20 лютого	Звіт складається на дискретній основі, тобто окремо за I, II, III, IV квартали, за результатами фактичної діяльності підприємства у звітньому кварталі

№ з/п	Назва форми	Номер форми	Нормативний документ	Хто подає	Строк подання	Структура і зміст форми
1	2	3	4	5	6	7
7	Звіт про продаж і запаси товарів (продукції) в оптовій торгівлі	1-опт	Наказ Держкомстату від 14.10.2004 р. № 560	Підприємства та організації оптової торгівлі	На 16-й день після звітного періоду	1. Основні показники. 2. Продаж і запаси товарів. Звіт складається за I, II і III квартали окремо
МІСЯЧНА ЗВІТНІСТЬ						
1	Звіт про фінансові результати та дебіторську і кредиторську заборгованість	1-Б	Наказ Держкомстату від 31.07.2000 р. № 258	Підприємства та організації всіх видів економічної діяльності і форм власності (крім бюджетних установ)	20-го числа після звітного періоду	1. Фінансові результати (заповнюється за перший і другий місяць кожного кварталу та за рік нарастаючим підсумком з початку року). 2. Дебіторська та кредиторська заборгованість (заповнюється щомісяця)
2	Звіт з праці	1-ПВ	Наказ Держкомстату від 11.08.2004 р. № 472	Підприємства, організації, установи за переліком органів державної статистики	Не пізніше 7-го числа після звітного періоду	1. Чисельність працівників та фонд оплати праці (згідно з Інструкцією із статистики заробітної плати, затвердженою наказом Держкомстату від 13.01.2004 р. № 5). 2. Заборгованість перед працівниками по заробітній платі та допомогах із соціального страхування
3	Терміновий звіт про виробництво промислової продукції (робіт, послуг)	1-П (термінова)	Наказ Держкомстату від 21.07.2003 р. № 227	Суб'єкти господарювання, які займаються видами діяльності, що класифікується за секціями „С”, «О», «Е» КВЕД (незалежно від основного виду діяльності та форми власності)	Не пізніше 4-го числа після звітного періоду	1. Економічні показники. 2. Виробництво видів продукції
4	Звіт про виконання підрядних робіт	1-кб-місячна	Наказ Держкомстату від 29.08.2003 р. № 278	Будівельні підприємства усіх форм власності	Не пізніше 3-го числа після звітного періоду	1. Обсяг підрядних робіт. 2. Чисельність відпрацьованих людино-годин та обсяг підрядних робіт і надходження замовлень
5	Звіт про обсяги реалізованих послуг	1-послуги	Наказ Держкомстату від 18.07.2003 р. № 221	Підприємства незалежно від форми господарювання, для яких надання послуг є основним видом діяльності	На 7-й день після звітного періоду	1. Реалізація послуг. 2. Чисельність працівників за звітний місяць

№ з/п	Назва форми	Номер форми	Нормативний документ	Хто подає	Строк подання	Структура і зміст форми
1	2	3	4	5	6	7
6	Звіт про товарооборот	1-торг	Наказ Держкомстату від 03.07.2003 р. № 202	Підприємства роздрібної торгівлі та ресторанного господарства незалежно від форм власності та господарювання	2-го числа після звітного періоду	При заповненні звіту слід керуватися Інструкцією про облік роздрібного товарообороту і товарних запасів, затвердженою наказом Держкомстату від 28.12.1996 р. № 389
7	Звіт про обсяг оптового товарообороту	1-опт	Наказ Держкомстату від 10.09.2003 р. № 293	Підприємства та організації оптової торгівлі	На 5-й день після звітного періоду	Загальна сума оптового товарообороту. Складається за кожен місяць окремо

Робоча таблиця для підготовки звітності по обов'язкових страхових внесках

Місяці	ФОП				Пенсійний фонд		ФССзТВП			ФССпоБ	
	до прож. мінімуму	більше прож. мінімуму	в т.ч. лікарняні (з 6-го дня)	Всього	33,2%	2%	1,5%	0,5	1% (без лікарн)	1,3%	0,5%
1	2	3	4	5	6						
січень	800-00	1700-00	50-00	2500-00	830-00	34-00	36-75	4-00	16-50	31-85	12-25
лютий	1000-00	2400-00	100-00	3400-00	1128-80	48-00	49-50	5-00	23-00	42-90	16-50
березень	900-00	2000-00	200-00	2900-00	962-80	40-00	40-50	4-50	18-00	35-10	13-50
I кв.	2700-00	6100-00	350-00	8800-00	2921-60	122-00	126-75	13-50	57-50	109-85	42-25

1. На підприємстві не працюють інваліди.

2. В лютому місяці за результатами перевірки ФССзТВП були донараховані внески 30-00грн., пеня 10-00грн.

3. Перерахування заборгованості по страхових внесках:

Фонди	Січень	Лютий	Березень
Пенсійний	770-00 (710-00;10-00;50-00)	880-00 (820-00;10-00;50-00)	1150-00 (1090-00;8-00;52-00)
ФССзТВП	-----	95-00 (72-00;5-00;18-00)	125-00 (96-00;6-00;23-00)
ФССпоБ	80-00 (60-00;20-00)	60-00 (47-00;13-00)	80-00 (63-00;17-00)

Додаток 17
Таблиця 1

Визначення основних термінів

№ з\п	Терміни	Визначення (Закон України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування")
1.	2	3
1.	Актуарні розрахунки	Фінансовий аналіз коротко- і довгострокових наслідків функціонування системи
2.	Довічна пенсія з коштів Накопичувального пенсійного фонду	Пенсійна виплата, сума якої визначається в договорі страхування довічної пенсії
3.	Застрахована особа	Фізична особа, яка відповідно до цього Закону підлягає загальнообов'язковому страхуванню
4.	Зберігач	Банк, який здійснює свою діяльність відповідно до законодавства про банки і банківську діяльність
5.	Коефіцієнт страхового стажу	Величина, що визначається відповідно до цього Закону для обчислення пенсії
6.	Компанія з управління активами	Юридична особа, яка здійснює управління активами на підставі ліцензії
7.	Мінімальна пенсія	Державна соціальна гарантія, розмір якої визначається цим Законом
8.	Мінімальний страховий внесок	Сума коштів, що визначається розрахунково як добуток мінімального розміру страхового внеску та коефіцієнта страхового стажу
9.	Накопичувальний пенсійний рахунок	Частина персональної облікової картки в системі персоналізованого обліку
10.	Накопичувальний пенсійний фонд	Цільовий позабюджетний фонд, який створюється відповідно до цього Закону
11.	Недержавний пенсійний фонд	Недержавний пенсійний фонд, який створений та діє відповідно до цього Закону
12.	Непрацездатні громадяни	Особи, які досягли встановленого законом пенсійного віку або визнані такими
13.	Одиниця пенсійних активів Накопичувального фонду	Одиниця виміру загальної вартості пенсійних активів Накопичувального фонду
14.	Одноразова виплата	Пенсійна виплата, що здійснюється в разі досягнення застрахованою особою пенсійного віку
15.	Основні напрями інвестиційної політики	Документ, який відповідно до вимог цього Закону визначає напрями та умови інвестиційної політики

№ з\п	Терміни	Визначення (Закон України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування")
1	2	3
1 6.	Пенсійні виплати	Грошові виплати в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування
1 7.	Пенсія	Щомісячна пенсійна виплата в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування
1 8.	Пенсійні активи Накопичувального фонду	Грошові кошти, цінні папери, майнові права та зобов'язання щодо них, які належать до активів Накопичувального фонду
1 9.	Пенсіонер	Особа, яка відповідно до цього Закону отримує пенсію, довічну пенсію, пенсію за заслуги перед державою
2 0.	Персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	Організація та ведення обліку відомостей про застраховану особу, що виконує функції з управління пенсійними активами
2 1.	Пов'язана особа	Юридична особа, яка здійснює контроль за відповідною юридичною особою
2 2.	Здійснення контролю	Володіння безпосередньо або через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб
2 3.	Представники застрахованих осіб	Профспілки або їх об'єднання чи інші уповноважені найманими працівниками
2 4.	Представники роботодавців	Організації роботодавців, їх об'єднання чи інші уповноважені роботодавцями
2 5.	Професійна діяльність з управління активами в частині пенсійних активів	Професійна діяльність, пов'язана з управлінням пенсійними активами
2 6.	Рада Накопичувального фонду	Вищий колегіальний орган управління накопичувальною системою загальнообов'язкового державного пенсійного страхування
2 7.	Роботодавець	Власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган
2 8.	Соціальні послуги	Послуги, що надаються особам за рахунок коштів Пенсійного фонду на утримання
2 9.	Страховий стаж	Період (строк), протягом якого особа підлягала державному соціальному страхуванню
3 0.	Страхові внески	Кошти відрахувань на соціальне страхування та збір на обов'язкове державне пенсійне страхування
3 1.	Страхова організація	Юридична особа, виключним видом діяльності якої є страхування життя

№ з/ п		
	Терміни	Визначення (Закон України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне ст
1	2	3
3 2.	Страховальники	Роботодавці та інші особи, які відповідно до цього Закону сплачують стра
3 3.	Тендер	Відкритий конкурс, порядок організації та проведення якого визначається
3 4.	Уповноважений банк	Банк, який здійснює свою діяльність відповідно до законодавства про б
3 5.	Чиста вартість одиниці пенсійних активів	Вартість одиниці пенсійних активів, що визначається в порядку, передба
3 6.	Чиста вартість пенсійних активів	Різниця між вартістю пенсійних активів на день проведення розрахунку та

Таблиця 2

Методика підготовки Розрахунку суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування

Код рядка	Назва рядка	Методика підготовки
1	2	3
1 розділ		
Рядок 1	«Сума рядків 1.1 та 1.2»	Загальна сума фактичних витрат на оплату праці та інших виплат, пов'язаних з відносинами трудового найму та Сума доходу, що розподіляється між членами колективних, орендних підприємств, сільськогосподарських кооперативів, фермерських господарств
Рядок 2	„Фактичні витрати на оплату праці, суми перших п'яти днів тимчасової непрацездатності та суми допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю та суми доходу, що розподіляються між членами колективних, орендних підприємств, сільськогосподарських кооперативів, фермерських господарств,	Загальна сума витрат на оплату праці працівників за мінусом сум виплат, що не вираховуються при визначенні бази нарахування страхових внесків, а також винагороди, що виплачуються громадянам за виконання робіт (послуг) за угодами цивільно правового характеру та в розрізі тарифів 33,2%, 4% та 42%.

Код рядка	Назва рядка	Методика підготовки
1	2	3
	на які нараховуються внески”	
Рядок 3	„Нараховано, усього»	Загальна сума нарахованого збору всього та в розрізі тарифів 33,2% та 4% за звітний місяць.
Рядок 4	„Загальний оподатковуваний дохід (заробітна плата), з якого утримуються внески із застрахованих осіб ”	Місячна сума сукупного оподаткованого доходу, обчислена відповідно до законодавства, з якого отримується збір відповідно до Закону
Рядок 5	„Утримано 2%”	Сума збору, що підлягає утриманню із фізичних осіб, які перебувають у трудових відносинах з платником, нарахованого за діючими ставками із сукупного оподаткованого доходу, обчисленого відповідно до законодавства за звітний місяць.
Рядок 6	«Сума, на яку збільшено внески у зв'язку з виправленням помилки»	Загальна сума, на яку збільшено внески до фонду, у зв'язку з виправленням помилки
Рядок 7	«Сума, на яку зменшено внески у зв'язку з виправленням помилки»	Загальна сума, на яку зменшено внески до фонду, у зв'язку з виправленням помилки
Рядок 8	«Загальна сума страхових внесків за розділом І»	Алгебраїчна сума рядків 3+5+6-7.
II розділ		
Рядок 1	«Одержаний фонд оплати праці у звітному місяці»	Одержаний фонд оплати праці у звітному місяці в розмірі місяців та тарифів, а саме виплачений фонд оплати праці, з якого сплачується збір окремо за ставкою 33,2% та окремо за ставкою 4%.
Рядок 2	«Підлягає сплаті внесків (збору) згідно з графою 4 додатка до розрахунку, усього»	Загальна сума внесків, яка підлягає сплаті до фонду оплати праці звітному місяці, всього та розрізі тарифів 33,2%, 4%, 42% та 2%.
Рядок 3	«Сума, на яку збільшено внески (збір) у зв'язку з виправленням помилки»	Загальна сума, на яку збільшені внески (збір) до фонду у зв'язку з виправленням помилки
Рядок 4	„Сума, на яку зменшені внески у зв'язку з виправленням помилки ”	Загальна сума, на яку зменшені внески (збір) до фонду у зв'язку з виправленням помилки
Рядок 5	„Загальна внесків (збору)	Алгебраїчна сума рядків 2+3-4.

Код рядка	Назва рядка	Методика підготовки
1	2	3
	за розділом II "	

Таблиця 3

№ з/п	Назва показника	Сума
1	2	3
	1 розділ	
	За період з 01.01.2004	
1	Сума рядків 1.1 та 1.2	2500,00
1.1	Загальна сума фактичних витрат на оплату праці та інших виплат, пов'язаних з відносинами трудового найму	2500,00
	у т.ч.:	
1.1.1	а) сума оплати перших п'яти днів тимчасової	
1.1.2	б) сума допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю	50,00
1.2	Сума доходу, що розподіляється між членами колективних, орендних підприємств, сільськогосподарських кооперативів, фермерських господарств	
2	Фактичні витрати на оплату праці, суми перших п'яти днів тимчасової непрацездатності та суми допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю та суми доходу, що розподіляються між членами колективних, орендних підприємств, сільськогосподарських кооперативів, фермерських господарств, на які нараховуються внески, усього (рядки 2.1+2.2.+2.3)	2500,00
2.1	для 33,2%	2500,00
2.1.1	у т.ч. для 33,2% суми винагород за угодами цивільно-правового характеру платників фіксованого сільськогосподарського податку	
2.2	для 4%	

3	Нараховано, усього (рядки 3.1+3.2)	830,00
3.1	Нараховано (крім платників фіксованого сільськогосподарського податку), усього (рядки 3.1.1+3.1.2+3.1.3)	
3.1.1	33,2%	830,00
3.1.2	4%	
3.2	Нараховано платниками фіксованого сільськогосподарського податку, усього (відповідає сумі рядків 3.2.1.1+3.2.2)	
3.2.1	33,2%	
3.2.1.1	у т.ч. 33,2% суми винагород за угодами цивільно-правового характеру	
3.2.2	13,28% (рядок 2.1-рядок 2.1.1) x 13,28%	

Розрахунок суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, що підлягають сплаті за січень місяць 2008 року

4	Загальний оподатковуваний дохід (заробітна плата), з якого утримуються внески із застрахованих осіб	2500,00
5	Утримано 2%	34,00
6	Сума, на яку збільшено внески у зв'язку з виправленням помилки в період після 01.01.2004	-
6.1	32%, 32,3%, 31,8%, 33,2%, 4%, 42%, 6,4%, 6,46%, 13,28%	
6.2	0,5-5%	
7	Сума, на яку зменшено внески у зв'язку з виправленням помилки в період після 01.01.2004	-
7.1	32%, 32,3%, 31,8%, 33,2%, 4%, 42%, 6,4%, 6,46%, 13,28%	
7.2	0,5-5%	
	Зміст помилки	
8	Загальна сума страхових внесків за розділом I (рядки 3+5+6-7)	864,00
8.1	32%, 32,3%, 31,8%, 2%, 4%, 42%, 6,4%, 6,46%, 13,28% (рядки 3+6.1-7.1)	830,00
8.2	0,5-5% (рядки 5+6.2-7.2)	34,00
	II розділ*	

1	Одержаний фонд оплати праці у звітному місяці	
2	Підлягає сплаті внесків (збору) згідно з графою 4 додатка до розрахунку, усього	
2.1	33,2%	
2.2	4%	
2.3	42%	
2.4	2%	
3	Сума, на яку збільшено внески (збір) у зв'язку з виправленням помилки	
4	Сума, на яку зменшені внески у зв'язку з виправленням помилки	
5	Загальна сума внесків (збору) за розділом II (рядки 2+3-4)	864,00

Додаток 18

Таблиця 1

Визначення основних термінів правового поля по обов'язковому державному соціальному страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності

№ з/п	Терміни	Визначення (Закон України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням” [20])
1	2	3
1	Застрахована особа	Найманий працівник, а у випадках, передбачених цим Законом, також інші особи, на користь яких здійснюється загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням (п.2.2)
2	Найманий працівник	Фізична особа, яка працює за трудовим договором (контрактом) на підприємстві, в установі, організації незалежно від форм власності, виду діяльності та господарювання або у фізичної особи (п.2.6)
3	Роботодавець	Власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган незалежно від форм власності, виду діяльності, господарювання; фізична особа, яка використовує працю найманих працівників (у тому числі іноземців, які на законних підставах працюють за наймом в Україні); власник розташованих в Україні іноземних підприємства, установи, організації (у тому числі міжнародної), філії та представництва, який використовує працю найманих працівників, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана

№ з/п	Терміни	Визначення (Закон України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням” [20])
1	2	3
		Верховною Радою України (п.2.5)
4	Страховик	Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (п.2.4)
5	Страховий випадок	Подія, з настанням якої виникає право застрахованої особи або членів її сім’ї на отримання матеріального забезпечення або соціальних послуг за цим Законом (п.2.8)..
6	Страховий ризик	Це обставина, внаслідок якої застрахована особа або члени її сім’ї можуть втратити тимчасово засоби існування та потребувати матеріального забезпечення або надання соціальних послуг за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням (п.2.7)
7	Страховий стаж	Період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов’язковому державному соціальному страхуванню у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням, і за який сплачено страхові внески (п.2.9)
8	Страхові внески	Відрахування на загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням (п.2.10)
9	Страхові кошти	Акумуляовані страхові внески для здійснення матеріального забезпечення та надання соціальних послуг за цим Законом (п.2.11)
10	Страховальник	- роботодавець – для осіб, зазначених у частині першій статті 6 Закону; - особи, зазначені у частинах другій та третій статті 6 Закону (п.2.3)
11	Суб’єкти загальнообов’язкового державного соціального страхування	Застрахована особа або інша особа у випадках, передбачених статтями 45, 47 Закону, страховальник та страховик (п.2.1)

Таблиця 2

Методика підготовки звітності по обов’язкових страхових внесках на випадок тимчасової працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням

Номер таблиці/рядка	Назва таблиці/рядка	Методика підготовки
1	2	3
Розділ 1. Середньооблікова чисельність працюючих в еквіваленті повної зайнятості, у тому числі жінок.		.Використовується показник “середньооблікова чисельність усього персоналу в еквіваленті повної зайнятості ” за період з початку року. Округлення розрахованих показників здійснюється до цілих чисел (без десяткових значень)
Розділ 2. Нарахована сума фонду оплати праці (доходу), з якої справляються страхові внески (таблиці 2,2.А).		Таблиці 2 , 2.А заповнюються у цілих гривнях
Таблиця 2 „Нарахована сума фонду оплати праці (доходу), з якої справляються страхові внески”		Нараховані суми фонду оплати праці найманих працівників (у т.ч. в натуральній формі), з яких справляються страхові внески, крім сум виплат, що не враховуються при визначенні бази нарахування страхових внесків
Рядок 1	„На початок звітного кварталу”	Дані на початок звітного кварталу. Так, у Звіті за 1 квартал у першому рядку табл. 2 ставляться прочерки, у Звіті за півріччя (2 квартал) – дані за попередній, перший квартал переносяться з рядка “ За звітний квартал ”, у Звіті за 9 місяців – дані за півріччя, у Звіті за рік – дані за 9 місяців звітного року
Рядок 2	„За звітний квартал”	Дані проставляються щомісячно. Сума рядків 3,4,5 відповідає даним за звітний квартал
Рядок 6	„Всього з початку року”	Сума показників на початок звітного кварталу та за звітний квартал
Таблиця 2А „Заборгованість з виплати з/плати з урахуванням заборгованості за минулі роки/ Без урахування суми несплаченої з/плати останнього місяця звітного періоду”		Заборгованість з виплати зарплати найманим працівникам з урахуванням заборгованості за минулі роки. При цьому суми нарахованої, але не виплаченої заробітної плати останнього місяця звітного періоду не включаються
Рядок 1	„На початок року”	Дані залишаються без змін протягом всього звітного періоду
Розділ 3. Розрахунки внесків на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (нараховано і утримано внесків) (таблиці 3.А, 3)		Таблиці 3.А , 3 заповнюються у гривнях з двома десятковими знаками (копійками)
Таблиця 3А		Дані визначаються шляхом множення даних відповідної комірки попередньої табл. 2 на відсоток страхових внесків, внесений в верхню частину табл. 2

Номер таблиці/рядка	Назва таблиці/рядка	Методика підготовки
1	2	3
Рядок 1	„На початок звітного періоду”	Порядок заповнення рядків аналогічний табл. 2. Суми страхових внесків помісячно розраховуються виходячи з даних про заробітну пату кожного місяця звітного кварталу, помножених на відповідний відсоток, який відповідає встановленому для цієї категорії платників розміру страхових внесків, наведеному в заголовку в табл. 2. Загальна сума страхових внесків, нарахована й утримана з початку року (сума даних з двох комірок на перетині колонок “ВСЬОГО ” та рядка “Всього з початку року” табл. 3.А), повинна відповідати даним рядка 2 таблиці 3
Рядок 2	„За звітний квартал”	
Рядок 6	„Всього з початку року”	
Таблиця 3 „Розрахунки по коштах загальнообов’язкового державного соціального страхування ”		
Рядок 1	“ Заборгованість за страхувальником на початок року”	Сума відповідає ряд. 17. Протягом року дані в рядку залишаються без змін
Рядок 1.1.	„Заборгованість за актами приймання –передачі ”	Заповнюється у разі, якщо при переведенні (перереєстрації) страхувальника з одного органу реєстрації Фонду до іншого залишається не погашеною заборгованість за страхувальником [4]
Рядок 3	„Донараховано самостійно”	Донараховані страхові внески, наприклад, при виявленні помилок минулих періодів, самостійно нараховану пеню тощо. Значення цього рядка може бути від’ємним
Рядок 4.1	„Нараховано за актами ревізій внесків”	Суми донарахованих спеціалістами Фонду страхових внесків під час перевірки платника та звірення правильності нарахування та перерахування страхових внесків відповідно до складених актів
Рядок 5	„Нараховано за актами ревізій пені”	Нараховані інспекторами Фонду суми пені за несвоєчасну сплату страхових внесків та інших надходжень до Фонду під час перевірки правильності нарахування, витрачання та перерахування страхових внесків відповідно до складених актів
Рядок 7	„Не прийнято до зарахування витрат”	Не прийняті до зарахування суми витрат страхувальника, віднесені за рахунок коштів Фонду й здійснені з

Номер таблиці/рядка	Назва таблиці/рядка	Методика підготовки
1	2	3
		порушеннями чинного законодавства. Зазначені суми виявляються під час ревізії страхувальника спеціалістами Фонду
Рядок 8	„Стягнуто штрафів”	Сума штрафів, застосованих до страхувальника відповідно до чинного законодавства
Рядок 9	„Отримано від Фонду на розрахунковий рахунок”	Суми, отримані від Фонду на відшкодування витрат, здійснених страхувальником і віднесених за рахунок коштів Фонду відповідно до законодавства, нарастаючим підсумком з початку року
Рядок 10	„Списано згідно із законодавством”	Відображаються (червоним) суми заборгованості страхувальника перед Фондом, списані згідно з чинним законодавством, а також суми заборгованості, списаних за рішеннями господарських судів. Ряд. 10 заповнюється нарастаючим підсумком з початку року. Значення цього рядка може мати тільки від’ємне значення
Рядок 11	„ВСЬОГО”	Сума даних ряд. в 1 – 9 (включаючи дані ряд. 1.1), за мінусом даних ряд. 10
Рядок 13	“ Заборгованість за Фондом на початок року ”	Сума дорівнює ряд. 12 Звіту за формі Ф4\ФССзТВП за минулий рік. Протягом поточного року дані в рядку залишаються без змін
Рядок 12	„Заборгованість за Фондом на кінець звітного періоду”	Сума заборгованості за Фондом на кінець звітного періоду, яка виникає в разі, якщо перераховані до Фонду й витрачені страхувальником суми (ряд. 16) перевищують суму нарахованих страхових внесків (ряд. 11). Розшифрування заборгованості за Фондом подається в розділі 6. Дані цього рядка не можуть бути від’ємними. У ряд. 12 ставиться прочерк, якщо дані ряд. 11 дорівнюють даним ряд. 16
Рядок 13.1	„Заборгованість по актах прийому-передачі”	Даний рядок заповнюється, якщо при проведенні залишається невідшкодована заборгованість за Фондом
Рядок 14	„Всього зараховано”	Загальна сума витрат страхувальника за звітний період з розшифруванням за періодами : “ За звітний квартал ” та “ На початок кварталу ” з розбивкою помісячно. Розшифрування даних рядка 14 розділу 3 за видами витрат подається в розділі 4 “Витрати за

Номер таблиці/рядка	Назва таблиці/рядка	Методика підготовки
1	2	3
		рахунок страхових внесків ”. Усі розрахунки за коштами Фонду між органом реєстрації та підприємством проводяться за безготівковими розрахунками
Рядок 15	„Перераховано з початку року”	Суми перерахованих страхових внесків, часткової вартості путівок, отримані від застрахованих осіб згідно з рішеннями комісії соціального страхування і перераховані до органу Фонду
Рядок 17	„Заборгованість за страхувальником на кінець звітного року”	Сума заборгованості за страхувальником на кінець звітного періоду, яка виникає у разі якщо сума нарахованих страхових внесків та інших надходжень до Фонду за звітний період (ряд. 11) більша за суму витрачених і перерахованих до Фонду коштів (ряд.16). Розрахунок заборгованості за страхувальником подається у таблиці розділу 5
Розділ 4. Витрати за рахунок страхових внесків.		
Рядок 1	“ За тимчасовою непрацездатністю (за винятком допомоги по догляду за хворою дитиною або хворим членом сім’ї)”	Дані про кількість робочих днів, втрачених працівниками внаслідок тимчасової непрацездатності (кол. 3), та сума нарахованої допомоги за рахунок коштів Фонду (тобто нарахована, починаючи з шостого календарного дня непрацездатності) за звітний період (кол.4). Дані проставляються наростаючим підсумком з початку року
Рядок 2	“ За тимчасовою непрацездатністю по догляду за хворою дитиною або хворим членом сім’ї ”	Проставляються дані про кількість робочих днів, втрачених працівниками внаслідок необхідності догляду за хворою дитиною або хворим членом сім’ї (кол. 3), та сума нарахованої допомоги за рахунок коштів Фонду
Рядок 3	„За вагітністю та пологами”	Проставляються дані щодо кількості робочих днів (кол. 3) та сум нарахованої допомоги за вагітністю і пологами за рахунок коштів Фонду. Виняток становлять випадки розрахунку допомоги за вагітністю і пологами добровільно застрахованим особам, для яких розрахунок здійснює робочий орган Фонду виходячи з кількості календарних днів
Рядок 4	„По догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (кількість виплат , сума)”	Проставляються дані щодо нарахованої допомоги по догляду за дитиною по досягненню нею трирічного віку. У колонці 3 – кількість виплат, у

Номер таблиці/рядка	Назва таблиці/рядка	Методика підготовки
1	2	3
		колонці 4 – загальна сума
Рядок 5	„Внески до Пенсійного фонду України за осіб, які отримують допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (кількість нарахувань, сума)”	Дані проставляються за фактом виплаченої допомоги
Рядок 6	„Одноразові виплати при народженні дитини (кількість виплат, сума)”	
Розділ 5. Заборгованість за страхувальником.		Рядки заповнюються у разі наявності заборгованості за страхувальником на кінець звітного періоду. У разі заповнення табл.5 табл.6 не заповнюється
Рядок 1	“ Заборгованість за страховими внесками, строк сплати яких не настав (поточна заборгованість)”	Суми страхових коштів, нараховані в останньому місяці звітного періоду, але ще не сплачені
Рядок 2	„Заборгованість, пов'язана з несплаченою заробітної плати”	Дані про суму страхових внесків (за мінусом нарахованих витрат), нарахованих на заробітну плату, яка не виплачена. При цьому не враховуються внески останнього місяця, відображені в рядку 1 таблиці 5. Дані цього рядка не можуть перевищувати величину, що розраховується множенням даних про заборгованість з виплати заробітної плати (рядок 2 табл. 2.А) на страховий тариф відповідного періоду
Рядок 3	„Реструктуризована заборгованість”	Дані про залишок на кінець звітного періоду реструктуризованої заборгованості за коштами Фонду
Рядок 4	“ Прострочена заборгованість , у т.ч. при натуроплаті ”	Дані про суму коштів Фонду, не сплачених в установленій базовим Законом термін станом на кінець звітного періоду

Номер таблиці/рядка	Назва таблиці/рядка	Методика підготовки
1	2	3
Рядок 5	„Інша заборгованість”	Дані про суму іншої заборгованості страхувальника, яка виникла внаслідок донарахування санкцій спеціалістами Фонду (суми штрафів, пені, донараховані внески, не сплачені на кінець звітної періоду), та у інших випадках
Рядок 3.1	„Не відшкодовано з вини Фонду”	Заповнюється страхувальником у разі порушення органом Фонду за будь-яких обставин, у тому числі внаслідок незадовільного фінансового стану
Рядок 3.3	“ Заборгованість, пов’язана із надлишковим перерахуванням ”	Сума, помилково (надлишково) перерахована на рахунки Фонду

Додаток 18

Таблиця 3

Назва страхувальника

Реєстраційний код страхувальника

Код ЄДРПОУ - для юридичних (ДРФО - для фізичних осіб):

Код банку (МФО):

п/рахунок:

Назва банку

Адреса:

Тел.:

ЗВІТ ПРО НАРАХОВАНІ ВНЕСКИ, ПЕРЕРАХУВАННЯ ТА ВИТРАТИ, ПОВ’ЯЗАНІ З ЗАГАЛЬНООБОВ’ЯЗКОВИМ

ДЕРЖАВНИМ СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ У ЗВ’ЯЗКУ З ТИМЧАСОВОЮ ВТРАТОЮ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ

за I квартал 2008р.

(I квартал, I півріччя, 9 місяців, рік)

I. Середньооблікова кількість працівників в еквіваленті повної зайнятості (*)	II. Нархована сума фонду оплати праці (доходу), з якої справляються страхові внески					З/плата, з якої утримуються страхові внески			в т. ч. жінок
	0,5 %	0,7 %	1,5%	2,0 %	ВСЬОГО	0,25	0,5 %	1 %	
На початок звіт. кварталу	-	-	-	-	-	-	-	-	-
За звітний квартал	-	-	8450	-	8450	-	2700	5750	8

1-й місяць	-	-	2450	-	2450	-	800	1650	2
2-й місяць	-	-	3300	-	3300	-	1000	2300	3
3-й місяць	-	-	2700	-	2700	-	900	1800	4
Всього з початку року	-	-	8450	-	8450	-	2700	5750	8

III.A Розрахунки внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (нараховано і утримано внесків)

На початок звіт. кварталу	-	-	-	-	-	-	-	-	-
За звітний квартал	-	-	126,75	-	126,75	-	13,50	57,50	7
1-й місяць	-	-	36,75	-	36,75	-	4,00	16,50	1
2-й місяць	-	-	49,50	-	49,50	-	5,00	23,00	2
3-й місяць	-	-	40,50	-	40,50	-	4,50	18,00	3
Всього з початку року	-	-	126,75	-	126,75	-	13,50	57,50	7

III. Розрахунки по коштах загальнообов'язкового державного соціального страхування

Заборгованість за страхувальником на початок року	1	-	Заборгованість за Фондом на поч. року	13	13
Заборгованість по актах прийому-передачі	1.1				
Нараховано і утримано внесків з початку року	2	197,75	Заборгованість по актах прийому-передачі	13.1	13.1
Донараховано самостійно			Зараховано витрат з початку року		
внесків	3.1	-	На початок кварталу	-	
пені	3.2	-	За звітний квартал		
Нараховано за актами ревізій			1й місяць	-	3
внесків	4	30,00	2й місяць	-	5
пені	5	10,00	3й місяць	-	1
Отримано від часткової оплати за путівки	6	-			2
Не прийнято до зарахування витрат	7	-	Всього зараховано		
Стягнуто штрафів	8	-	Перераховано з початку року	15	2
Отримано від Фонду з початку року	9	-		14	3
Списано згідно законодавства "-"	10	-			

ВСЬОГО (р. 1 + ... + р. 9 - р. 10)	11	237,75
---	----	--------

ВСЬОГО (р. 13 + ... + р. 15)	16	6
-------------------------------------	----	---

Заборгованість за Фондом на кінець звітної періоду (р. 16 - р. 11)	12	432,25
--	----	--------

Заборгованість за страхувальником на кінець звітної періоду (р. 11 - р. 16)	17	
---	----	--

Додаток 19

Таблиця 1

Визначення основних термінів

№ з/п	Терміни	Визначення (Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» [13])
	1	2
1.	Втрата роботи з незалежних від застрахованих осіб обставин	Припинення трудового договору у разі неможливості продовження роботи, а також невиконання власником або уповноваженим ним органом законодавства про працю, умов колективного договору чи трудового договору
2.	Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття	Система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає матеріальне забезпечення на випадок безробіття з незалежних від застрахованих осіб обставин та надання соціальних послуг за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття
3.	Застраховані особи	Наймані працівники, а також інші особи: громадяни України, іноземці, особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, особи на користь яких здійснюється страхування на випадок безробіття
4.	Найманий працівник	Фізична особа, яка працює за трудовим договором (контрактом) на підприємстві, в установі та організації або у фізичної особи
5.	Об'єкт страхування на випадок безробіття	Страховий випадок, із настанням якого у застрахованої особи (члена її сім'ї, іншої особи) виникає право на отримання матеріального забезпечення на випадок безробіття та надання соціальних послуг
6.	Роботодавець	Власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган та фізичні особи, які використовують найману працю
7.	Страховий випадок	Подія, через яку: застраховані особи опинилися в стані часткового безробіття, або застраховані особи втратили заробітну плату, або інші передбачені законодавством України доходи внаслідок втрати роботи з незалежних від них обставин та зареєстровані в установленому порядку як безробітні (готові та здатні приступити до підходящої роботи і дійсно шукають роботу)
8.	Страховий стаж	Період (строк), протягом якого особа підлягає страхуванню на випадок безробіття

№ з/п	Терміни	Визначення (Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» [13])
1	2	3
		та за який сплачено страхові внески (нею, роботодавцем)
9.	Страховик	Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття
10.	Страховальники	Роботодавці та застраховані особи, які сплачують страхові внески
11.	Суб'єкти страхування на випадок безробіття	Застраховані особи, а у випадках, передбачених цим Законом, також члени їх сімей та інші особи, страховальники та страховик
12.	Часткове безробіття	Вимушене тимчасове скорочення нормальної або встановленої законодавством України тривалості робочого часу, перерва в одержанні заробітку або скорочення його розміру через тимчасове припинення виробництва без припинення трудових відносин з причин економічного, технологічного, структурного характеру

Таблиця 2

Методика підготовки Розрахункової відомості про нарахування і перерахування страхових внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття

Код рядка	Назва рядка	Методика підготовки
Розділ 1 «Загальна сума виплат, на які нараховуються страхові внески»		
	«для роботодавців» «для застрахованих осіб»	Сума оподаткованого доходу (прибутку), обчисленого відповідно до чинного законодавства України, на яку нараховуються страхові внески до Фонду
	«Разом»	Сума попередніх трьох рядків за місяцями по кожному кварталі (за I, II, III, IV квартали) окремо по рядках «для роботодавців» та «для застрахованих осіб»
	«Усього з початку року»	Сума рядків «Разом» по кожному кварталі, відповідно до періоду звітності, окремо по рядках «для роботодавців» та «для застрахованих осіб»
в тому числі сума виплат, на які нараховуються страхові внески за працюючих інвалідів		
	«Разом»	Сума попередніх трьох рядків за місяцями по кожному кварталі (за I, II, III, IV квартали) окремо по рядках «для застрахованих осіб»

Код рядка	Назва рядка	Методика підготовки
	«Усього з початку року»	Сума рядків «Разом» по кожному кварталу, відповідно до періоду звітності, окремо по рядках «для застрахованих осіб»
Розділ 2 «Розрахунок страхових внесків до Фонду»		
1	«Заборгованість на початок року за платниками»	Ряд. 21 «Залишок заборгованості на кінець звітного періоду за платниками» звіту за попередній рік
<i>Блок «нараховано»</i>		
	«на початок періоду»	Суми нарахованих страхових внесків окремо по «роботодавцях» та «застрахованих особах» переносяться зі звіту за попередній період (квартал, півріччя, 9 місяців) з рядків «за звітний період. Разом» (у звіті за I квартал не заповнюються)
	«за звітний період (за місяцями)»	Сума рядків за три місяці, в яких відображається сума страхових внесків, нарахованих за встановленими розмірами у звітному періоді за відповідний місяць окремо по «роботодавцях» та по «застрахованих особах»
	«разом»	Сума рядків «на початок періоду» та «за звітний період (за місяцями)» окремо по «роботодавцях» та «застрахованих особах», та одночасно сума нарахованих страхових внесків в рядку «разом» повинна дорівнювати: фонду оплати праці та інших виплат, зазначених у розділі 1 за відповідний період з початку року, помноженому на розмір страхових внесків (%) окремо по «роботодавцях» та «застрахованих особах»
2	«Сума всього»	Загальна сума нарахованих страхових внесків платником з початку року (сума рядків «разом» по «роботодавцях» та «застрахованих особах»)
3	«Донараховано при прийнятті звітності»	Заповнюється спеціалістом базового центру зайнятості під час перевірки при прийомі звітності
4	«Нараховано за актами за звітний період та пеня, самостійно нарахована платником»	Сума рядків з 5 по 8 включно
5	«Донараховані суми страхових внесків»	Суми донарахованих страхових внесків (р.5), нарахованої пені (р.6) та штрафу (р.7) за результатами перевірки правильності нарахування та своєчасності перерахування страхових внесків до Фонду працівниками базового центру зайнятості відповідно до акту перевірки
6	«Пені»	
7	«Штрафи»	
8	«Пеня, самостійно нарахована платником»	Пеня, самостійно нарахована платником в період між

Код рядка	Назва рядка	Методика підготовки
		звітами
9	«Списано заборгованості»	Заповнюються тільки в тому випадку, якщо в поточному році, відповідно до прийнятих законів України (або за мировою угодою відповідно до рішення господарського суду), органами державної служби зайнятості проводилось списання заборгованості зі сплати страхових внесків та нарахованої на неї пені
10	«Списано пені»	
11	«УСЬОГО до сплати»	Дорівнює $p.1 + p.2 + p.3 + p.4 - p.9 - p.10$.
12	«Залишок заборгованості на кінець звітного періоду за Фондом»	Заповнюється в тому випадку, якщо платником страхових внесків надмірно перераховані кошти до Фонду (якщо сума в рядку 11 менша за суму в рядку 20: $\text{рядок } 12 = p.20 - p.11$).
Блок «перераховано»		
	«на початок періоду»	Окремо по «роботодавцях» та «застрахованих особах» переносяться зі звіту за попередній період (квартал, півріччя, 9 місяців) з рядків «за звітний період, разом» (у звіті за I квартал не заповнюються)
	«за звітний період (за місяцями)»	Сума рядків за три місяці, які заповнюються відповідно до платіжних доручень на перерахування страхових внесків до Фонду за відповідний місяць окремо по «роботодавцях» та «застрахованих особах»
	«Разом»	Сума рядків «на початок періоду» та «за звітний період (за місяцями)» окремо по «роботодавцях» та «застрахованих особах»
13	«Заборгованість на початок року за Фондом»	Ряд. 12 «Залишок заборгованості на кінець звітного періоду за Фондом» звіту за попередній рік
14	«Сума всього»	Загальна сума перерахованих страхових внесків платником з початку року (сума рядків «разом» по «роботодавцях» та «застрахованих особах»)
15	«Перераховано за актами за звітний період»	Ряд. 15 дорівнює сумі рядків з 16 по 18 включно
16	«Донараховані суми страхових внесків»	Суми донарахованих страхових внесків (р.16), пені (р.17) та штрафів (18), перерахованих платником на рахунок Фонду відповідно до акту перевірки правильності нарахування та своєчасності перерахування страхових внесків до Фонду, проведеної працівниками базового центру зайнятості
17	«Пені»	
18	«Штрафи»	
19	«Повернуто зайво»	Суми повернутих платникам надміру сплачених чи помилково сплачених страхових внесків, відповідно

Код рядка	Назва рядка	Методика підготовки
	перераховані суми»	до підпункту 5.13 Інструкції.
20	«УСЬОГО враховано і сплачено»	Ряд.20=р. 13 + р.14 + р.15 – р.19
21	«Залишок заборгованості на кінець звітного періоду за платниками»	Заповнюється в тому випадку, якщо загальна сума, яка належить до сплати, перевищує суму перерахованих коштів (сума по рядку 11 більша за суму по рядку 20: рядок 21 = р. 11 - р. 20. та одночасно дорівнює сумі рядків 22 + 23 + 24 + 25 + 26.
22	«Недоїмки за платником зі сплати страхових внесків»	Несплачені в строк нараховані страхові внески
23	«Недоїмки зі сплати штрафів»	Несплачена сума штрафів, накладених на страхувальника згідно з чинним законодавством
24	«Недоїмка зі сплати пені»	Несплачена сума нарахованої пені за несвоєчасну та неповну сплату страхових внесків
25	«Суми страхових внесків, строк сплати яких не настав»	Заборгованість зі сплати страхових внесків, які нараховані на суму заборгованості з виплати заробітної плати на кінець звітного періоду
26	«Реструктуризована та розстрочена заборгованість»	Суми заборгованості за платниками зі сплати страхових внесків, які реструктуризовано та розсрочено центрами зайнятості відповідно до законів України за попередні роки та у поточному році
Розділ 3 «Середньооблікова чисельність штатних працівників (осіб)»		
(кількість осіб)		
	«Усього»	Заповнюється відповідно до даних стовпчика 2 «За період з початку року» рядка 1040 «Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб» статистичної звітності платника за Формою № 1-ПВ «Звіт з праці» (термінова-місячна)
	«у тому числі пенсіонерів»	Середньооблікова кількість працюючих пенсіонерів (працюючі особи, які отримують або мають право на призначення пенсії за віком, у т.ч. на пільгових умовах, пенсії за вислугу років, а також особи, які досягли встановленого законом пенсійного віку)
	«у тому числі інвалідів»	Середньооблікова кількість працюючих інвалідів, які не досягли пенсійного віку.
Розділ 4 «Заборгованість з виплати заробітної плати з урахуванням заборгованості за минулі роки (без урахування суми		

Код рядка	Назва рядка	Методика підготовки
	невиплаченої заробітної плати останнього місяця звітного періоду) (грн.)»	
	«На початок року»	Заборгованість з виплати заробітної плати за минулі роки станом на 1 січня поточного року і повинна залишатися незмінною протягом поточного року
	«за I квартал», «I півріччя», «9 місяців», «за рік»	Заборгованість з виплати заробітної плати за звітний період поточного року, без урахування суми невиплаченої заробітної плати останнього місяця звітного періоду

Додаток 19

Таблиця 3

Розрахункова відомість про нарахування і перерахування страхових внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття за I квартал 2008 року
(I квартал, I півріччя, 9 місяців, рік)

1. Загальна сума виплат, на які нараховуються страхові внески (грн.)

	I квартал (за місяцями)		II квартал (за місяцями)		III квартал (за місяцями)		IV квартал (за місяцями)		Усього з початку року	
	для роботодавців	для застрахованих осіб	для роботодавців	для застрахованих осіб	для роботодавців	для застрахованих осіб	для роботодавців	для застрахованих осіб	для роботодавців	для застрахованих осіб
	2450,00	2450,00							2450,00	2450,00
	3300,00	3300,00							3300,00	3300,00
	2700,00	2700,00							2700,00	2700,00
Разом:	8450,00	8450,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8450,00	8450,00

в тому числі сума виплат, на які нараховуються страхові внески (грн.) за працюючих інвалідів*

	I квартал (за місяцями)	II квартал (за місяцями)	III квартал (за місяцями)	IV квартал (за місяцями)	Усього з початку року

	для застрахованих осіб	для застрахованих осіб	для застрахованих осіб	для застрахованих осіб	для застрахованих осіб
					0,00
					0,00
					0,00
Разом:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Розрахунок страхових внесків до Фонду (грн.)					

Нряд.	Сума		Нряд.	Сума
1	80,00	Заборгованість на початок року за платниками	13	
		нараховано	перераховано	
		робото-давці	робото-давці	
		застраховані особи	застраховані особи	
		на початок періоду	на початок періоду	
		за звітний період (за місяцями)	за звітний період (за місяцями)	
		109,85	170,00	50,00
		Січень	Січень	20,00
		Лютий	Лютий	13,00
		Березень	Березень	17,00
2	152,10	разом: 109,85	разом: 170,00	50,00
3		Донараховано при прийнятті звітності		
4	0,00	Нараховано за актами за звітний період та пеня, самостійно нарахована платником, усього (сума рядків 5 ÷ 8)	Перераховано за актами за звітний період та пеня, самостійно нарахована платником, усього (сума рядків 16 ÷ 18)	15
				0,00
		у тому числі:	донараховані суми страхових внесків	16
5		донараховані суми страхових внесків	пені	17
6		пені	штрафу	18
7		штрафу	Повернуто зайво перераховані суми	19
8		пеня, самостійно нарахована платником	УСЬОГО враховано і сплачено (рядки 13 + 14 + 15 - 19)	20
				220,00
9		Списано заборгованості	Залишок заборгованості на кінець звітного періоду за платниками (р. 11 - р. 20 та одночасно сума рядків 22 ÷ 26)	21
				12,10
		Списано пені	в тому числі:	
			недоїмка за платником зі сплати страхових внесків	22
10			недоїмка зі сплати штрафів	23
		УСЬОГО до сплати (1 + 2 + 3 + 4 - 9 - 10)	недоїмка зі сплати пені	24
11	232,10		сума страхових внесків, строк сплати яких не настав	25
				12,10
12	0,00	Залишок заборгованості на кінець звітного періоду за Фондом (р. 20 - р. 11)	реструктуризована та розстрочена заборгованість	26

Додаток 20

Основні податки та обов'язкові платежі до бюджету та позабюджетних фондів для суб'єктів підприємницької діяльності

№	Податок (платіж)	Ставка податку	Об'єкт оподаткування	Термін сплати	Термін подання розрахунків	Облік нарахування	Місце подання
1	2	3	4	5	6	7	8
Загальнодержавні податки та збори							
1	ПДВ	20%	Операції з поставки товарів, робіт, послуг, вивезення (ввезення, пересилання) товарів	Протягом 10 днів після подання Декларації, протягом 10 днів після подання квартальної декларації	Протягом 20 днів після закінчення звітного місяця, 40 днів – після закінчення звітного кварталу	Дт643, 70, 71, 74, 31 – Кт 641; Кт 63, 685, 377, 684, 644 –Дт 641;	ДП
2	Акцизний збір	Диференційовані ставки на підакцизні товари	Обороти реалізації підакцизних товарів (для виробників), митна вартість (для імпортерів)	Авансом-для імпортерів; один раз в три дні, подекадно, щомісячно - в залежності від обсягів реалізації для виробників	Не пізніше 20-го числа місяця, наступного за звітним	Дт 701, 702 - Кт 641	ДП
3	Податок на прибуток	25%	Оподаткований оборот:(ВД – ВВ – А)	Квартальний платіж - протягом 10 днів після подання квартальної декларації, сплата податку – 10 днів після подачі звітності	Декларація - протягом 40 днів після закінчення звітного кварталу, граничний строк подачі декларації за 11 місяців – 20 кал. днів після закінчення звітного періоду	Дт 981, 17-Кт 64	ДП
4	Єдиний податок	10%-для неплательників ПДВ;6%-для платників ПДВ	Виручка від реалізації без ПДВ та акцизного збору	До 19 числа (включно) щомісячно	Не пізніше 20 числа після закінчення звітного кварталу	Дт92 - Кт641	ДП
5	Податок доходу громадян	15%	Загальний місячний оподатковуваний	Утримується при нарахуванні з/п, Якщо		Дт661 - Кт641	ДП

№	Податок (платіж)	Ставка податку	Об'єкт оподаткування	Термін сплати	Термін подання розрахунків	Облік нарахування	Місце подання
1	2	3	4	5	6	7	8
			дохід	дохід нараховується але не виплачується, то податок з доходів підлягає сплаті до бюджету у строки, встановлені законом для місячного податкового періоду.			
6	Страхові внески на обов'язкове державне пенсійне страхування	33,2%(4%-на доходи інвалідів) - нарахування; 13,8% - для платників ФСП; 2% - утримання	Витрати на оплату основної та додаткової заробітних плат та інших видів заохочень та виплат *	Одночасно з отриманням коштів в банку на оплату праці, протягом 20 днів після місяця нарахування заробітної плати	Протягом 20 днів після закінчення звітного місяця – Розрахунок зобов'язання зі сплати збору за місяць	Дт23,91,92,93,94-Кт651; Дт661 – Кт651	В регіональне відділення Пенсійного фонду
7	Збір на обов'язкове соціальне страхування зв'язку з тимчасовою втратою працездатності	1,5%-нарахування; 0,5%,1%-утримання.	Витрати на оплату основної та додаткової заробітних плат та інших видів заохочень та виплат *	Одночасно з отриманням коштів в банку на оплату праці	До 20 числа після звітного періоду	Дт23,91,92,93,94-Кт652; Дт661 – Кт652	До органів соціального страхування
8	Збір на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття.	1,3% -нарахування; 0,5%-утримання; 0% - із заробітної плати пенсіонерів	Витрати на оплату основної та додаткової заробітних плат та інших видів заохочень та виплат *	Одночасно з отриманням коштів в банку на оплату праці	До 20 числа після закінчення кварталу – квартальний розрахунок, до 25 січня після закінчення року – річний	Дт23,91,92,93,94-Кт653; Дт661 – Кт653	До регіонального відділення Центру зайнятості
9	Збір до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань	Диференційовані ставки нарахування в залежності від ступеня ризику; 0,2 % для бюджетних установ та об'єднань громадян	Витрати на оплату основної та додаткової заробітних плат та інших видів заохочень та виплат *	Одночасно з отриманням коштів в банку на оплату праці	До 20 числа після закінчення кварталу – квартальний розрахунок, до 25 січня після закінчення року – річний	Дт23,91,92,93,94-Кт652	До регіонального відділення Фонду
10	Патентування певних видів підприємницької діяльності за готівку.	Відповідно до законів у межах граничних рівнів	Торговельна діяльність за готівку, діяльність надання	До 14 числа місяця, що передує звітному		Дт39 - Кт311-сплата; Дт641 - Кт39-	Звітність не подається

№	Податок (платіж)	Ставка податку	Об'єкт оподаткування	Термін сплати	Термін подання розрахунків	Облік нарахування	Місце подання
1	2	3	4	5	6	7	8
			побутових послуг.			списання на суму в межах нарахованого податку 3 прибутку; Дт 92 (93) – Кт39-списання на суму, що перевищує нарахований податок 3 прибутку.	
1 1	Звітність по нарахованих та виплачених доходах.	-	Суми нарахованих та виплачених доходів	-	Щоквартально протягом 40 днів після закінчення звітного кварталу (Податковий розрахунок Ф№1-ДФ)	Нараховані – Кт661 – Дт23.92...; виплачені - Дт 661-Кт 301, 311, 701-703, 712	ДПІ
1 2	Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин та механізмів	Ставки на рік відповідно до коду за Гармонізованою системою кодуювання.	Зареєстровані власні транспортні засоби станом на 01.01	Щоквартально до 15 числа	До 01.03 – річний розрахунок. Якщо підприємство придбає транспортний засіб протягом року, то розрахунок подається до податкового органу в десятиденний термін після реєстрації транспортного засобу в органах ДАІ МВС України	Дт 92 –Кт 641	ДПІ
1 3	Плата за землю, орендна плата за землею державної та комунальної власності	Ставки податку визначаються залежно від якості та місця розташування земельної ділянки, виходячи з грошової оцінки землі	Земельна ділянка, яка перебуває у власності, користуванні, на умовах оренди	Щомісячно до 30 числа після закінчення звітного місяця	До 01.02. - річний розрахунок плати за землю та податкової декларації орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності. Щодо нововідведених земельних ділянок звіт подається протягом місяця з дня виникнення права на користування	Дт 92 –Кт 641	ДПІ

№	Податок (платіж)	Ставка податку	Об'єкт оподаткування	Термін сплати	Термін подання розрахунків	Облік нарахування	Місце подання
1	2	3	4	5	6	7	8
					такими ділянками.		
1 4	Збір за забруднення навколишнього середовища	Фіксовані суми в грн. за одиницю основних забруднюючих речовин та розміщених відходів.	За викиди стаціонарними джерелами - на підставі лімітів, виходячи з фактичних обсягів викидів нормативів збору та коригувальних коефіцієнтів. За викиди пересувними джерелами - виходячи з кількості використаного пального та його виду на підставі нормативів збору та коригувальних коефіцієнтів	Протягом 10 днів після подання квартального розрахунку	Протягом 40 днів після закінчення звітного кварталу квартальні розрахунки	Дт 92 – Кт 641	ДПІ
Місцеві податки та збори							
1 5	Податок з реклами	0,1% вартості послуг за розміщення одноразової реклами та 0,5% за розміщення реклами на тривалий час	Вартість послуг за розміщення та встановлення реклами без урахування ПДВ	Під час оплати послуг за встановлення та розміщення реклами	Протягом 20 днів після закінчення звітного місяця	Дт 93 - Кт 641	ДПІ
1 6	Комунальний податок (крім установ, що утримуються за рахунок бюджету)	10% НМДГ за кожного середньоспискового працівника	(Середньооблікована чисельність * НМДГ) x 0,1	До 15 числа після закінчення 1 і 2-го місяця, протягом 10 днів після подання квартального Розрахунку – квартальний платіж	Протягом 40 днів після закінчення звітного кварталу квартальний розрахунок	Дт 92 - Кт 641	ДПІ

- максимальний розмір доходу з якого стягуються соціальні внески з 01.01. 2008р. по 31.03.2008р. – 9495 грн. ; з 01.04.2008р. по 30.06.2008р. – 9705 грн.; з 01.07.2008р. по 30.09.2008р. – 9735 грн.; з 1.10.2008 – 10035 грн.
- мінімальна заробітна плата з 1.01.2008р. 515 грн., з 1.04. – 525 грн., з 1.10.2008р. – 545 грн., з 1.12.2008р – 605 грн. ;
- прожитковий мінімум з 1.01.по31.03.2008р. - 633 грн., з 1.04. по 30.06.2008р. – 647 грн., з 1.07. по 30.09.2008р. – 649 грн.; з 1.10. по 31.12. 2008р. - 669 грн.
- розмір заробітної плати, що дає право на податкову соціальну пільгу (257,50 грн.) – 890 грн. на місяць.